

STRATEGIA ROZWOJU GMINY KIETRZ NA LATA 2012-2020

Kietrz - Opole - Kraków, 2011

Spis treści

1. Wstęp	5
2. Metodologia i przebieg realizacji prac nad Strategią	9
2.1 Organizacja procesu	9
2.2 Obraz środowiska lokalnego – diagnoza społeczno-gospodarcza	9
2.3 Raport stanu realizacji dokumentów strategicznych	9
2.4 Analiza strategiczna uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych metodą SWOT	10
2.5 Plan operacyjny: obszary kluczowe, cele strategiczne, cele operacyjne, zadania	10
2.6 Szczegółowy harmonogram prac	11
3. Założenia ogólne Strategii Rozwoju	13
4. Diagnoza społeczno-gospodarcza	15
4.1 Ogólna charakterystyka gminy	15
4.1.1 Położenie gminy	15
4.1.2 Dostępność komunikacyjna	16
4.1.3 Struktura terytorialna	16
4.2 Demografia	16
4.2.1 Stan i struktura ludności	16
4.2.2 Gęstość zaludnienia	17
4.2.3 Przyrost naturalny i migracje	18
4.2.4 Struktura wieku ludności	19
4.2.5 Wskaźnik obciążenia demograficznego	20
4.3 Edukacja	21
4.3.1 Wychowanie przedszkolne	21
4.3.2 Szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne	22
4.3.3 Szkolnictwo ponadgimnazjalne	22
4.3.4 Szkolnictwo wyższe	22

4.4 Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	23
4.5 Kultura	23
4.5.1 Kina.....	23
4.5.2 Biblioteki	23
4.5.3 Muzea	24
4.6 Sport	24
4.7 Turystyka	25
4.8 Społeczeństwo obywatelskie.....	26
4.9 Infrastruktura techniczna	27
4.9.1 Sytuacja mieszkaniowa	27
4.9.2 Wodociągi	27
4.9.3 Kanalizacja	28
4.9.4 Gazownictwo.....	28
4.10 Gospodarka.....	29
4.10.1 Struktura podmiotów gospodarczych.....	29
4.10.2 Dochody budżetowe gminy	33
4.10.3 Wydatki budżetowe gminy	34
4.11 Rynek pracy.....	37
4.11.1 Liczba osób pracujących.....	37
4.11.2 Wiek bezrobotnych	38
4.11.3 Wykształcenie bezrobotnych	40
4.11.4 Czas pozostawania bez zatrudnienia.....	42
4.11.5 Oferty pracy.....	44
4.11.6 Stopa bezrobocia	45
4.12 Bezpieczeństwo publiczne	45
4.13 Stan środowiska naturalnego i jego ochrona	46
4.13.1 Wody powierzchniowe	46

4.13.2 Powietrze atmosferyczne.....	47
4.13.3 Obszary chronione	47
5. Analiza SWOT.....	48
6. Wizja rozwoju gminy do 2020 r.....	54
7. Plan operacyjny Strategii Rozwoju Gminy Kietrz na lata 2012-2020.....	56
7.1 Struktura planu operacyjnego	56
7.2 Układ obszarów kluczowych, celów strategicznych i operacyjnych Strategii.....	57
7.3 Cele i zadania obszaru kluczowego I.....	59
7.4 Cele i zadania obszaru kluczowego II	73
7.5 Cele i zadania obszaru kluczowego III.....	86
7.6 Cele i zadania obszaru kluczowego IV	91
8. Mierniki realizacji Strategii	97
8.1 Mierniki obszaru kluczowego I	97
8.2 Mierniki obszaru kluczowego II.....	98
8.3 Mierniki obszaru kluczowego III	99
8.4 Mierniki obszaru kluczowego IV	99
9. System monitoringu i ewaluacji Strategii	100
9.1 Wdrażanie Strategii Rozwoju.....	100
9.2 Monitorowanie Strategii Rozwoju.....	101
9.3 Ocena realizacji Strategii Rozwoju.....	101

1. Wstęp

Strategia Rozwoju Gminy Kietrz na lata 2012-2020 to jeden z najważniejszych dokumentów przygotowywanych przez samorząd gminny. Określa on priorytety i cele polityki rozwoju społeczno-gospodarczego prowadzonego na obszarze gminy. Dokument stanowi także odpowiedź na ustawowy wymóg prowadzenia polityki rozwoju w oparciu o strategię, jak również skuteczną próbę dostosowania się do standardów europejskich.

Gmina Kietrz położona jest w południowej części województwa opolskiego, w powiecie głubczyckim, blisko granicy państwa z Republiką Czeską. W ujęciu geograficznym obszary zajmowane przez Gminę Kietrz zaliczają się do Płaskowyżu Głubczyckiego (część Niziny Śląskiej). Przez terytorium gminy przepływa rzeka Troja, uchodząca do Psiny i stanowiąca element dorzecza górnej Odry. Kietrz graniczy z trzema gminami wchodzącymi w skład Powiatu Głubczyckiego, przez Piotrowice Wielkie z województwem śląskim oraz sześcioma gminami Republiki Czeskiej. Kietrz jest siedzibą gminy miejsko-wiejskiej, do której poza miastem zalicza się dwanaście sołectw. Gmina ma charakter rolniczo-przemysłowy. Sprzyjają temu urodzajne gleby o wysokiej bonitacji. Na terenie gminy funkcjonuje wielkotowarowe gospodarstwo rolne – Kombinat Rolny, będący największym zakładem pracy w okolicy, osiągającym bardzo wysoką dynamikę produkcji. Gmina posiada potencjał w zakresie wykorzystania energii wiatrowej, biomasy i biogazu. Ważnym zagadnieniem dla gminy są tematy związane z ochroną środowiska, nowoczesną infrastrukturą oraz sprawnym gospodarowaniem odpadami i ściekami. Poza rolnictwem, część mieszkańców gminy znajduje zatrudnienie w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw działających w Kietrz, a także w przedsiębiorstwach funkcjonujących w nieodległych Głubczycach, Raciborzu i Kędzierzynie-Koźlu. Zadaniem gminy na najbliższe lata jest zwiększenie konkurencyjności lokalnej gospodarki, wzmacnianie przedsiębiorczości jej mieszkańców, wspieranie dalszego rozwoju rolnictwa i ożywanie innych gałęzi. Szansą dla gminy są procesy współpracy, zarówno wewnątrz krajowej, dotyczącej reprezentantów różnych sektorów, jak i międzynarodowej, obejmującej przede wszystkim partnerów z Republiki Czeskiej. Gmina podejmuje ciągle działania, mające na celu podnoszenie jakości usług publicznych i sprawności administracji, a także rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i informacyjnego.

Potrzeba aktualizacji Strategii oparta była o wiele istotnych przesłanek. Na pierwszy plan wysuwa się wymóg dostosowania zapisów dokumentu do nowej sytuacji społeczno-gospodarczej, w której znalazła się Gmina Kietrz oraz jej makrootoczenie (powiat głubczycki, województwo opolskie i Polska) na początku drugiej dekady XXI wieku. Zasadnicze znaczenie dla rozwoju polskich regionów, subregionów i gmin ma funkcjonowanie Polski w strukturach Unii Europejskiej i wynikające z niego korzyści, m.in. możliwości pozyskiwania funduszy strukturalnych na rozwój lokalny, ale także zobowiązania, których spełnienie w dużej mierze scedowano ze szczebla centralnego na jednostki samorządu terytorialnego. Okres, który upłynął od uchwalenia Strategii Rozwoju Gminy Kietrz charakteryzuje także diametralna zmiana sposobu prowadzenia polityki rozwoju regionalnego na szczeblu centralnym. Dokumentem, który

nakreślił nowe ramy kreowania rozwoju regionów, jest przyjęta przez Radę Ministrów 13 lipca 2010 r. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie. Zawiera on opis propozycji działań niezbędnych do podjęcia przez Radę Ministrów i inne podmioty publiczne (wśród nich jednostki samorządu terytorialnego) w celu zwiększenia poziomu i jakości życia w regionach, oraz stworzenia takich ram gospodarczo-społecznych i instytucjonalnych, które zwiększają możliwość realizacji aspiracji zamieszkujących je wspólnot lokalnych.

Prezentowany w KSRR układ celów dostosowany jest do kierunków rozwoju Unii Europejskiej i odzwierciedla się jednocześnie w triadzie celów **konkurencyjność – spójność – sprawność**. Jednym z założeń przyświecających konstrukcji obszarów kluczowych i celów aktualizowanej Strategii Rozwoju Gminy Kietrz była z jednej strony odpowiedź na aspiracje i możliwości rozwojowe wspólnoty lokalnej, a z drugiej wkomponowanie ich w założenia Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego. Przełoży się to na zwiększenie spójności aktualizowanej Strategii z najważniejszym dokumentem z punktu widzenia polityki regionalnej kraju.

Rysunek 1: Korelacja celów KSRR z obszarami kluczowymi Strategii Rozwoju Gminy Kietrz

KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO	OBSZARY KLUCZOWE ZAKTUALIZOWANEJ STRATEGII ROZWOJU GMINY KIETRZ
Konkurencyjność	I. Gospodarka lokalna, przedsiębiorczość i aktywizacja zawodowa
Spójność	II. Kapitał społeczny III. Czyste środowisko
Sprawność	IV. Sprawne zarządzanie wspólnotą lokalną

Źródło: Opracowanie własne

Zawarte w zaktualizowanej Strategii zadania przede wszystkim kładą nacisk na zrównoważony rozwój Gminy Kietrz. Jest on definiowany jako proces przenikania się i integrowania działań politycznych, gospodarczych, społecznych i przestrzennych, z zachowaniem równowagi środowiska naturalnego oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych. Jest to szczególnie ważne w przypadku Gminy Kietrz, ze względu na dominującą rolę intensywnej produkcji rolnej. Zrównoważony rozwój rozumiany jest jako prawo do zaspokajania aspiracji rozwojowych obecnej generacji bez ograniczania praw przyszłych pokoleń do zaspokajania ich potrzeb rozwojowych.

Strategia Rozwoju Gminy Kietrz na lata 2012-2020 nie ogranicza się w swych zapisach wyłącznie do zadań realizowanych bezpośrednio przez gminne władze samorządowe. Dokument proponuje także zadania stanowiące wyzwania dla całej społeczności lokalnej i wszystkich instytucji działających na części, bądź całości obszaru jednostki, poprzez budowę i rozwijanie sieci aktywnej współpracy partnerstw lokalnych. Tak rozumiana oraz realizowana polityka partnerstwa i współpracy stanowi jeden z fundamentalnych elementów polityki strukturalnej Unii Europejskiej. Powiązana z zasadą subsydiarności, promującą podejmowanie decyzji na szczeblu najbardziej kompetentnym do ich wykonania w kontekście rozszerzonej sieci współpracy, która gromadzi zasoby i doświadczenia, tworzy podstawę wdrażania europejskiej polityki spójności.

Okres realizacji Strategii Rozwoju Gminy Kietrz przyjęto na dziewięć lat (2012-2020), adekwatnie do czasu obowiązywania opisanej wyżej Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020 oraz większości dokumentów rozwojowych wyższego rzędu, tj. np.: Europa 2020, Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego, Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju, itp. Strategia dla Gminy Kietrz została sformułowana w ścisłej korelacji zarówno z powyższymi dokumentami (w zależności od ich dostępności, gdyż prace nad niektórymi wciąż trwają), jak i z pozostałymi aktualnie obowiązującymi dokumentami o charakterze planistycznym szczebla regionalnego, krajowego i międzynarodowego. Do najważniejszych z nich zaliczyć należy:

- Strategię „Europa 2020”;
- Długookresową Strategię Rozwoju Kraju;
- Średniookresową Strategię Rozwoju Kraju;
- Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (projekt);
- Strategię Rozwoju Województwa Opolskiego.

Tak przyjęte rozwiązanie zapewnia większą skuteczność podejmowanych działań. Stopień korelacji dokumentu ze Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego ograniczony jest ze względu na rozpoczęte prace związane z jej aktualizacją. Zapisy niniejszej strategii korespondują z przyjętymi założeniami aktualizacji strategii na szczeblu wojewódzkim.

Strategię opracował Konwent Strategiczny powołany zarządzeniem przez Burmistrza Kietrza. Prace konwentu prowadzili konsultanci FRDL Małopolskiego Instytutu Samorządu Terytorialnego i Administracji w Krakowie w składzie: Wojciech Odzimek (kierownik projektu), Koordynator Programu Zarządzania Strategicznego FRDL MISTiA oraz Dawid Hoinkis, Asystent w Wydziale Programów i Projektów FRDL MISTiA we współpracy z FRDL Opolskim Centrum Demokracji Lokalnej.

Autorzy opracowania pragną podziękować wszystkim uczestnikom prac warsztatowych za poświęcony czas, odpowiedzialność w podejściu do spraw publicznych oraz merytoryczne zaangażowanie w proces aktualizacji Strategii Rozwoju Gminy Kietrz.

Tabela 1: Skład Konwentu Strategicznego

L. p.	Imię i nazwisko	Funkcja/ reprezentowana organizacja	
1.	Józef Matela	Burmistrz Kietrza	Przedstawiciele władz samorządowych
2.	Jacek Karpina	Z-ca Burmistrza Kietrza	
3.	Czesław Gil	Przewodniczący Rady Miejskiej w Kietrze	
4.	Andrzej Wójtowicz	Z-ca Przewodniczącego RM w Kietrze	
5.	Czesław Lach	Przewodniczący Komisji RM ds. rolnictwa i warunków bytowych wsi	
6.	Mirosław Skoczylas	Przewodniczący Komisji Rewizyjnej	
7.	Kazimierz Bedryj	Kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej, Budownictwa i Drogownictwa	
8.	Teresa Błachowicz	Kierownik Referatu Gospodarki Nieruchomościami	
9.	Ewa Jureczko	Kierownik Referatu Spraw Obywatelskich, USC	
10.	Joanna Koba	Z-ca Głównego księgowego – finanse	
11.	Beata Trzczińska	Z-ca Głównego księgowego – podatki	
12.	Leszek Wilk	Sekretarz Gminy	
13.	Agata Wołoszyn	Skarbnik Gminy	
14.	Jadwiga Wróbel	Kierownik Referatu Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Melioracji	
15.	Zuzanna Zapotoczna	Dyrektor Miejskiego-Gminnego Ośrodka Kultury w Kietrze	
16.	Ryszard Kasprzycki	Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Kietrze	
17.	Elżbieta Szewczak	Z-ca Dyrektora Zespołu Szkół w Kietrze	
18.	Jadwiga Tarnowska	Dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej w Kietrze	
19.	Piotr Skowronek	Dyrektor Publicznego Gimnazjum w Kietrze	
20.	Danuta Frączek	Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Głubczycach	
21.	Iwona Lachowicz-Dąbkowska	Elmet s.c	Przedstawiciele przedsiębiorców
22.	Wojciech Kwaśnik	Kombinat Rolny Kietrz Sp. z o.o.	
23.	Lesław Kuśnierz	Kalbof	
24.	Marcin Wieczorek	Filplast	
25.	Marian Kut	Welur-Matt	
26.	Edward Kowaczek	Gabi	
27.	Jan Rogala	Opolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Łosiewie	
28.	Dariusz Czyż	Biochem Sp. j.	
29.	Grzegorz Pilch	Agro-Eko	
30.	Marian Stania	Prezes Kietrzańskiego Stowarzyszenia Kulturalno-Sportowego "Gryf"	Przedstawiciele mieszkańców i NGO
31.	Józef Kozina	Członek Ludowego Klubu Sportowego "Orzeł" Dzierżysław	
32.	Grzegorz Balcer	Ludowe Zespoły Sportowe	
33.	Tomasz Głuszek	Komendant Miejsko-Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych	
34.	Róża Kaczmar	Prezes Stowarzyszenia Aktywna Społeczność Dzierżysławia	
35.	Jolanta Wojnarska	Druhna Związku Harcerstwa Polskiego	
36.	Agata Mormul	Fundacja Edukacyjna 4H	
37.	Stanisław Babiniec	Soltys wsi Wojnowice	
38.	Genowefa Kozdrowicka	Soltys wsi Dzierżysław	
39.	Maciej Telega	Soltys wsi Pilszcz	
40.	Joanna Jachec	Odnowa Wsi Nowa Cerekwia	

Źródło: Zarządzenie Nr 21/2011 Burmistrza Kietrza z dnia 20 lipca 2011r.

2. Metodologia i przebieg realizacji prac nad Strategią

Prace nad aktualizacją Strategii Rozwoju Gminy Kietrz rozpoczęły się w lipcu 2011 r., zgodnie z umową podpisaną pomiędzy Gminą Kietrz a FRDL Opolskim Centrum Demokracji Lokalnej. Prace nad aktualizacją Strategii realizowane były w kooperacji z FRDL Małopolskim Instytutem Samorządu Terytorialnego i Administracji w Krakowie. Konstrukcję Strategii oparto na partnerskim modelu budowy planów strategicznych jednostek samorządu terytorialnego, w pełni oddającym oczekiwania krajowych oraz unijnych instytucji wspomagających rozwój lokalny i regionalny w Polsce. Dzięki temu dokument ten stanowi nie tylko element prowadzenia polityki rozwoju lokalnego, ale również stanowi syntezę świadomych wyborów i rekomendacji przedstawicieli różnych społeczności tworzących wspólnotę samorządową Gminy Kietrz.

2.1 Organizacja procesu

Idea planowania strategicznego promowana przez europejskie instytucje oparta jest na szerokim partnerstwie lokalnym wspieranym przez konsultantów zewnętrznych. Dlatego też istotnym stało się zaangażowanie do procesu aktualizacji Strategii Rozwoju Gminy Kietrz lokalnych liderów życia społecznego i gospodarczego. Grupę tę, nazwaną Konwentem Strategicznym, zaprosił do współpracy Burmistrz Kietrza. W jego skład weszli m.in. przedstawiciele władz samorządowych, urzędnicy samorządowi, przedstawiciele oświaty, instytucji polityki społecznej, reprezentanci sfery biznesu, lokalnych organizacji pozarządowych, przedstawiciele instytucji użyteczności publicznej oraz reprezentanci sołectw wchodzących w skład gminy. Dzięki odpowiedniej liczebności Konwentu zapewniono pełną reprezentację społeczności lokalnej, a praca warsztatowa przebiegała efektywnie.

2.2 Obraz środowiska lokalnego – diagnoza społeczno-gospodarcza

Planowanie strategiczne opiera się na obiektywnej ocenie społecznego i ekonomicznego potencjału społeczności lokalnej w perspektywie regionu. Celem pozyskania takiej oceny, przed przystąpieniem do aktualizacji dokumentu, przeprowadzona została ekspercka diagnoza społeczno-gospodarcza Gminy Kietrz w ujęciu dynamicznym i porównawczym (w odniesieniu do kilku jednostek o zbliżonym charakterze społecznym i gospodarczym). Efektem tych prac było powstanie dokumentu „Diagnoza społeczno-gospodarcza Gminy Kietrz 2011”. Stanowił on punkt wyjścia do prac planistycznych. Praca analityczna konsultantów FRDL MISTiA prowadzona była w oparciu o materiały, dokumenty i dane pozyskane z Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych), Powiatowego Urzędu Pracy w Głubczycach oraz poszczególnych jednostek i wydziałów podległych Urzędowi Gminy. Opracowanie diagnostyczne stało się elementem dokumentu strategicznego – 4 rozdział niniejszej Strategii.

2.3 Raport stanu realizacji dokumentów strategicznych

W toku prac nad aktualizacją Strategii ewaluacji poddano Strategię Rozwoju Gminy Kietrz do roku 2013. Analiza sprowadzała się do ustalenia stopnia realizacji poszczególnych zadań wyszczególnionych w ramach tego dokumentu. Do wykonania tego etapu prac niezbędne było

przeprowadzenie warsztatów z osobami zorientowanymi w kwestii realizacji poszczególnych zadań (członkowie powołanego Konwentu Strategicznego).

2.4 Analiza strategiczna uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych metodą SWOT

Kolejnym istotnym elementem prac nad Strategią Rozwoju Gminy Kietrz była ocena zasobów wewnętrznych jednostki oraz analiza otoczenia zewnętrznego pod kątem szans i zagrożeń dla jej dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego. W tym celu na pierwszym warsztacie strategicznym z udziałem Konwentu Strategicznego przeprowadzono analizę SWOT. Dyskusję nad określaniem silnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń usystematyzowano poprzez określenie bloków tematycznych, jak np. położenie, gospodarka lokalna, rolnictwo, infrastruktura techniczna, usługi publiczne i społeczne, środowisko naturalne, turystyka, współpraca regionalna i międzynarodowa itd. Zamieszczona w niniejszej Strategii jako jeden z rozdziałów analiza SWOT stała się podstawą do sformułowania podstawowych wyzwań strategicznych dla całej gminy.

2.5 Plan operacyjny: obszary kluczowe, cele strategiczne, cele operacyjne, zadania

Ostatnim etapem prac, będącym jednocześnie kolejną ważną rolą Konwentu Strategicznego była weryfikacja zaproponowanego przez ekspertów FRDL MISTiA planu operacyjnego Strategii Rozwoju. Plan ten powstał na bazie dokonanych wcześniej analiz i opracowań, ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy Kietrz do roku 2013, a także z uwzględnieniem wniosków płynących z opracowanej uprzednio analizy SWOT i postulatów zgłaszanych przez członków Konwentu Strategicznego po jej uzupełnieniu. Dla ukazania hierarchii powiązań łączących poszczególne elementy planu operacyjnego, zaprojektowano go w następującym układzie:

- obszary priorytetowe – główne kierunki rozwoju;
- cele strategiczne – długookresowe (koncentrujące się na pytaniu „co chcemy osiągnąć?”);
- cele operacyjne – średniookresowe („w jaki sposób to osiągnąć?”);
- zadania („co należy zrobić, aby to osiągnąć?").

Plan operacyjny został poddany szczegółowej dyskusji i niezbędnym uzupełnieniom w trakcie warsztatów strategicznych oraz konsultacji społecznych. Zwieńczono w ten sposób pracę merytoryczną nad zaktualizowaną Strategią Rozwoju Gminy Kietrz na lata 2012-2020. Ostateczna wersja Strategii jest dokumentem perspektywicznym i długofalowym, a jednocześnie wskazującym priorytety i narzędzia realizacji, które na najbliższe lata wydają się stwarzać najwięcej możliwości dla rozwoju społeczno-gospodarczego wspólnoty lokalnej. Warto podkreślić, że Strategia dla Gminy Kietrz jest spójna z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu, na czele z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2010-2020. Z biegiem czasu, na etapie wdrażania, Strategia Rozwoju Gminy Kietrz ulegać będzie modyfikacjom i aktualizacjom w taki sposób, aby jej realizacja dostosowana była do bieżących potrzeb i aspiracji lokalnej społeczności.

Warsztaty z Konwentem Strategicznym prowadzono metodami interaktywnymi z użyciem narzędzi i technik treningowych, pozwalających uczestnikom indywidualnie i grupowo identyfikować, a następnie analizować i proponować możliwe rozwiązania. Ten sposób pracy traktuje uczestników spotkań jako ekspertów lokalnych. Rola konsultantów sprowadza się natomiast do prowadzenia procesu aktualizacji Strategii oraz proponowanie narzędzi i podawanie przykładów rozwiązań sprawdzonych w innych jednostkach samorządu terytorialnego. Każde spotkanie warsztatowe prowadzone było urozmaiconymi technikami, m.in. mini wykłady z użyciem prezentacji multimedialnych, techniki kreatywne, prace z formularzem, techniki pracy zespołowej oraz moderowana dyskusja.

2.6 Szczegółowy harmonogram prac

Etap I: Prace przygotowawcze

1. Spotkanie konsultantów FRDL OCDL i FRDL MISTiA z kierownictwem Gminy Kietrz o charakterze wprowadzającym – Kietrz, 12 lipca 2011 r.

- Ustalenie zakresu prac merytorycznych i warsztatowych związanych z procesem aktualizacji Strategii Rozwoju Gminy Kietrz oraz zakresu odpowiedzialności poszczególnych podmiotów zaangażowanych w ten proces;
- Ustalenie składu osobowego Konwentu Strategicznego wraz z określeniem terminów prac i spotkań;

2. Opracowanie raportu pt: „Diagnoza społeczno-gospodarcza Gminy Kietrz”

- Diagnoza stanu zasobów Gminy Kietrz oraz tendencji rozwojowych zachodzących w ostatnich latach w sferze demograficznej, społecznej i gospodarczej;

Etap II: Analiza strategiczna Gminy Kietrz

1. I warsztat strategiczny z udziałem Konwentu Strategicznego – Kietrz, 17 sierpnia 2011 r.

- Prezentacja podstawowych wskaźników opisujących rozwój społeczno-gospodarczy Gminy Kietrz;
- Przeprowadzenie analizy zasobów własnych oraz otoczenia Gminy Kietrz (Analiza SWOT) – identyfikacja silnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń;
- Przedstawienie propozycji wizji rozwoju Gminy Kietrz;

**2. II warsztat strategiczny z udziałem Konwentu Strategicznego – Kietrz,
14 września 2011 r.**

- Omówienie wyników analizy SWOT i jej weryfikacja;
- Weryfikacja zadań ze „starej” Strategii Rozwoju Gminy Kietrz – określenie zadań wciąż aktualnych i do przeniesienia do „nowej” strategii.
- Prezentacja i weryfikacja wstępnej wersji planu operacyjnego poprzez formułowanie celów i zadań w poszczególnych obszarach kluczowych;

**3. III warsztat strategiczny z udziałem Konwentu Strategicznego – Kietrz,
28 września 2011 r.**

- Określenie nowych zadań realizacyjnych, wynikających z sytuacji społeczno-gospodarczej oraz uwzględniających zmiany w otoczeniu gminy.
- Określenie zasad monitoringu i aktualizacji strategii;

**Etap III: Opracowanie dokumentu końcowego
Strategii Rozwoju Gminy Kietrz na lata 2012-2020**

**1. Opracowanie wersji roboczej Strategii Rozwoju Gminy Kietrz na lata 2012-2020
oraz przeprowadzenie konsultacji**

2. Przekazanie ostatecznej wersji dokumentu – listopad 2011 r.

3. Założenia ogólne Strategii Rozwoju

Zaktualizowana strategia wprowadza wyraźne ukierunkowanie (w długim okresie czasu) rozwoju Gminy Kietrz poprzez ustalenie wizji rozwoju, wybór obszarów kluczowych, celów strategicznych i operacyjnych oraz koncentrację działań i zasobów. Strategia ustanawia jednocześnie podstawy dla podejmowania kluczowych decyzji w przyszłości, tworzenia planów szczegółowych i kreowania projektów o zasadniczym wpływie na rozwój lokalny. Dokument otwiera nowy sposób myślenia o rozwoju gminy, dążąc do przedsiębiorczego odkrywania i uruchamiania niewykorzystywanych dotychczas potencjałów i szans rozwojowych. Wyzwalanie i utrwalanie aktywności społeczności lokalnej, wraz z niezbędną determinacją i konsekwencją działań strategicznych podejmowanych przez władze lokalne, prowadzić będzie do intensyfikowania rozwoju lokalnego.

Strategia Rozwoju Gminy Kietrz stanowi fundament nowoczesnego systemu zarządzania rozwojem. Sposób jej formułowania oraz planowany system wdrażania uwzględniają następujące założenia:

- wiązanie procesów rozwojowych w spójny mechanizm rozwoju zintegrowanego;
- stwarzanie długiej perspektywy czasowej dla realizacji decyzji strategicznych;
- łączenie aktywności i potencjałów znajdujących się w dyspozycji wielu różnych podmiotów lokalnych;
- kontekstowe wdrażanie strategii polegające na monitorowaniu sytuacji i modyfikowaniu treści strategii oraz sposobu jej realizacji.

Z ostatniego założenia wynika, że Strategia ma charakter dynamiczny i otwarty. Wraz z zachodzącymi zmianami w uwarunkowaniach rozwoju i oczekiwaniach mieszkańców będzie aktualizowana i modyfikowana. W trakcie formułowania Strategii przyjęto założenie, że wypracowane rozwiązania muszą spełniać trzy najważniejsze kryteria:

- strategia powinna stanowić odzwierciedlenie oczekiwań mieszkańców gminy;
- strategia powinna tworzyć przestrzeń działania dla mieszkańców Gminy Kietrz, uzmysławiając indywidualne możliwości działania i szanse rozwojowe w powiązaniu z rozwojem wspólnoty lokalnej;
- strategia powinna stanowić zaproszenie dla mieszkańców poprzez wskazywanie aktywności, które mogą liczyć na wsparcie ze strony władz lokalnych.

Posiadanie przez gremia opracowujące Strategię Rozwoju dobrego rozpoznania potrzeb i oczekiwań mieszkańców, funkcjonujących w Gminie Kietrz podmiotów gospodarczych, potrzeb i wymagań odwiedzających jednostkę gości oraz poszukujących lokalizacji firm i inwestorów, stworzyło podstawy do wygenerowania atrakcyjnej wizji rozwoju gminy, a w ślad za tym doprowadziło do stworzenia podstaw do uruchomienia pożądaných procesów rozwojowych. Przelamanie istniejących barier i blokad rozwoju jednostki wymaga równocześnie od różnych

środowisk i grup społecznych oraz od liderów życia społeczno-gospodarczego nowych inicjatyw i niekonwencjonalnych działań. Strategia Rozwoju powinna przyczynić się do tworzenia sprzyjających warunków i promowania rozwoju przedsiębiorczości oraz wzrostu istniejących małych firm (m.in. poprzez tworzenie stref aktywności gospodarczej), do podejmowania inicjatyw samozatrudnienia, skutecznego wspierania przedsiębiorczości społecznej w formie organizacji pozarządowych. Powinna także pozwolić na podniesienie jakości zarządzania usługami publicznymi, jakości pracy szkół oraz przyczynić się do ożywienia życia kulturalnego w mieście i okolicznych sołectwach, powstania nowych inicjatyw, instytucji i imprez kulturalnych, rekreacyjnych, rozrywkowych i sportowych służących spędzaniu wolnego czasu przez mieszkańców.

Prezentowana strategia nie może być traktowana jako bezpośrednia instrukcja działania dla władz samorządowych. Zakłada się, że wdrożenie strategii będzie wynikiem aktywności możliwie dużej liczby podmiotów lokalnych. Rola władz lokalnych w realizacji strategii sprowadza się przede wszystkim do skoncentrowania uwagi na wspieraniu aktywności społeczności lokalnej i wykorzystywaniu w tym celu odpowiednich instrumentów.

Reasumując, zasady zarządzania strategicznego, którymi kierowano się przy tworzeniu koncepcji prac nad formułowaniem i wdrażaniem strategii objęły:

- **zasadę koncentracji:** skupienie energii i zasobów na najważniejszych problemach i najefektywniejszych rozwiązaniach;
- **zasadę kompleksowości:** stosowanie szerokiego spojrzenia przy identyfikacji problemów oraz formułowaniu propozycji ich rozwiązania, uwzględniających nie tylko symptomy, ale także przyczyny zjawiska;
- **zasadę ciągłości rozwoju:** dążenie do równowagi pomiędzy rozwiązaniami przynoszącymi poprawę w długim horyzoncie a rozwiązaniami doraźnymi;
- **zasadę synergii:** zawarcie w strategii działań stanowiących spójną, wzajemnie wspomagającą się całość;
- **zasadę partnerstwa strategicznego:** rozszerzanie partycypacji podmiotów lokalnych w formułowaniu i wdrażaniu strategii oraz identyfikacji i rozwiązywaniu lokalnych problemów;
- **zasadę montażu środków:** pomnażanie zasobów wykorzystywanych na rzecz rozwoju lokalnego poprzez formułowanie propozycji zmierzających do aktywizacji możliwie dużej liczby mieszkańców i innych podmiotów oraz będących w ich dyspozycji zasobów na rzecz rozwoju strategicznego;
- **zasadę kontekstowości:** elastyczne dostosowywanie treści i sposobów wdrażania strategii do zmieniających się warunków.

4. Diagnoza społeczno-gospodarcza

Diagnoza społeczno-gospodarcza stanowi krótką analizę stanu istniejącego badanej jednostki samorządu terytorialnego z uwzględnieniem wszystkich dziedzin życia społecznego i gospodarczego, mających wpływ na zaspokojenie potrzeb mieszkańców oraz ich poziom życia. Analiza ta wyrażona jest poprzez interpretację ogólnodostępnych danych statystycznych gromadzonych przez urzędy statystyczne, a także danych dostarczonych przez Gminę Kietrz. Tak wykonana diagnoza wskazuje podstawowe obszary problemowe, przez co będzie stanowić wstęp do dalszego procesu planowania strategicznego.

Pełna analiza społeczno-gospodarcza danej jednostki samorządu terytorialnego winna odnosić się do tła porównawczego. W przypadku gmin stanowią go zazwyczaj zebrane i opracowane w ten sam sposób dane dotyczące innych jednostek samorządu terytorialnego tego samego szczebla, zbliżonych profilem do badanej. W poniższej analizie tło dla Gminy Kietrz stanowią cztery gminy województwa opolskiego: **Dobrodzień** (pow. oleski), **Głubczyce** (pow. głubczycki), **Głuchołazy** i **Otmuchów** (pow. nyski). Kryterium przesądającym o ich wyborze było przede wszystkim przygraniczne położenie (za wyjątkiem Dobrodzienia, wybranego za punkt odniesienia do północnej części województwa), porównywalna liczba mieszkańców, podobny charakter terytorialny (jeden centralny ośrodek miejski pełniący funkcje administracyjne dla pozostałych miejscowości gminy) oraz zbliżona odległość i dostępność komunikacyjna do większych ośrodków aglomeracyjnych – Opola i (w przypadku Głubczyc i Dobrodzienia) Górnego Śląska. Dodatkowo, w niektórych przypadkach analiza poszerzona została o dane dla powiatu i województwa.

4.1 Ogólna charakterystyka gminy

4.1.1 Położenie gminy

Gmina Kietrz położona jest w południowej części województwa opolskiego, w powiecie głubczyckim, blisko granicy państwa z Republiką Czeską. W ujęciu geograficznym obszary zajmowane przez Gminę Kietrz zaliczają się do Płaskowyżu Głubczyckiego, który z kolei zalicza się do Niziny Śląskiej. Przez terytorium gminy przepływa rzeka Troja, uchodząca do Psiny i stanowiąca element dorzecza górnej Odry.

Jednostka graniczy od zachodu z Gminą Branice, od północy z gminami Głubczyce i Baborów, od wschodu z Gminą Piotrowice Wielkie (woj. śląskie), natomiast od południa z sześcioma gminami czeskimi. Najbliżej położonym większym ośrodkiem administracyjnym po stronie czeskiej jest liczące blisko 60 tys. mieszkańców miasto Opava.

Kietrz jest siedzibą gminy miejsko-wiejskiej, do której poza miastem zalicza się dwanaście sołectw: Chróścielów, Dzierżysław, Kozłówek, Lubotyń, Ludmierzyce, Nasiedle, Nowa Cerekwia, Pilszcz, Rogożany, Rozumice, Ściborzyce Wielkie i Wojnowice. Gmina ma charakter rolniczo-przemysłowy, część mieszkańców znajduje zatrudnienie w przedsiębiorstwach działających w Kietrz, a także nieodległych Głubczycach, Raciborzu i Kędzierzynie-Koźlu.

4.1.2 Dostępność komunikacyjna

Gmina Kietrz posiada dogodne położenie komunikacyjne. Oś komunikacyjną stanowi droga wojewódzka nr 416 przecinająca gminę w kierunku równoleżnikowym i łącząca Racibórz z Kietrzem, Głubzycami i Krapkowicami, a także autostradą A4.

Podstawowy układ drogowy na terenie jednostki uzupełniają drogi wojewódzka nr 419 i 420 wychodzące odpowiednio z Nowej Cerekwi i Kietrza, prowadząc ruch komunikacyjny do granicy polsko-czeskiej i umożliwiając dojazd do Republiki Czeskiej. Uzupełnieniem układu drogowego jest sieć dróg lokalnych.

Na terenie Gminy Kietrz kończą swój bieg dwie linie kolejowe. Pierwsza z nich, nr 194 jest niespełna dziesięciokilometrową odnogą prowadzącą z Piotrowic Wielkich do Kietrza. Od początku lat 90-tych XX wieku nie kursują po niej pociągi osobowe, obecnie wykorzystywana jest sporadycznie w ruchu towarowym. Także na początku ostatniej dekady minionego wieku zamknięto dla ruchu linię kolejową nr 325 z Baborowa do Pilszcza. Obecnie szlak ten nie jest wykorzystywany.

4.1.3 Struktura terytorialna

Gmina Kietrz zajmuje powierzchnię 140 km² (ponad 20% powierzchni powiatu) i obok Gminy Głubczyce jest największą jednostką w powiecie. Samo miasto zajmuje obszar 19 km², a zatem stanowi około 14% terytorium gminy. Poza Kietrzem tworzy ją 12 sołectw i dwa przysiółki.

Tabela 2 - Struktura terytorialna gmin powiatu głubczyckiego (stan na 31.12.2010 r.)

Gmina	Powierzchnia (w km ²)	Procent powierzchni powiatu	Miejscowości ¹⁾	Sołectwa
Baborów	117	17,38%	12	11
Branice	122	18,13%	21	21
Głubczyce	294	43,68%	48	45
Kietrz	140	20,80%	15	12

¹⁾ - miejscowości podstawowe w rozumieniu danych GUS

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

4.2 Demografia

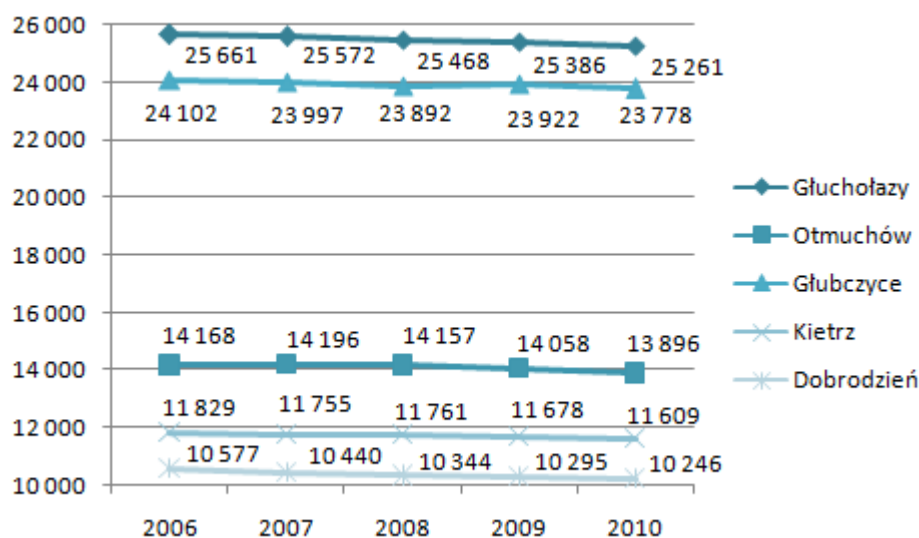
4.2.1 Stan i struktura ludności

Gminę Kietrz charakteryzował nieznaczny spadek liczby ludności w latach 2006-2010. Na początku badanego okresu, w 2006 roku obszar gminy zamieszkiwało 11 829 osób, z czego 6 394 (54,1%) w samym Kietrzu. W zamykającym zestawienie 2010 roku w jednostce żyło 11 609 mieszkańców, z czego 6 260 w Kietrzu (53,9%). Na notowany na przestrzeni badanego pięciolecia ubytek liczby ludności w gminie składa się zatem zarówno spadek ich liczebności w mieście, jak i na terenach wiejskich gminy. Niewielka różnica pomiędzy odsetkiem

mieszkańców Kietrza w ogólnej liczbie mieszkańców gminy notowanych w 2006 i 2010 roku wskazuje, że odpływ ten zarówno w mieście, jak i poza nim ma podobną dynamikę.

Na tle porównawczym Gmina Kietrz nie wyróżnia się pod względem dynamiki zmiany liczby ludności. Odnotowana na koniec 2010 roku liczba niespełna 11,7 tys. mieszkańców to nieco mniej niż w Gminie Otmuchów (13,9 tys.) oraz znacznie mniej w przypadku gmin Glucholazy i Głubczyce (ponad 23 tys.) Każda z gmin odnotowała na przestrzeni lat 2006-2010 spadek liczby mieszkańców.

Wykres 1 - Liczba ludności w analizowanych gminach w latach 2006-2010

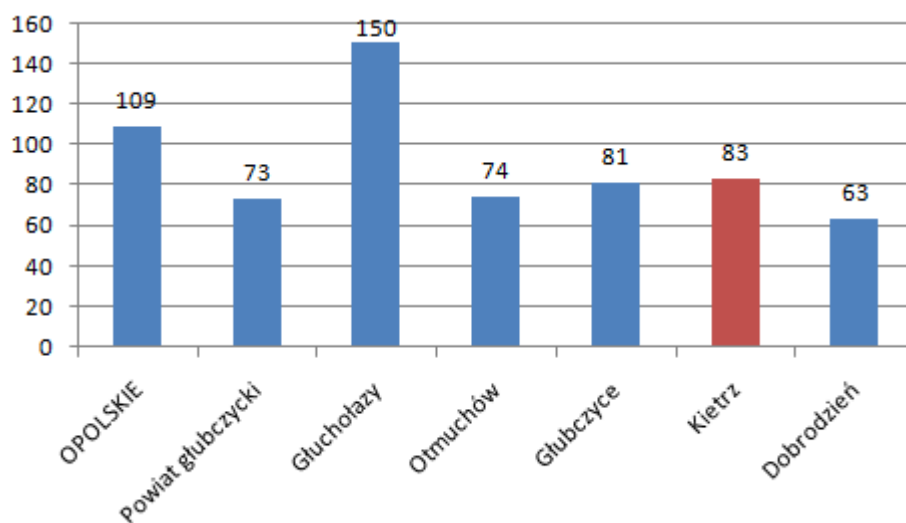

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

4.2.2 Gęstość zaludnienia

Gęstość zaludnienia w Gminie Kietrz w 2010 roku wynosiła 83 osoby na km². Wśród porównywanych jednostek był to przeciętny wynik, co prawda przewyższający średnią dla powiatu (73 os./km²), ale niższy od średniej dla regionu (109 os./km²). Wśród porównywanych gmin największą gęstością zaludnienia wyróżnia się Gmina Glucholazy.

Wykres 2 - Gęstość zaludnienia na obszarach porównywanych gmin w 2010 r.

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

4.2.3 Przyrost naturalny i migracje

W całym badanym okresie 2006-2010 wszystkie analizowane jednostki osiągały ujemne wskaźniki przyrostu naturalnego, co oznacza, że na ich terenie liczba zgonów przewyższa liczbę urodzeń. Jedynym wyjątkiem był zanotowany w 2008 r. rezultat dla Gminy Kietrz, jednakże pozytywny trend nie utrzymał się w latach następnych. W 2010 r. przyrost naturalny w Gminie Kietrz kształtował się na poziomie -2,6‰, co było wynikiem niemalże identycznym w porównaniu z pozostałymi jednostkami oraz powiatem głubczyckim. Nieco lepszy rezultat zanotowało w ujęciu całościowym województwo opolskie, jednakże na jego obszarze także zgony przeważają nad urodzeniami.

Tabela 3 - Przyrost naturalny w analizowanych jednostkach w latach 2006-2010

Jednostka	2006	2007	2008	2009	2010
WOJ. OPOLSKIE	-0,9	-1,1	-0,6	-0,4	-0,7
POW. GŁUBCZYCKI	-3,2	-2,7	-1,1	-2,3	-2,9
Glucholazy	-3,0	-1,5	-1,7	-1,4	-2,4
Otmuchów	-0,8	-0,7	-2,5	-1,5	-2,6
Głubczyce	-2,9	-1,5	-1,3	-1,2	-2,6
Kietrz	-2,1	-1,4	1,5	-1,2	-2,6
Dobrodzień	-1,8	-2,3	-2,8	-0,8	-2,3

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

Równie niekorzystnie w przypadku Gminy Kietrz prezentuje się wskaźnik salda migracji. W całym analizowanym okresie przyjmował on wartości ujemne, wpływając w ten sposób na

spadek liczby ludności w gminie. Najgorszym pod tym względem był rok 2009, w którym wskaźnik salda migracji sięgnął poziomu -7,11 promila.

Tabela 4 - Saldo migracji na 1000 mieszkańców w analizowanych jednostkach w latach 2006-2010

Jednostka	2006	2007	2008	2009	2010
WOJ. OPOLSKIE	-4,60	-3,92	-3,23	-1,67	-1,74
POW. GŁUBCZYCKI	-4,49	-5,20	-2,60	-3,26	-3,81
Głucholazy	-5,77	-2,85	-4,95	-2,21	-2,57
Otmuchów	-7,91	-3,38	-5,16	-2,56	-9,43
Głubczyce	-4,56	-4,46	-0,59	-0,88	-3,45
Kietrz	-4,65	-5,19	-2,47	-7,11	-3,36
Dobrodzień	-12,48	-9,96	-5,80	-3,21	-2,44

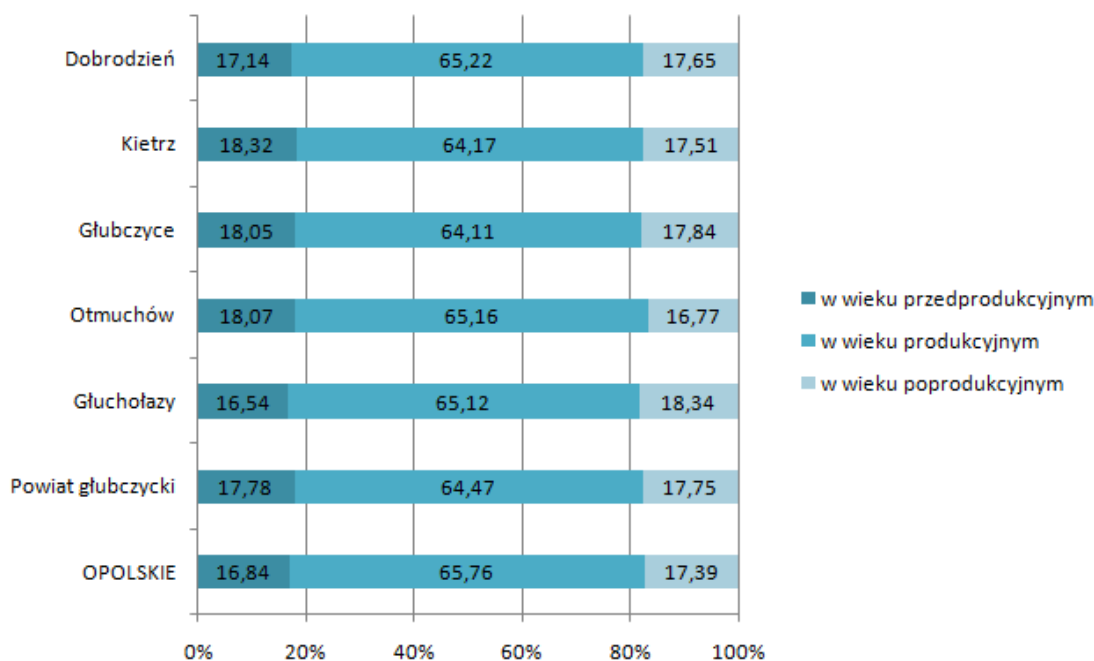
Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

Zjawisko przeważania wyjazdów nad przyjazdami stanowi problem także we wszystkich pozostałych porównywanych gminach, które na przestrzeni minionego pięciolecia różniły się między sobą jedynie wartościami parametru i dynamiką zachodzących zmian. Niemniej jednak, w żadnej z jednostek nie wystąpiło zjawisko przewagi imigracji nad emigracją.

4.2.4 Struktura wieku ludności

Struktura wieku ludności na koniec 2010 r. w Gminie Kietrz przedstawiała się następująco: 18,32% mieszkańców stanowiło grupę osób w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), 64,17% grupę produkcyjną (18-60 lub 65 lat, w zależności od płci), zaś 17,51% zaliczało się do grupy osób w wieku poprodukcyjnym (powyżej 60 lub 65 lat). Struktura ta nie wykazuje znaczących dysproporcji w porównaniu z analogicznym wskaźnikiem dla pozostałych jednostek.

Wykres 3 - Struktura wieku ludności w analizowanych jednostkach w 2010 r.

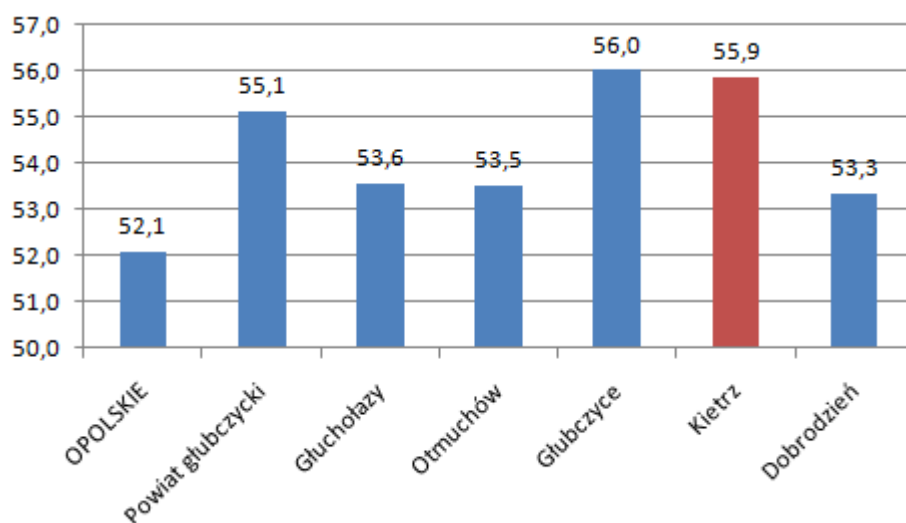
Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

4.2.5 Wskaźnik obciążenia demograficznego

Ze strukturą wieku ludności ściśle powiązany jest wskaźnik obciążenia demograficznego, który pokazuje liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym przypadającą na każde 100 osób w wieku produkcyjnym. Wysoka wartość oznacza niekorzystną strukturę wiekową mieszkańców w danym momencie, wywierającą negatywny wpływ na jakość życia i warunki funkcjonowania lokalnej gospodarki.

W 2010 r. w Gminie Kietrz wartość wskaźnika obciążenia demograficznego osiągnęła 55,9, co stanowi jeden z gorszych wyników wśród jednostek porównywanych. Najlepiej pod tym względem prezentuje się Gmina Dobrodzień, w której na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada 53,3 mieszkańca z przedprodukcyjnej i poprodukcyjnej grupy wiekowej. Warto zauważyć, że wysokie wartości wskaźnika poza Gminą Kietrz osiągają także Gmina Głubczyce oraz powiat głubczycki. Kontrastują one w szczególności z wysokością wskaźnika dla całego województwa opolskiego.

Wykres 4 - Wskaźnik obciążenia demograficznego w jednostkach w 2010 r.

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

4.3 Edukacja

4.3.1 Wychowanie przedszkolne

W 2010 r. w Gminie Kietrz funkcjonowały dwa przedszkola, z czego jedno w samym mieście. Liczba ta plasuje gminę na ostatnim miejscu spośród porównywanych jednostek wespół z Gminą Dobrodzień. Dwa przedszkola z terenu gminy dysponowały w 2010r. 160 miejscami. W obliczu 120 uczęszczających do nich dzieci świadczy to o nadmiarze wolnych miejsc. Podobna sytuacja wystąpiła w 2010 r. w każdej z porównywanych gmin za wyjątkiem Głubczyc, gdzie dla 25 dzieci teoretycznie zabrakło miejsc w przedszkolach.

Tabela 5 - Dane dotyczące przedszkoli w porównywanych gminach w 2010 r.

Gmina	przedszkola			
	liczba	miejsca	dzieci	średnia liczba dzieci w placówce
Glucholązy	3	403	385	128,3
Otmuchów	9	476	430	47,8
Głubczyce	3	465	490	163,3
Kietrz	2	160	120	60
Dobrodzień	2	200	186	93

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

Dodatkowym rodzajem placówek przedszkolnych są oddziały przedszkolne działające przy szkołach podstawowych. W 2010 r. na terenie Gminy Kietrz istniało pięć takich placówek, do których uczęszczało 157 dzieci.

Dane przedstawione w tabeli nie uwzględniają nowopowstałego przedszkola w Rozumicach w Gminie Kietrz. Przedszkole rozpoczęło swoją działalność w połowie roku 2011. Powstało w budynku, w którym wcześniej funkcjonowała szkoła, a później dom dziecka. Kiedy dom dziecka został zlikwidowany, budynek zaczął niszczyć. Remontu podjęli się okoliczni mieszkańcy i w czynie społecznym wyremontowali budynek. Powstało przedszkole, biblioteka i świetlica wiejska. Z placówki przedszkolnej korzysta obecnie kilkanaście dzieci.

4.3.2 Szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne

W roku 2010 na terenie Gminy Kietrz funkcjonowało 6 szkół podstawowych i 1 gimnazjum. Liczba ta nie uległa zmianom w całym badanym okresie 2006-2010. Zmieniła się natomiast liczba uczniów, zarówno w szkołach podstawowych, do których w 2006 uczęszczało 803 dzieci, a w 2010 tylko 630 dzieci, jak i w szkołach gimnazjalnych, do których w 2006 roku uczęszczało 496 uczniów, a w 2010 – 379 uczniów. Zjawisko spadku liczby uczniów, uczęszczających do szkół podstawowych, jak i gimnazjalnych, w analizowanych latach jest charakterystyczne dla wszystkich porównywanych jednostek i stanowi efekt występującego w Polsce pod koniec ubiegłego stulecia niżu demograficznego.

Tabela 6 - Wskaźniki dotyczące szkół podstawowych i gimnazjów

Gmina	szkoły podstawowe			gimnazja		
	liczba	średnia liczba uczniów w placówce	liczba placówek na 10 tys. mieszkańcó w	liczba	średnia liczba uczniów w placówce	liczba placówek na 10 tys. mieszkańców
Glucholazy	12	104,5	4,75	3	232,3	1,19
Otmuchów	8	99,1	5,76	2	212	1,44
Glębzyce	10	125,8	4,2	4	192	1,68
Kietrz	6	105	5,17	1	379	0,86
Dobrodzień	5	111,8	1,17	1	323	0,98

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

4.3.3 Szkolnictwo ponadgimnazjalne

Na terenie Gminy Kietrz funkcjonuje jedno liceum ogólnokształcące – Liceum Ogólnokształcące w Kietrz im. C. K. Norwida, do którego w 2010 roku uczęszczało 125 uczniów oraz jedna ponadgimnazjalna zasadnicza szkoła zawodowa dla młodzieży, w której w 2010 roku uczyły się 83 osoby. Abiturienti gimnazjów mają możliwość kształcenia się w szkołach, znajdujących się na terenie pobliskich gmin.

4.3.4 Szkolnictwo wyższe

Na terenie Gminy Kietrz nie funkcjonują uczelnie wyższe. Podobna sytuacja występuje w Gminie Glucholazy, Otmuchów, Glębzyce i Dobrodzień. Przyszli studenci mogą skorzystać

z propozycji publicznych i prywatnych uczelni w Rybniku, Raciborzu, a także w Opolu, Brzegu czy Nysie.

4.4 Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

Według stanu na 2010 r. na terenie Gminy Kietrz funkcjonowało 8 zakładów opieki zdrowotnej, w tym 4 zakłady publiczne i 4 niepubliczne. Liczba zakładów w porównaniu z 2006 rokiem nie zmieniła się. Podobna sytuacja miała miejsce w 2010 roku w Gminie Głubczyce, gdzie również funkcjonowało 8 zakładów opieki zdrowotnej: 2 publiczne i 6 niepublicznych. Na tle porównawczym Gmina Kietrz zajmuje drugie miejsce według kryterium liczby ZOZ-ów. Jednostką z największą liczbą wspomnianych zakładów jest Gmina Głucholazy, gdzie funkcjonuje ich 11, w tym 10 niepublicznych. Zarówno w Gminie Dobrodzień, jak i Gminie Otmuchów funkcjonują po 3 zakłady opieki zdrowotnej, wszystkie niepubliczne. W przeliczeniu na 10 tys. ludności Gmina Kietrz osiąga wynik blisko 7 zakładów, co stanowi najlepszy rezultat spośród porównywanych jednostek. Wartości dla pozostałych gmin kształtują się następująco: Gmina Głucholazy 4,35, Gmina Głubczyce 3,36, Gmina Dobrodzień 2,93, Gmina Otmuchów 2,16.

W Gminie Kietrz funkcjonuje taka sama liczba zakładów publicznych, jak i niepublicznych. Inaczej przedstawia się sytuacja w porównywanych jednostkach, gdzie zdecydowana większość ZOZ-ów to placówki niepubliczne.

W analizowanej Gminie Kietrz funkcjonuje Stacja Opieki „Caritas”, która powstała w roku 1993 w drodze porozumienia pomiędzy Gminą Kietrz, a "Caritas" Diecezji Opolskiej. Zasięg działania Stacji to Gminy Kietrz i Baborów, które pokrywają koszty jej utrzymania. Na terenie Gminy Kietrz działa także Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Misjonarek Maryi. Najwięcej tego typu placówek funkcjonuje ich w Głubczycach – 7 placówek stacjonarnej pomocy społecznej. W Gminie Otmuchów funkcjonuje jedna taka instytucja, w Gminach Dobrodzień i Głucholazy nie ma placówek tego typu.

Zadania z zakresu pomocy społecznej w Gminie Kietrz realizuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

4.5 Kultura

4.5.1 Kina

W Gminie Kietrz nie funkcjonuje stałe kino. Podobna sytuacja występuje w porównywanych jednostkach. Wyjątkiem jest Gmina Dobrodzień, na terenie której działa jedna taka placówka. W 2010 roku odwiedziło go 826 widzów, odbyło się 37 seansów.

4.5.2 Biblioteki

Ofertę biblioteczną w Gminie Kietrz stanowi 5 placówek bibliotecznych. W przeliczeniu na liczbę ludności daje to blisko 2322 osób na jedną placówkę biblioteczną. Poziom czytelnictwa, mierzony liczbą czytelników bibliotek publicznych na 1000 mieszkańców w 2010 r. wyniósł

71 osób i był niższy w porównaniu do rozpoczynającego zestawienie roku 2006 (84 osoby). W roku 2009 biblioteki zanotowały znaczny skok czytelnictwa – odwiedziło je 1497 czytelników, co było równoznaczne z poziomem czytelnictwa równym 128 osób.

Tabela 7 - Wskaźniki dotyczące bibliotek i muzeów w 2010 r.

Gmina	biblioteki			muzea	
	liczba placówek	ludność na 1 placówkę	czytelnicy na 1000 ludności	liczba placówek	zwiedzający
Głucholazy	9	2806,8	148	0	0
Kietrz	5	2321,8	71	0	0
Otmuchów	4	3474	46	0	0
Głubczyce	1	23778	2007	1	4753
Dobrodzień	4	2561,5	121	0	0

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

4.5.3 Muzea

Na terenie Gminy Kietrz nie funkcjonuje żadne muzeum (jedynie przy Szkole Podstawowej w Kietrz istnieje Izba Pamięci). Podobna sytuacja występuje w porównywanych jednostkach. Wyjątkiem jest Gmina Głubczyce, na terenie której działa Powiatowe Muzeum Ziemi Głubczyckiej. Liczba zwiedzających muzeum wyniosła w 2010 roku 4753 osób.

4.6 Sport

W 2010 r. w Gminie Kietrz funkcjonowało 10 klubów sportowych (włącznie z UKS). Kluby te zrzeszały 492 osoby. Dostępne dane z roku 2008 pokazują, że liczba klubów sportowych nie uległa zmianie, zmniejszyła się natomiast liczba członków – w 2008 r. wynosiła ona bowiem 524 osoby. W stosunku do 2008 roku zmniejszyła się też liczba sekcji sportowych – z 19 do 14.

Działające na terenie organizacje sportowe to: Miejski Klub Sportowy "Włókniarz", Ludowy Klub Sportowy „Orzeł” Dzierżysław, Klub Sportowy „Pogoń” Wojnowice, Klub Sportowy „Polonia” Ściborzyce Wielkie, Ludowy Zespół Sportowy „Football Club” Pilszcz oraz Uczniowskie Kluby Sportowe w placówkach oświatowych – sekcje piłki nożnej i badmintona, a także Kietrzańskie Stowarzyszenie Kulturalno-Sportowe „GRYF” – sekcja piłki siatkowej i sekcja biegaczy.

Należy podkreślić bardzo dużą liczbę imprez sportowych organizowanych na terenie Gminy Kietrz. Niektóre z nich mają rangę mistrzowską i/lub międzynarodową. Do najbardziej znanych należą półmaraton Kietrz-Rohov, czy też mistrzostwa modeli latających. Licznie reprezentowane są rozgrywki ligowe różnych dyscyplin o zasięgu gminnym, powiatowym i wojewódzkim.

4.7 Turystyka

Gmina Kietrz jest położona na obszarze, który według Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego, oprócz dominującej funkcji rolniczej, ma pełnić funkcje związane z obsługą ruchu turystycznego oraz współpracą transgraniczną z Czechami.

Gmina Kietrz leży na Nizinie Śląskiej nad rzeką Troją, w południowej części województwa opolskiego – na Płaskowyżu Głubczyckim przy granicy polsko-czeskiej. Gmina sąsiaduje między innymi z 6 gminami czeskimi. Sprawnie funkcjonuje współpraca transgraniczna. Cyklicznie organizowany jest m.in. półmaraton Kietrz-Rohov oraz obozy dla dzieci „Prajzka bez granic”. Przynależność Polski i Republiki Czeskiej do Strefy Schengen gwarantuje swobodny przepływ osób – każdy obywatel państwa członkowskiego Unii Europejskiej, należącego do tej strefy, ma prawo do swobodnego wjazdu i pobytu na terenie innego państwa członkowskiego, nie są z tym związane żadne szczególne formalności.

Do walorów środowiska przyrodniczego Gminy Kietrz należy zaliczyć istnienie dwóch rezerwatów przyrody oraz harmonijny i urozmaicony krajobraz. Rezerwat „Rozumicki Las” zajmuje obszar 93,89 ha (zbiorowiska leśne o cechach naturalnych z gatunkami chronionymi i rzadkimi) i objęty jest programem Natura 2000 w Polsce. Rezerwat „Góra Gipsowa” zajmuje powierzchnię 1,02 ha (roślinność stepowa z ostrożeniem panońskim – *Cirsium pannonicum* i kostrzewą walezyjską – *Festuca valesiaca*). Falisto-pagórkowate ukształtowanie terenu Gminy Kietrz może sprzyjać rozwojowi turystyki rowerowej. W mieście odbywają się Międzynarodowe Zawody Modeli Latających. Zarówno na terenie miasta, jak i całej gminy występują zabytki oraz liczne stanowiska archeologiczne, które mogą stać się w przyszłości atrakcją turystyczną.

Mimo wspomnianych atutów, Gmina Kietrz nie jest kojarzona z turystyką. Według danych Banku Danych Lokalnych GUS z 2010 roku, analizowana gmina nie posiada rozwiniętej bazy noclegowej, co częściowo stanowi o braku atrakcyjności turystycznej. Wszystkie porównywane jednostki różnią się pod tym względem od Gminy Kietrz. Najwięcej turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania znajduje się na terenie Gminy Glucholazy – 13 obiektów, 5 w Gminie Otmuchów, 4 w Gminie Głubczyce i 1 w Gminie Dobrodzień. Dane dotyczą tylko tych jednostek, które złożyły sprawozdania statystyczne. Bank Danych Lokalnych nie zawiera informacji dotyczących prywatnej bazy noclegowej oraz gospodarstw agroturystycznych.

Położenie Gminy Kietrz – z jednej strony sąsiedztwo z gminami czeskimi i funkcjonujące przejścia ruchu granicznego, a z drugiej bliskość gór – stanowi o dużym potencjale turystycznym tego obszaru. Również krajobraz przyrodniczy i kulturowy są atutami, które mają zdolność przyciągania turystów. Tym samym, możliwe jest pobudzenie ruchu turystycznego na obszarze Gminy Kietrz i czerpanie z takiej sytuacji profitów zarówno dla gminy, jak i jej mieszkańców. Wydaje się jednak, że Gmina Kietrz nie posiada wystarczających predyspozycji, aby stać się wzorową gminą turystyczną, utrzymującą się głównie z turystyki. Natomiast branża ta w przyszłości może stanowić uzupełnienie gospodarki lokalnej oraz wpływać korzystnie na wizerunek gminy.

4.8 Społeczeństwo obywatelskie

Za jeden z mierników poziomu rozwoju społeczeństwa obywatelskiego danej jednostki uważana jest liczba organizacji pozarządowych funkcjonujących na jej terenie. Tabela poniżej przedstawia aktywnie działające na terenie gminy organizacje.

Tabela 8 – Aktywne organizacje pozarządowe, działające na terenie Gminy Kietrz w 2011r.

L.p.	Nazwa organizacji	
1.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy "2"	Kluby sportowe
2.	Klub Sportowy "Pogoń" Wojnowice	
3.	Miejski Klub Sportowy "Włókniarz" Kietrz	
4.	Ludowy Klub Sportowy "Football Club" Pilszcz	
5.	Klub Sportowy "Polonia" Ściborzyc Wielkie	
6.	Ludowy Klub Sportowy "Orzeł" Dzierżysław	
7.	Stowarzyszenie na Rzecz Edukacji i Kultury w Pilszczu	
8.	Stowarzyszenie Aktywna Społeczność Dzierżysławia	
9.	Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły Podstawowej z Nasiedlu	
10.	Stowarzyszenie Przyjaciół Ściborzyc Wielkich "Ścibor"	
11.	Kietrzańskie Stowarzyszenie Kulturalno-Sportowe "Gryf"	
12.	Polski Związek Niewidomych Okręg Opolski Koło Głubczyce	
13.	Caritas Diecezji Opolskiej	
14.	Caritas Diecezji Opolskiej Rejon Racibórz	
15.	Związek Harcerstwa Polskiego	
16.	Ochotnicza Straż Pożarna – Kietrz	
17.	Ochotnicza Straż Pożarna – Dzierżysław	
18.	Ochotnicza Straż Pożarna – Ściborzyc Wielkie	
19.	Ochotnicza Straż Pożarna – Nowa Cerekwia	
20.	Ochotnicza Straż Pożarna – Pilszcz	
21.	Ochotnicza Straż Pożarna – Nasiedle	
22.	Ochotnicza Straż Pożarna – Wojnowice	
23.	Ochotnicza Straż Pożarna – Rozumice	
24.	Ochotnicza Straż Pożarna – Rogożany	
25.	Ochotnicza Straż Pożarna – Chróścielów	

Źródło: UG w Kietrzy

Konsekwencją położenia Gminy Kietrz przy granicy z Republiką Czeską jest silnie rozwinięta współpraca transgraniczna, obejmująca także współdziałanie organizacji pozarządowych z obu państw. Szczególnie dobrze przedstawiają się kontakty właścicieli ogródków działkowych, zrzeszonych w odpowiednich związkach oraz kooperacja przedstawicieli ochotniczych straży pożarnych – m.in. międzynarodowe zawody OSP pn. „Brama Morawska” (zawody rozgrywane są od 1993 r.).

4.9 Infrastruktura techniczna

4.9.1 Sytuacja mieszkaniowa

Na koniec roku 2009 Gminę Kietrz charakteryzowały korzystne wskaźniki pod względem sytuacji mieszkaniowej. W porównaniu do pozostałych jednostek statystyczne mieszkanie z terenu gminy posiadało drugą co do wielkości powierzchnię użytkową (78,4 m²). Pierwsze miejsce w zestawieniu pod względem tego kryterium zajmowała Gmina Dobrodzień (88,4 m²). Przeciętna powierzchnia mieszkania w m² dla Polski w roku 2009 wynosiła 70,5 m², a dla województwa opolskiego 77,5 m², co potwierdza dobrą sytuację Gminy Kietrz w porównaniu do obszaru kraju i terenu całego województwa pod względem tego wyznacznika.

Tabela 9 - Wskaźniki dotyczące sytuacji mieszkaniowej (stan na 2009 r.)

Gmina	mieszkania	przeciętna powierzchnia a mieszkania w m ²	przeciętna powierzchnia a mieszkania na osobę w m ²
Glucholazy	8775	72,6	25,1
Kietrz	3828	78,4	25,7
Otmuchów	4385	78,3	24,4
Głubczyce	8373	71,0	24,9
Dobrodzień	3121	88,4	26,8

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

4.9.2 Wodociągi

Lata 1995-2006 cechowały się powolnym przyrostem długości sieci wodociągowej na terenie Gminy Kietrz, by w roku 2006 uzyskać wynik 94 km. Długość na koniec 2009 r. nie zmieniła się. Korzystało z niej 11064 mieszkańców, a zatem 94,7% ogółu zamieszkującego jednostkę. Na tle porównawczym w ujęciu odsetka ludności korzystającej z wodociągów w ogólnej liczbie mieszkańców Gmina Kietrz wypada bardzo dobrze – zajmuje pierwsze miejsce. Wynik uzyskany przez Gminę Kietrz równy jest odsetkowi ludności korzystającej z wodociągów w liczbie mieszkańców całego województwa opolskiego. Pozostałe gminy notują wyniki powyżej 85%, tylko Gmina Glucholazy nie przekracza tego pułapu, charakteryzując się 81% odsetkiem ludności

korzystającej z wodociągów.

Tabela 10 - Wskaźniki dotyczące sieci wodociągowej (stan na 2009 r.)

Gmina	Długość czynnej sieci rozdzielczej w km	Odsetek ludności korzystającej z wodociągów w liczbie mieszkańców
Głucholazy	103,0	81,1
Kietrz	93,9	94,7
Otmuchów	91,1	86,5
Głubczyce	159,3	90,9
Dobrodzień	124,0	88,1

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

4.9.3 Kanalizacja

Analiza stopnia rozbudowy sieci kanalizacyjnej uwidacznia dysproporcje pomiędzy porównywanymi jednostkami. W 2009 r. w Gminie Kietrz funkcjonowało około 12 km sieci kanalizacyjnej, z której korzystało zaledwie 31% ogółu mieszkańców gminy, co na tle porównawczym jest najgorszym wynikiem. Podobna sytuacja występuje w Gminie Otmuchów i Dobrodzień. Lepiej prezentuje się Gmina Głucholazy (54,2%) i Gmina Głubczyce, której wynik jest dwukrotnie wyższy, dzięki czemu wypada ona najlepiej w zestawieniu pod względem tego kryterium. W województwie opolskim w 2009 r. odsetek ludności korzystającej z kanalizacji w liczbie mieszkańców wyniósł 58,7%, co uwidacznia złą sytuację Gminy Kietrz w stosunku do województwa.

Tabela 2 - Wskaźniki dotyczące sieci kanalizacyjnej (stan na 2009 r.)

Gmina	Długość czynnej sieci rozdzielczej w km	Odsetek ludności korzystającej z kanalizacji w liczbie mieszkańców
Głucholazy	47,2	54,2
Kietrz	11,8	31,3
Otmuchów	12,3	31,9
Głubczyce	66,3	64,9
Dobrodzień	25,2	36,6

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

4.9.4 Gazownictwo

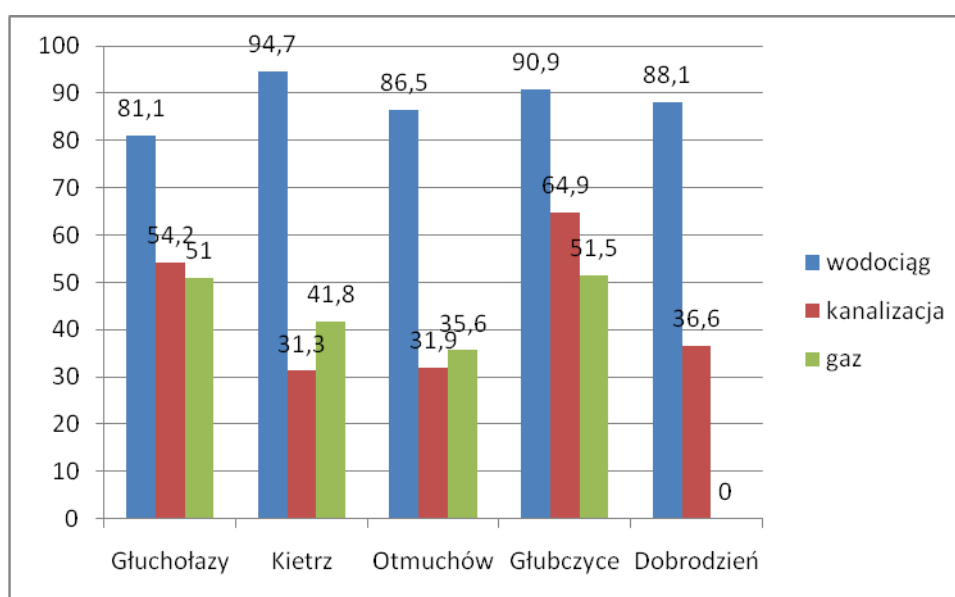
Z mierzącej 21 km sieci gazowej na terenie Gminy Kietrz w 2009 r. korzystało blisko 42% mieszkańców jednostki. Lepsze wyniki notowały Gmina Głucholazy i Gmina Głubczyce – obie powyżej 50%. Gorzej w zestawieniu wypadła tylko Gmina Otmuchów (35,6%). Z analizy, z powodu braku danych, wykluczono Gminę Dobrodzień.

Tabela 12 - Wskaźniki dotyczące sieci gazowej (stan na 2009 r.)

Gmina	Długość czynnej sieci w km	Odsetek ludności korzystającej z gazociągu w liczbie mieszkańców
Glucholązy	61,65	51,0
Kietrz	20,59	41,8
Otmuchów	33,20	35,6
Glębczyce	67,08	51,5
Dobrodzień	brak danych	brak danych

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

Wykres 5 - Odsetek mieszkańców korzystających z infrastruktury sieciowej w gminach w 2009 r.

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

4.10 Gospodarka

4.10.1 Struktura podmiotów gospodarczych

Według stanu na koniec 2010 roku na terenie Gminy Kietrz funkcjonowało 914 podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON. Stanowiło to o 50 przedsiębiorstw więcej niż w roku poprzednim. Warto zauważyć, że cały analizowany okres 2006-2010 cechowała powolna, acz stale rosnąca liczba podmiotów. Różnica między stanem w roku 2010 a stanem w roku 2006 wyniosła 86 przedsiębiorstw.

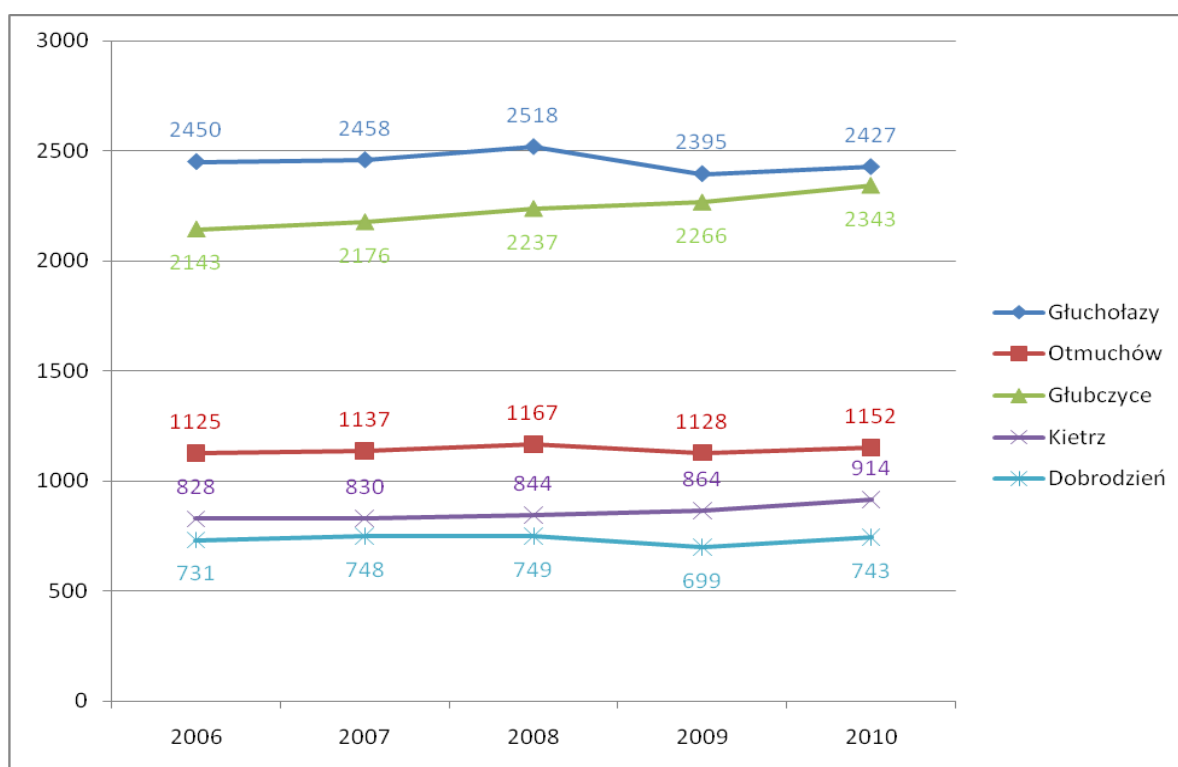
Tabela 13 - Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON w latach 2006-2010

Gmina	2006	2007	2008	2009	2010
Głucholazy	2450	2458	2518	2395	2427
Otmuchów	1125	1137	1167	1128	1152
Głubczyce	2143	2176	2237	2266	2343
Kietrz	828	830	844	864	914
Dobrodzień	731	748	749	699	743

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

Na tle porównawczym Gmina Kietrz zajmuje przedostatnie miejsce w zestawieniu pod względem liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w 2010 roku. Najwięcej podmiotów gospodarczych działało w Gminie Głucholazy – 2427 podmiotów, kolejne miejsca zajmowały Gmina Głubczyce – 2343 podmioty oraz Gmina Otmuchów – 1152 podmioty. Jedynie Gmina Dobrodzień zanotowała mniejszą liczbę podmiotów gospodarczych niż analizowana Gmina Kietrz – 743 podmioty.

Wykres 6 - Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON w latach 2006-2010

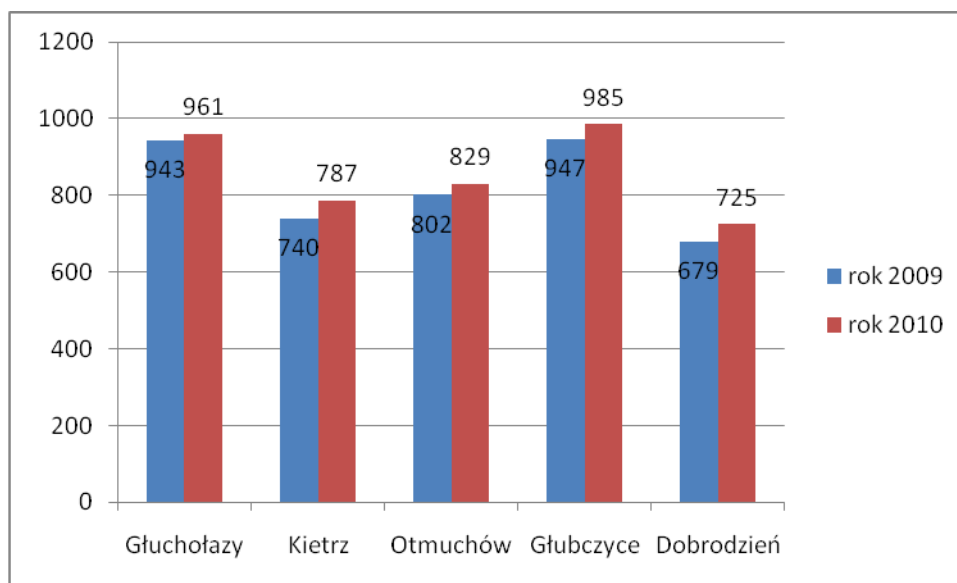

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

Uszczegółowienie poziomu przedsiębiorczości stanowi liczba podmiotów wpisanych do REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców. Pod tym względem Gmina Kietrz plasuje się na końcu stawki, osiągając wynik 787 podmiotów. Jest on o 47 podmiotów wyższy niż w roku

poprzedzającym. Lepszymi wynikami od analizowanej Gminy Kietrz legitymują się Gmina Głubczyce – 985 podmiotów, Gmina Głucholazy – 961 podmiotów i Gmina Otmuchów – 829 zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców. Gorszy wynik od Gminy Kietrz osiąga tylko Gmina Dobrodzień – 725 podmiotów. Zjawiskiem wartym odnotowania jest zauważalny w każdej z analizowanych jednostek wzrost wartości wskaźnika w stosunku do roku 2009.

Wykres 7 - Liczba podmiotów wpisanych do REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców na koniec 2009 i 2010 r.

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

Analizując stopień rozwoju przedsiębiorczości w danej jednostce warto przyrzeć się także ich strukturze własnościowej. W każdej z badanych gmin zdecydowaną większość stanowią przedsiębiorstwa prywatne. W 2010 roku w analizowanej Gminie Kietrz przedsiębiorstwa prywatne stanowiły ponad 93% ogółu przedsiębiorstw.

Interesujących danych dostarcza analiza struktury podmiotów gospodarczych pod względem przynależności do sekcji PKD. Wynika z niej, że prawie 1/3 zarejestrowanych w REGON przedsiębiorstw z terenu Gminy Kietrz działa w branży handlowej, do której zalicza się także naprawa samochodów. Także w porównywanych jednostkach przedsiębiorstwa z tych sekcji stanowią zdecydowaną większość. Dużym, w większości kilkunastoprocentowym udziałem (tylko Gmina Dobrodzień nie przekracza pułapu 10%, notując wynik 9,83%) cechują się także firmy reprezentujące sekcję budownictwa.

Tabela 14 - Struktura podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON w podziale na wybrane sekcje PKD (stan na 2010 r.)

Podmioty gospodarcze wg sekcji	Głuchołazy	Otmuchów	Głubczyce	Kietrz	Dobrodzień
Sekcja A: Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	2,80%	5,30%	4,57%	6,02%	8,08%
Sekcja B: Górnictwo	0,29%	0,09%	0,04%	0,00%	0,13%
Sekcja C: Przetwórstwo przemysłowe	8,94%	8,59%	6,23%	7,22%	21,94%
Sekcja D: Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	0,16%	0,00%	0,00%	0,11%	0,00%
Sekcja E: Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0,29%	0,09%	0,04%	0,00%	0,13%
Sekcja F: Budownictwo	13,23%	17,80%	12,29%	14,33%	9,83%
Sekcja G: Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	29,91%	27,43%	27,10%	31,18%	24,23%
Sekcja H: Transport, gospodarka magazynowa i łączność	3,96%	5,12%	3,33%	7,66%	6,06%
Sekcja I: Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	3,91%	4,34%	2,39%	2,84%	4,44%
Sekcja J: Informacja i komunikacja	0,87%	1,39%	1,02%	0,66%	0,94%
Sekcja K: Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3,01%	2,52%	3,33%	2,63%	2,42%
Sekcja L: Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	14,17%	4,60%	16,52%	8,42%	1,75%
Sekcja P: Edukacja	1,81%	3,65%	3,29%	2,08%	3,23%
Sekcja Q: Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3,96%	2,43%	4,44%	1,42%	3,10%
Sekcja R: Działalność związana z kulturą, turystyką i rekreacją	1,40%	1,74%	1,41%	2,41%	1,48%
Pozostałe	11,37%	14,93%	13,87%	12,80%	12,38%

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

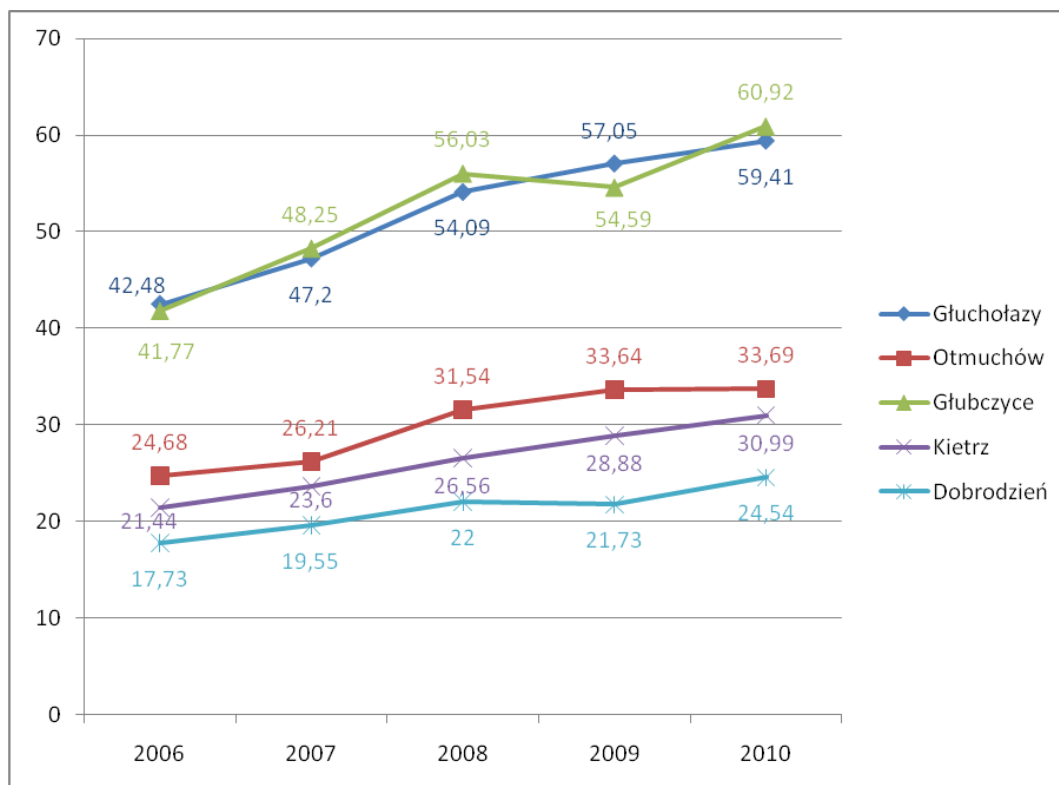
Teren Gminy Kietrz charakteryzuje występowanie gleb o wysokiej przydatności do produkcji rolniczej, co skutkuje wysoko rozwiniętym, intensywnym rolnictwem. Na terenie Gminy funkcjonuje Kombinat Rolny o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej. Specjalizuje

się zarówno w produkcji zwierzęcej, jak i roślinnej. W gminie istnieją również dwie Rolnicze Spółdzielnie Produkcyjne o dużym areale upraw i kilkanaście wzorcowych gospodarstw rolników indywidualnych. Dawniej, drugą wiodącą gałęzią gospodarki był przemysł włókienniczy, jednak sztandarowy Zakład Tkanin Dekoracyjnych „Welur” przestał istnieć i w chwili obecnej majątek po ogłoszeniu jego upadłości zagospodarowują inne podmioty. Swoistym kontynuatorem tradycji jest Fabryka Dywanów w Kietrze. Część mieszkańców Gminy Kietrz pracuje w przedsiębiorstwach działających w Kietrze, a także nieodległych Głubczycach, Raciborzu i Kędzierzynie-Koźlu. Gmina oferuje do zagospodarowania uzbrojone tereny pod przemysł, usługi i inwestycje (część Gminy Kietrz należy do Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej).

4.10.2 Dochody budżetowe gminy

W 2010 r. dochody Gminy Kietrz wyniosły 30 987 276,11 zł, co stawiało ją na czwartym miejscu wśród porównywanych jednostek. Dochody Gmin Głucholazy i Głubczyce plasowały się na poziomie około 60 mln zł, a Gmina Otmuchów zgromadziła ponad 33 mln zł. Dochody Gminy Dobrodzień wyniosły ponad 24,5 mln zł., co było najniższym wynikiem wśród porównywanych jednostek. Warto odnotować, że na przestrzeni lat 2006-2010 dochody budżetów wszystkich porównywanych gmin wzrastały. Największy wzrost zanotowały Gmina Głucholazy i Gmina Głubczyce, natomiast analizowana Gmina Kietrz uplasowała się w środku stawki – dochody wzrosły o około 9,5 mln zł w stosunku do roku rozpoczynającego zestawienie.

Wykres 8 - Dochody budżetów gmin ogółem (mln zł.)

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

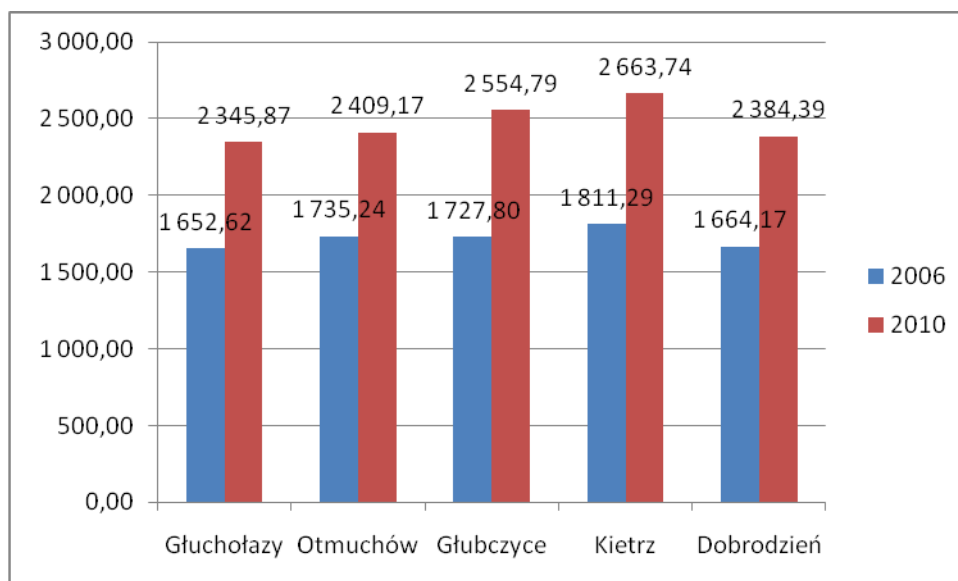
Uszczegółowieniem wskaźnika dotyczącego poziomu dochodów budżetowych jest przeliczenie ich wysokości na jednego mieszkańca. Pod tym względem Gmina Kietrz zanotowała w 2010 r. najlepszy rezultat wśród porównywanych jednostek (2663,74 zł). Warto odnotować, że od początku badanego okresu do roku 2010 Gmina Kietrz była gminą, w której notowano jeden z najwyższych poziomów tego wskaźnika wśród wszystkich porównywanych jednostek.

Tabela 15 - Dochody budżetów gmin w przeliczeniu na jednego mieszkańca w latach 2006-2010

Gmina	2006	2007	2008	2009	2010
Głucholazy	1 652,62	1 842,46	2 121,77	2 244,98	2 345,87
Otmuchów	1 735,24	1 853,73	2 230,70	2 382,66	2 409,17
Głubczyce	1 727,80	2 007,16	2 334,73	2 286,16	2 554,79
Kietrz	1 811,29	2 004,46	2 261,96	2 467,63	2 663,74
Dobrodzień	1 664,17	1 861,87	2 114,59	2 100,76	2 384,39

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

Wykres 9 - Dochody budżetów gmin w przeliczeniu na jednego mieszkańca w 2006 i 2010 r.

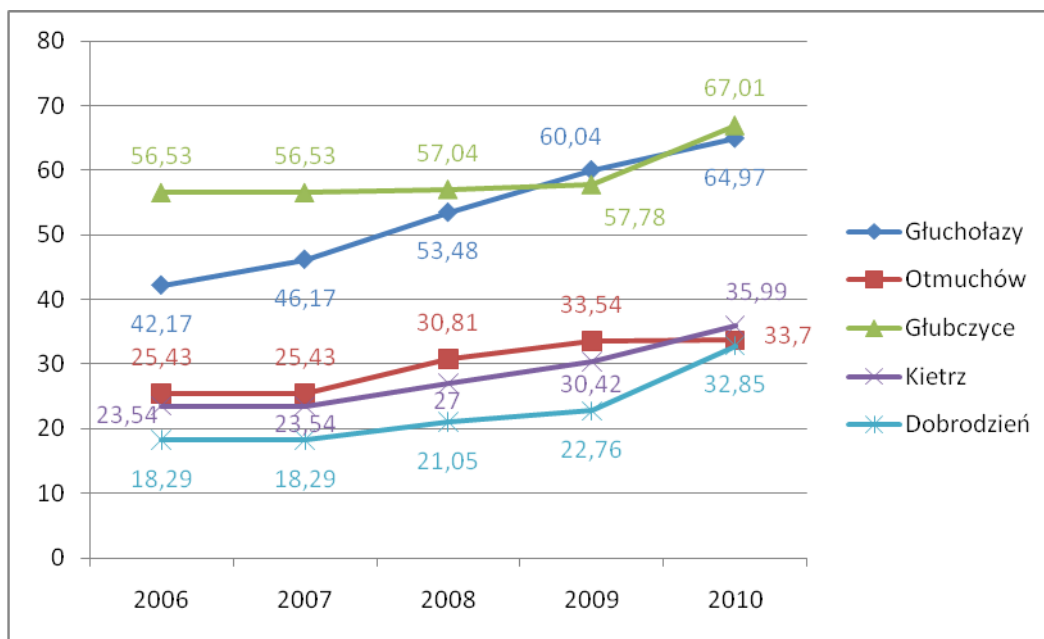

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

4.10.3 Wydatki budżetowe gminy

Wydatki budżetowe Gminy Kietrz ogółem w 2010 r. wyniosły 35 991 751,49 zł. Na tle porównawczym były one niższe od wydatków Gminy Głubczyce i Gminy Głucholazy, a wyższe od wydatków Gminy Otmuchów i Gminy Dobrodzień – tym samym analizowana Gmina Kietrz plasowała się w środku stawki. Poziom wydatków osiągnięty przez Gminę Kietrz oznacza, że w 2010 r. wystąpił deficyt budżetowy sięgający 5 milionów złotych.

Wykres 10 - Wydatki budżetów gmin ogółem (mln zł.)

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

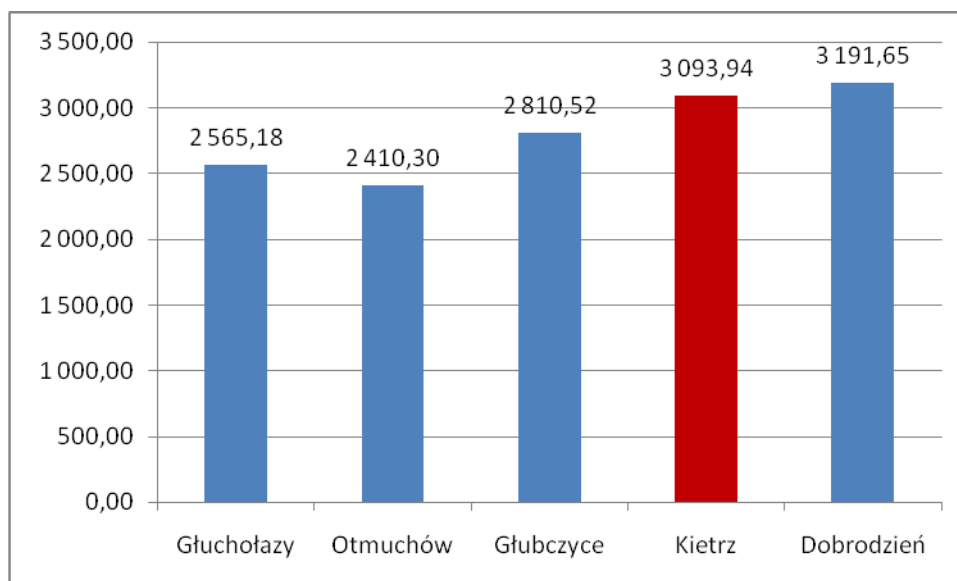
Podobnie jak w przypadku dochodów budżetowych, uszczegółowienie struktury wydatków stanowi poziom wydatków w przeliczeniu na jednego mieszkańca. W 2010 r. Gmina Kietrz na jednego mieszkańca wydawała 3093,94 zł, co na tle porównawczym stawiało ją na drugim miejscu, zaraz po Gminie Dobrodzień. Podkreślić należy dynamiczny wzrost kwoty wydatkowanej w przeliczeniu na mieszkańca w Gminie Kietrz, gdyż jeszcze w 2006 r. wynosiła ona 1824,74 zł.

Tabela 16 - Wydatki budżetów gmin w przeliczeniu na jednego mieszkańca w latach 2006-2010

Gmina	2006	2007	2008	2009	2010
Głucholazy	1 640,33	1 802,25	2 098,10	2 362,66	2 565,18
Otmuchów	1 743,93	1 799,05	2 178,71	2 375,90	2 410,30
Głubczyce	1 876,93	2 351,57	2 376,72	2 419,59	2 810,52
Kietrz	1 824,74	1 998,71	2 299,22	2 599,25	3 093,94
Dobrodzień	1 752,75	1 741,86	2 023,00	2 200,62	3 191,65

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

Wykres 11 - Wydatki budżetów gmin w przeliczeniu na jednego mieszkańca w 2010 r.

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

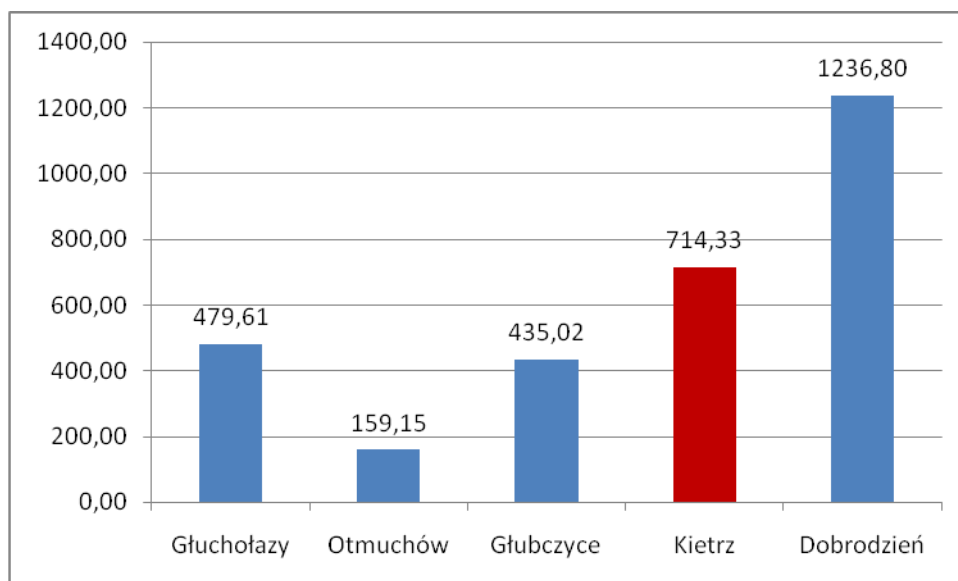
Szczególną kategorią wydatków wyodrębnianych w analizach gospodarczych są wydatki majątkowe inwestycyjne. Na ten cel, w przeliczeniu na jednego mieszkańca, Gmina Kietrz w 2010 r. wydała 714,33 zł. Był to drugi co do wielkości wynik wśród porównywanych jednostek. Najwięcej spośród wszystkich porównywanych jednostek wydała Gmina Dobrodzień – 1236,80 zł, notując prawie dwa razy większe wydatki inwestycyjne w przeliczeniu na jednego mieszkańca od analizowanej Gminy Kietrz. Należy jednak zaznaczyć, że wydatki inwestycyjne Gminy Kietrz w latach 2006-2010 systematycznie wrosły (wzrost o 568,07 zł w stosunku do roku rozpoczynającego zestawienie).

Tabela 17 - Wydatki inwestycyjne budżetów gmin w przeliczeniu na mieszkańca w latach 2006-2010

Gmina	2006	2007	2008	2009	2010
Głuchołazy	176,65	51,02	184,11	403,60	479,61
Otmuchów	203,65	36,92	239,09	323,50	159,15
Głubczyce	247,30	604,47	348,80	134,05	435,02
Kietrz	146,26	159,40	252,31	457,70	714,33
Dobrodzień	302	271,81	426,39	412,82	1236,80

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

Wykres 12 - Wydatki inwestycyjne budżetów gmin w przeliczeniu na jednego mieszkańca w 2010 r.

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

4.11 Rynek pracy

4.11.1 Liczba osób pracujących

W latach 2005-2007 liczba pracujących na terenie Gminy Kietrz (zestawienie to nie obejmuje pracujących w rolnictwie oraz zatrudnionych w mikro i małych przedsiębiorstwach, zatrudniających do 9 osób) oscylowała w granicach 1200-1250 osób, natomiast w latach 2008-2009 zwiększyła się i pozostawała na poziomie 1400-1410 osób. Najwyższą wartość odnotowano w 2009 r. – 1410 osób, najniższą w roku rozpoczynającym zestawienie (2005) – 1218 osób. Zdecydowaną większość stanowią pracujący w Kietrzu – około 78% ogółu pracujących na terenie całej gminy. Biorąc pod uwagę charakter wskaźnika można wysnuć wniosek, że w jednym mieście gminy znajduje się większość dużych przedsiębiorstw zatrudniających 10 i więcej osób.

Tabela 18 - Liczba pracujących*) mieszkańców gmin w 2009 r.

Jednostka	pracujący		
	liczba ogółem	odsetek ludności w wieku produkcyjnym	na 1000 mieszkańcó w
Glucholazy	3439	20,77	135,47
Otmuchów	1807	19,73	128,54
Głubczyce	5718	37,28	239,03
Kietrz (miasto)	1101	27,19	175,68
Kietrz (obszar wiejski)	309	9,03	57,11
Kietrz (gmina)	1410	36,22	232,79
Dobrodzień	2049	30,70	199,03

*) - bez pracujących w rolnictwie i zatrudnionych w mikro i małych przedsiębiorstwach zatrudniających do 9 osób

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

Na tle porównawczym Gmina Kietrz osiąga wysokie wskaźniki dotyczące odsetka pracujących w liczbie ludności w wieku produkcyjnym oraz liczby pracujących w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Odsetek pracujących w liczbie ludności w wieku produkcyjnym dla Gminy Kietrz wynosi ponad 36, a liczba pracujących na 1000 mieszkańców ponad 232.

4.11.2 Wiek bezrobotnych

Według danych zgromadzonych przez PUP w Głubczycach, na koniec czerwca 2011 r. teren Gminy Kietrz zamieszkiwało 629 zarejestrowanych bezrobotnych, z czego większość, bo 56,6% stanowiły kobiety. Prawie 45% bezrobotnych stanowiły osoby młode, w wieku od 18 do 24 i 25 do 34 lat. Jeśli wziąć pod uwagę wykształcenie, najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych w gminie legitymowało się wykształceniem zasadniczym zawodowym (32,3%) i gimnazjalnym lub niższym (34,5%).

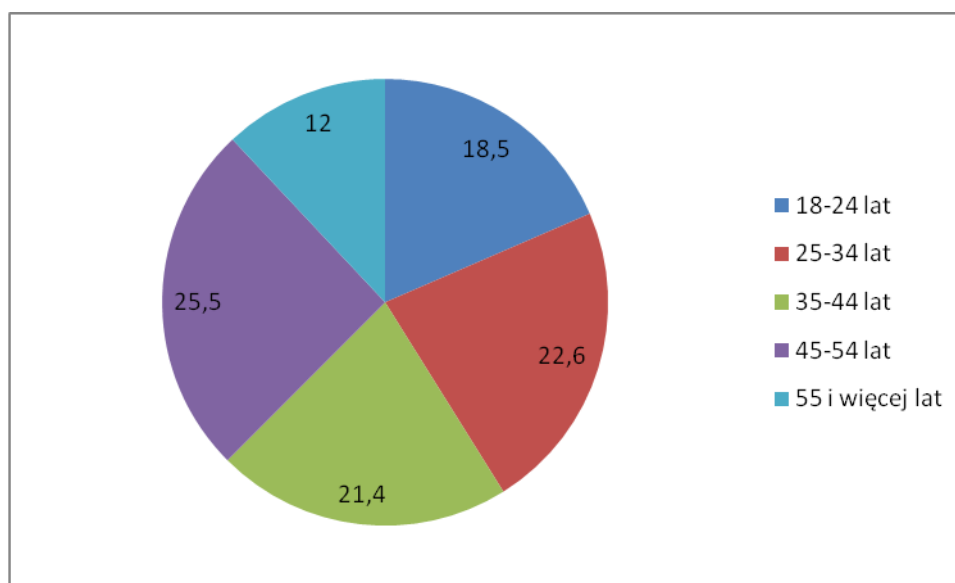
W czerwcu 2011 roku w mieście Kietrz zarejestrowanych było 341 bezrobotnych. Największa liczba zarejestrowanych bezrobotnych charakteryzowała grupę wiekową od 45 do 54 lat. Stanowili oni 25,5% ogółu mieszkańców miasta pozbawionych pracy. Należy zauważyć, że w okresie 2007-czerwiec 2011 nastąpił wzrost liczby bezrobotnych w mieście Kietrz o 37 osób, przy jednoczesnym zmniejszeniu się liczby bezrobotnych w stosunku do roku 2010. Najlepszy wynik zanotowało miasto Kietrz w roku 2008 – 270 zarejestrowanych bezrobotnych.

Tabela 3 - Bezrobotni według wieku w mieście Kietrz w latach 2007-06.2011

Wiek	2007	2008	2009	2010	Czerwiec 2011
18-24 lat	51	51	84	81	63
25-34 lat	62	64	86	80	77
35-44 lat	76	52	81	73	73
45-54 lat	87	76	85	90	87
55 i więcej lat	28	27	36	49	41
Ogółem	304	270	372	373	341

Źródło: PUP Głubczyce

Wykres 13 - Struktura bezrobotnych według wieku w mieście Kietrz w czerwcu 2011 r. (ujęcie procentowe)

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych PUP Głubczyce

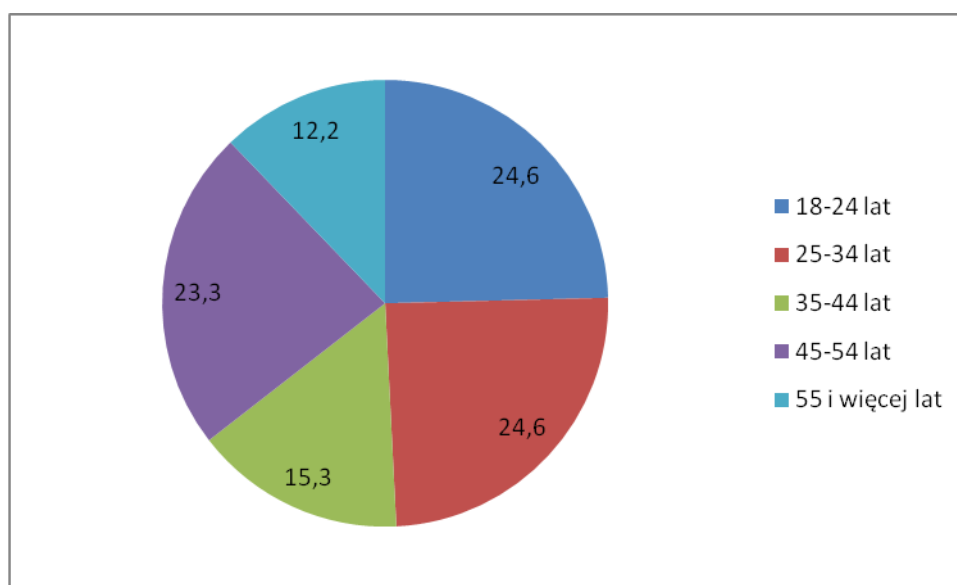
Podobnie przedstawia się sytuacja dotycząca struktury wieku bezrobotnych na obszarach wiejskich Gminy Kietrz. Liczba bezrobotnych w czerwcu 2011 roku wynosiła ogółem 288 osób i była mniejsza niż w roku poprzedzającym (2010 r.), ale większa od liczby zarejestrowanych bezrobotnych w 2007 roku. Największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby młode, w wieku od 18 do 24 i 25 do 34 lat. Dużym udziałem charakteryzowała się też grupa wiekowa 45-54.

Tabela 20 - Bezrobotni według wieku na terenach wiejskich Gminy Kietrz w latach 2007-06.2011

Wiek	2007	2008	2009	2010	Czerwiec 2011
18-24 lat	57	40	70	81	71
25-34 lat	78	49	73	71	71
35-44 lat	40	35	32	47	44
45-54 lat	68	50	65	72	67
55 i więcej lat	24	14	32	37	35
Ogółem	267	188	272	308	288

Źródło: PUP Głubczyce

Wykres 14 - Struktura bezrobotnych według wieku na obszarach wiejskich Gminy Kietrz w czerwcu 2011 r. (ujęcie procentowe)

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych PUP Głubczyce

4.11.3 Wykształcenie bezrobotnych

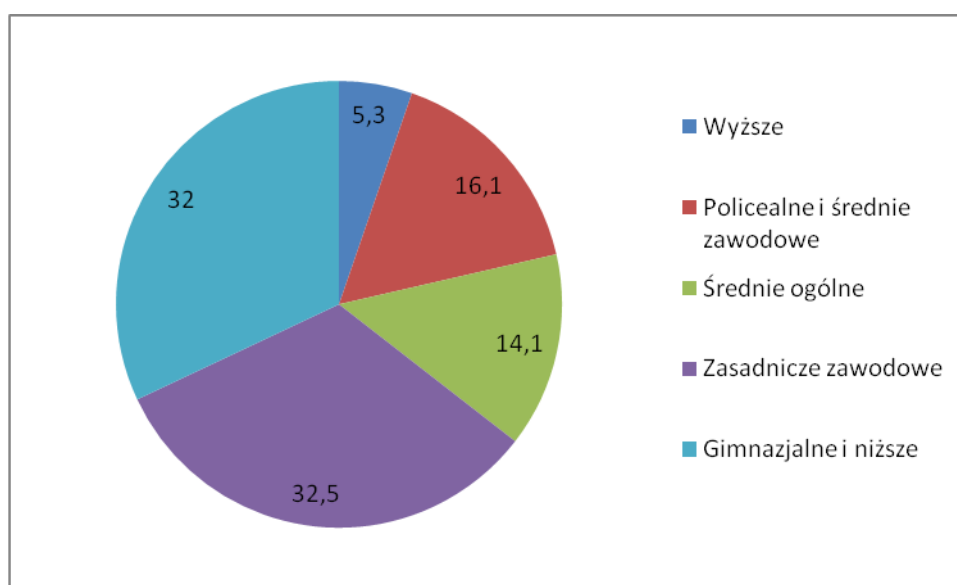
Struktura wykształcenia bezrobotnych zamieszkujących miasto Kietrz pokazuje, że zdecydowaną większość (32,55% w czerwcu 2011 r.) spośród nie pracujących stanowią osoby legitymujące się wykształceniem zasadniczym zawodowym. Również bardzo wysoki jest odsetek niepracujących osób, które swoją edukację zakończyły na poziomie gimnazjalnym bądź wcześniej. Omawiana struktura uwidacznia także, że w mieście Kietrz wzrosła liczba bezrobotnych z wykształceniem wyższym. W 2007 r. osób z dyplomem ukończenia studiów było 8, natomiast w czerwcu 2011 r. było ich już 18. Nie był to jednak jednostajny wzrost, a raczej wahania. Największy poziom bezrobocia w grupie osób z wykształceniem wyższym występował w latach 2009-2010.

Tabela 21 - Bezrobotni według wykształcenia w mieście Kietrz w latach 2007-czerwiec 2011

Wykształcenie	2007	2008	2009	2010	Czerwiec 2011
Wyższe	8	15	25	20	18
Policealne i średnie zawodowe	42	40	59	63	55
Średnie ogólne	47	42	48	53	48
Zasadnicze zawodowe	98	83	115	120	111
Gimnazjalne i niższe	109	90	125	117	109
Ogółem	304	270	372	373	341

Źródło: PUP Głubczyce

Wykres 15 - Struktura bezrobotnych według wykształcenia w mieście Kietrz w czerwcu 2011 r. (ujęcie procentowe)

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych PUP Głubczyce

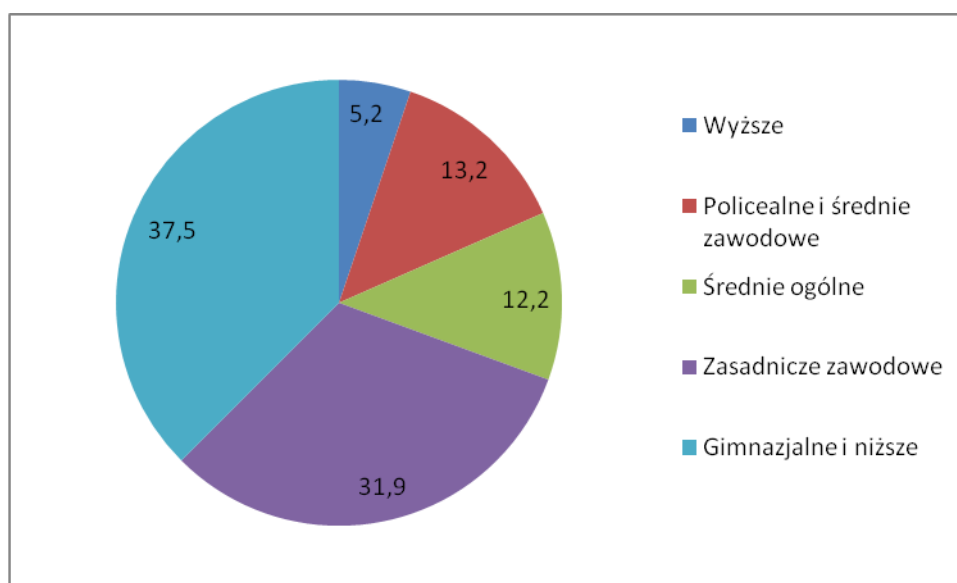
Podobnie jak w przypadku miasta, tereny wiejskie analizowanej Gminy Kietrz charakteryzują się największym udziałem osób z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym (37,5% w czerwcu 2011 r.) oraz zasadniczym zawodowym w ogólnej liczbie bezrobotnych (31,9% w czerwcu 2011 r.). Liczba bezrobotnych z wykształceniem wyższym w czerwcu 2011 wzrosła o 5 osób w stosunku do roku rozpoczynającego zestawienie (2007 r.), jednak liczbę cechował nie stały wzrost, ale wahania – podobnie jak w przypadku liczby bezrobotnych z wykształceniem wyższym zamieszkujących miasto Kietrz.

Tabela 22 - Bezrobotni według wykształcenia na terenach wiejskich Gminy Kietrz w latach 2007-06.2011

Wykształcenie	2007	2008	2009	2010	Czerwiec 2011
Wyższe	10	6	12	18	15
Policealne i średnie zawodowe	37	27	37	43	38
Średnie ogólne	20	17	19	32	35
Zasadnicze zawodowe	86	65	96	92	92
Gimnazjalne i niższe	114	73	108	123	108
Ogółem	267	188	272	308	288

Źródło: PUP Głubczyce

Wykres 16 - Struktura bezrobotnych według wykształcenia na obszarach wiejskich Gminy Kietrz w czerwcu 2011 r. (ujęcie procentowe)

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych PUP Głubczyce

4.11.4 Czas pozostawania bez zatrudnienia

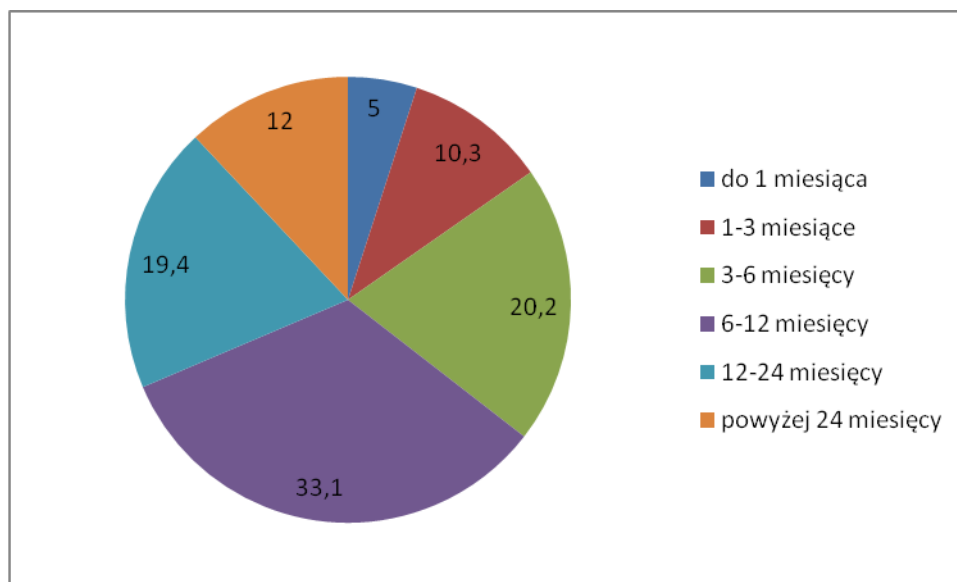
Największy odsetek spośród bezrobotnych z terenu miasta Kietrz w czerwcu 2011 r. stanowią osoby pozostające bez pracy od 6 miesięcy do roku. W danym okresie stanowiły one 33,1% ogółu. W latach 2008-2010 większość bezrobotnych stanowiły osoby, które nie znajdowały zatrudnienia w czasie od 1 do 3 miesięcy.

Tabela 23 - Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy w mieście Kietrz w latach 2007-06.2011

Czas pozostawania bez pracy	2007	2008	2009	2010	Czerwiec 2011
do 1 miesiąca	20	35	44	29	17
1-3 miesiące	70	87	104	114	35
3-6 miesięcy	36	35	68	64	69
6-12 miesięcy	44	37	79	68	113
12-24 miesięcy	33	26	42	65	66
powyżej 24 miesięcy	101	50	35	33	41
Ogółem	304	270	372	373	341

Źródło: PUP Głubczyce

Wykres 17 - Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w mieście Kietrz w czerwcu 2011 r. (ujęcie procentowe)

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych PUP Głubczyce

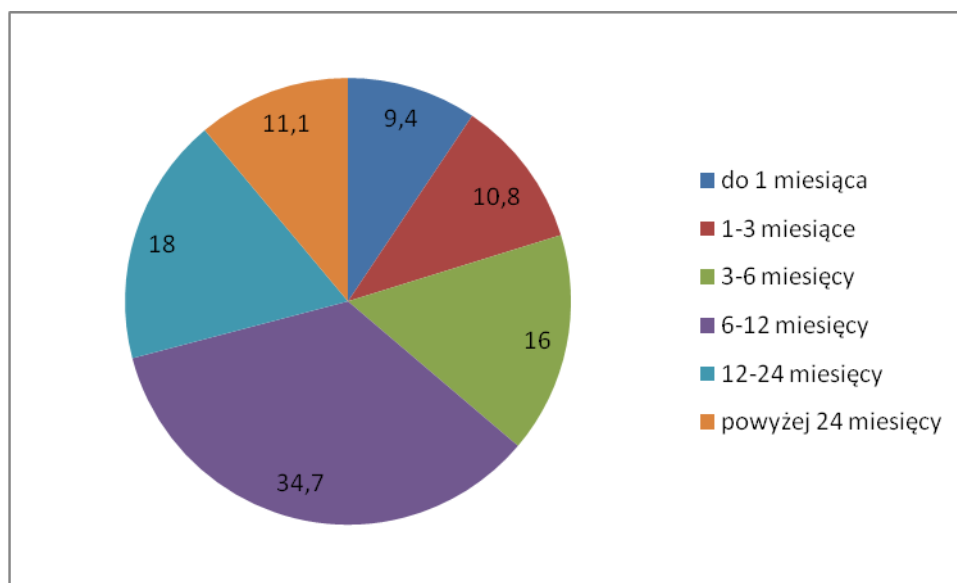
W zakresie struktury bezrobotnych pod względem czasu pozostawania bez pracy tereny wiejskie Gminy Kietrz na czerwiec 2011 r. niewiele odróżniają się od miasta. Także i tutaj największy odsetek (34,7%) stanowią osoby niepracujące od 6 miesięcy do roku. Odsetek ludzi pozostających bez pracy dłużej niż rok wynosi 29,2%.

Tabela 24 - Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy na terenach wiejskich Gminy Kietrz w latach 2007-czerwiec 2011

Czas pozostawania bez pracy	2007	2008	2009	2010	Czerwiec 2011
do 1 miesiąca	18	16	25	27	27
1-3 miesiące	56	46	86	95	31
3-6 miesięcy	43	29	62	55	46
6-12 miesięcy	27	37	44	60	100
12-24 miesięcy	34	22	31	46	52
powyżej 24 miesięcy	89	38	24	25	32
Ogółem	267	188	272	308	288

Źródło: PUP Głubczyce

Wykres 18 - Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy na obszarach wiejskich Gminy Kietrz w czerwcu 2011 r. (ujęcie procentowe)

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych PUP Głubczyce

4.11.5 Oferty pracy

Niekorzystnie przedstawia się sytuacja dotycząca ofert pracy w Gminie Kietrz. W latach 2006-2009 notowany był stały spadek liczby ofert. Na przełomie 2009 i 2010 r. nastąpił niewielki wzrost (o 37 ofert), ale trudno prognozować, czy będzie to trwała tendencja, czy jednorazowa zmiana.

Tabela 25 – Oferty pracy w Gminie Kietrz w latach 2006-2010

Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Liczba ofert	816	575	458	225	262

Źródło: FRDL Opolskie Centrum Demokracji Lokalnej

4.11.6 Stopa bezrobocia

Brak obowiązku publikowania danych dotyczących stopy bezrobocia na poziomie gmin skutkuje utrudnionym, a w niektórych przypadkach niemożliwym do nich dostępem. Za wskaźnik zastępczy można uznać odsetek zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym. Najnowsze dostępne dane dotyczą roku 2009, co uniemożliwia wiarygodną analizę aktualnego stanu bezrobocia. Warto jednak zaznaczyć, że sytuacja Gminy Kietrz na tle porównawczym według tego kryterium prezentowała się całkiem dobrze (8,6%). Lepszy wynik osiągnęła tylko Gmina Dobrodzień – 3,8% bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym.

4.12 Bezpieczeństwo publiczne

W Gminie Kietrz w 2010 roku odnotowano łącznie 223 przestępstwa i wykroczenia. Liczba ta zmniejszyła się w stosunku do 2006 roku o około 25%. Największym problemem jednostki są nietrzeźwi kierujący – największa liczba stwierdzonych przypadków (98 – 43,95% ogółu), na kolejnych miejscach lokują się: kradzież cudzej własności (20,18%), kolizje drogowe (15,70%), kradzież z włamaniem (14,35%) i przestępstwa gospodarcze (2,24%). Pozostałe pozycje nie stanowią więcej niż 2% ogółu odnotowanych przestępstw i wykroczeń.

Tabela 26 – Wybrane przestępstwa i wykroczenia w Gminie Kietrz w latach 2006-2010

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009	2010	% zmiany w latach 2006-2010
Kradzież cudzej rzeczy	61	42	43	42	45	-26,2
Kradzież z włamaniem	34	31	19	24	32	-5,9
Przestępstwa rozbójnicze	5	1	1	1	1	-80
Kradzieże pojazdów	1	0	0	1	1	bez zmian
Bójki i pobicia	2	4	1	5	3	50
Przestępstwa gospodarcze	6	9	38	18	5	-16,7
Nietrzeźwi kierujący	151	127	116	67	98	-35,1
Kolizje drogowe	26	38	40	40	35	34,6
Wypadki drogowe	12	4	6	7	3	-75

Źródło: Komenda Policji Kietrz i Gmina Kietrz

Odrębną kategorię bezpieczeństwa stanowi jego stan w ruchu drogowym. W 2010 r. na terenie Gminy Kietrz odnotowano znaczący spadek liczby wypadków, zabitych i rannych w stosunku do roku 2006. W tym stosunku wzrosła tylko liczba kolizji, była ona natomiast mniejsza niż w roku 2007, 2008 i 2009. Szczegółową statystykę prezentuje poniższa tabela.

Tabela 27 – Stan bezpieczeństwa w ruchu drogowym w Gminie Kietrz w latach 2006-2010

Gmina Kietrz	Wypadki	Kolizje	Zabici	Ranni
2006	12	26	3	14
2007	4	38	0	5
2008	6	40	0	10
2009	7	40	0	7
2010	3	35	2	3
Relacja 2006 do 2010	-75%	34,60%	-33,30%	-78,60%

Źródło: Gmina Kietrz

4.13 Stan środowiska naturalnego i jego ochrona

W prognozie oddziaływania na środowisko projektów „Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Kietrz na lata 2010–2013 z perspektywą na lata 2014-2017”, wykonanej przez firmę Albeko z siedzibą w Opolu, znalazły się określenie, analiza i ocena stanu środowiska Gminy Kietrz, które zostały wykorzystane w niniejszym opracowaniu.

Obszar gminy Kietrz charakteryzuje się ostrzejszymi niż centralna część województwa opolskiego warunkami klimatycznymi, ale zarazem łagodniejszymi niż warunki panujące na zachodzie województwa w Górach Opawskich i na wschodzie na Wyżynie Śląskiej. Większą łagodność warunków klimatycznych powiat zawdzięcza położeniu w obniżeniu Bramy Morawskiej. Klimat gminy jest mniej korzystny niż średnio w regionie.

4.13.1 Wody powierzchniowe

Gmina Kietrz charakteryzuje się niezbyt bogatym systemem wód powierzchniowych. Główne rzeki uzupełnia szereg mniejszych cieków, kanałów i rowów melioracyjnych. Charakterystyczną cechą sieci rzecznej jest duży udział suchych dolin erozyjnych, które kiedyś aktywnie uczestniczyły w odwadnianiu terenu.

Obszar gminy Kietrz należy do zlewni Odry. Przez teren Gminy Kietrz przepływają następujące rzeki: Troja, Morawka, Ostra i Potok Rozumicki. Rzeki te, za wyjątkiem Potoku Rozumickiego, biorą początek w ościennych gminach. Rzeka Ostra bezpośrednio z Polski wpływa do Czech. Największą rzeką przepływającą przez Gminę Kietrz jest rzeka Troja (37,8 km).

Charakterystyczną cechą sieci hydrograficznej gminy jest w większości zbliżony do równoleżnikowego przebieg głównych rzek i potoków oraz występowanie prostopadle do tego kierunku ułożonych części dolin (dolna Morawka, Ostra). Współczesna sieć rzeczna Gminy Kietrz jest bardzo silnie uregulowana. Rzeki posiadają charakter podgórski. W zakresie występowania zbiorników wód stojących tereny gminy odznaczają się bardzo małą ich liczebnością i bardzo niewielkim udziałem powierzchniowym.

W kwestii jakości wód powierzchniowych, badania na terenie całego województwa opolskiego, jak również na terenie powiatu głubczyckiego oraz Gminy Kietrz przeprowadza WIOŚ w Opolu. W 2007 roku Troja zaliczała się do wód III klasy (wody zadowalającej jakości), natomiast rzeka

Ostra w badanym zakresie zaliczona została do wód V klasy (wody złej jakości). Na obszarze całego powiatu głubczyckiego wody powierzchniowe w większości kontrolowanych przekrojów wykazywały charakter eutroficzny, ze względu na zawartość związków azotu i fosforu występujące w stężeniach przekraczających dopuszczalne normy. Obecność zarówno fosforu ogólnego, jak i związków azotu, zarejestrowano w wodach Ostrej i Troi.

Zagrożeniem dla wód może być nieprawidłowe prowadzenie gospodarstw, głównie rolnych, brak kompleksowej kanalizacji sanitarnej na terenie gminy, dzikie wysypiska. Nadrzędnym celem ochrony wód podziemnych jest zahamowanie procesów ich zanieczyszczenia, jak również przywrócenie oraz zachowanie ich naturalnej jakości i funkcji.

4.13.2 Powietrze atmosferyczne

Na terenie Gminy Kietrz Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu prowadzi bezpośredni monitoring powietrza poprzez stację pomiarową zlokalizowaną na terenie gminy. Stacja rejestruje wyznaczone stężenia na terenie gminy, natomiast wszystkie parametry mierzone są w skali powiatu głubczyckiego (strefy głubczycko-prudnickiej).

W wyniku przeprowadzonej oceny jakości powietrza strefę głubczycko-prudnicką dla kryterium oceny zdrowia zakwalifikowano do klasy A, natomiast do klasy C pod względem zanieczyszczenia pyłem zawieszonym PM10, benzo(α)pirenem i ozonem.

Stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego związany jest przede wszystkim z emisją zanieczyszczeń pochodzących z emitorów zlokalizowanych na terenie Gminy Kietrz. Podstawowym źródłem emisji jest spalanie energetyczne, głównie paliw stałych.

Ocena ogólna stanu powietrza w Gminie Kietrz determinuje potrzebę działań w zakresie poprawy jego czystości.

4.13.3 Obszary chronione

Na terenie Gminy Kietrz występuje częściowa prawna ochrona przyrody. Na koniec 2010 r. odnotowano w statystykach istnienie dwóch rezerwatów przyrody: 1. Rezerwat „Góra Gipsowa” – forma ochrony: roślinność stepowa z ostrożeniem panońskim (*Cirsium pannonicum*) i kostrzewą walezyjską (*Festuca valesiaca*) oraz 2. Rezerwat „Rozumice” – forma ochrony: zbiorowiska leśne o cechach naturalnych z gatunkami chronionymi i rzadkimi. Rezerwat „Rozumice” objęty jest programem Natura 2000 w Polsce. Dane zgromadzone w Banku Danych Lokalnych GUS uwzględniają także istnienie 2 pomników przyrody (do 2008 r. istniały 3). Sytuacja ta związana jest z atrakcyjnym krajobrazowo położeniem analizowanej gminy. Na tle porównawczym z innymi gminami Gmina Kietrz nie wypada jednak najlepiej – 3 gminy posiadają zdecydowanie większe obszary prawnie chronione: Głubczyce 8 020,5ha, Otmuchów 6 627,0ha i Głucholazy 3 250,0ha. Jedynie Gmina Dobrodzień legitymuje się mniejszą powierzchnią obszarów prawnie chronionych – 20,5ha.

5. Analiza SWOT

Analiza SWOT stanowi jedną z najpopularniejszych metod diagnozy sytuacji, w jakiej znajduje się społeczność lokalna. Nazwa techniki pochodzi od pierwszych liter angielskich słów, stanowiących jednocześnie pola przyporządkowania czynników mogących mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego – silne strony (*strenghts*), słabe strony (*weaknesses*), szanse (*opportunities*) i zagrożenia (*threats*).

Technika ta stanowi użyteczne narzędzie prowadzące do dokonania analizy zasobów i otoczenia gminy, oraz dokładniejszego określenia priorytetów jej rozwoju. W celu uzyskania jasnej analizy silne i słabe strony traktuje się jako czynniki wewnętrzne, na które społeczność lokalna ma wpływ, natomiast szanse i zagrożenia jako czynniki zewnętrzne, umiejscowione w bliższym i dalszym otoczeniu jednostki. Poniżej prezentowane są zapisy analizy SWOT stworzonej przez członków Konwentu Strategicznego uczestniczących w warsztatach strategicznych dla Gminy Kietrz.

ANALIZA SWOT – Gmina Kietrz	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
POŁOŻENIE	
<ol style="list-style-type: none"> Położenie przy granicy państwa z Republiką Czeską, sąsiedztwo z 6 gminami czeskimi oraz wynikające z tego wymierne korzyści dla miasta i mieszkańców (dodatkowe miejsca pracy, potencjalni kontrahenci, rynek zbytu, zakup towarów i usług przez Czechów, przenikanie się kultur, współpraca transgraniczna, warunki do rekreacji i rozrywki po stronie czeskiej). Położenie w dogodnej odległości od dużych ośrodków o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym: Opole (85 km), Katowice (90 km), Kędzierzyn-Koźle (40 km), Racibórz (20 km), Opava (20 km), Ostrava (50 km), Gliwice (85 km). Istnienie na terenie Gminy Kietrz 2 rezerwatów przyrody – Rezerwat „Góra Gipsowa” i Rezerwat Rozumice, objęty programem Natura 2000. Dostępność komunikacyjna – droga wojewódzka nr 416 stanowiąca oś komunikacyjną gminy przecinająca gminę w kierunku równoleżnikowym i łącząca Racibórz z Kietrzem, Głubczycami i Krapkowicami, a także autostradą A4 oraz drogi wojewódzkie nr 419 i 420 wychodzące odpowiednio z Nowej Cerekwi i Kietrza, prowadzące do granicy polsko-czeskiej. 	<ol style="list-style-type: none"> Odległość od głównych, strategicznych szlaków komunikacyjnych (np. A4). Niemożność korzystania przez transport towarowy z lokalnych przejść granicznych, wynikająca z niskiej nośności i trwałości nawierzchni dróg.
GOSPODARKA LOKALNA I ROLNICTWO	
<ol style="list-style-type: none"> Wysoko rozwinięte rolnictwo o towarowym charakterze. Wysoka przydatność gleb do produkcji rolniczej. Obecność na terenie Gminy Kombinat Rolnego w Kietrz u o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej. Znana marka Kombinat Rolnego w Kietrz. Dostęp do Ośrodka Doradztwa Rolniczego. Dostępność terenów inwestycyjnych (funkcjonowanie w ramach Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej) i potencjalnych terenów do zainwestowania. Certyfikat „Gmina Atrakcyjna dla Inwestora”. Branża usługowo-handlowa i budownictwo jako dominujące strefy działalności gospodarczej obok rolnictwa. Olej głubczycki rzepakowy tłoczony na zimno, wpisany na Listę Produktów Regionalnych (produkowany na terenie gminy Kietrz). 	<ol style="list-style-type: none"> Niewystarczające działania promocyjne w stosunku do produktów regionalnych, jak np. olej głubczycki czy pierogi z Dzierżysławia. Brak przetwórstwa rolno-spożywczego, mimo dużej produkcji rolnej na terenie Gminy. Wysoka wartość wskaźnika obciążenia demograficznego. Dominacja osób młodych (18-34 lat) w strukturze bezrobotnych. Dominacja osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym, gimnazjalnym i niższym w strukturze bezrobotnych. Dominacja osób pozostających bez pracy od 6 miesięcy do roku w strukturze bezrobotnych. Znikomy udział przemysłu w gospodarce lokalnej. Mało nowych ofert pracy na terenie Gminy, brak impulsów do tworzenia nowych miejsc pracy i długookresowego zatrudniania ze strony pracodawców.

<p>9. Produkcja dywanów przy zastosowaniu dawnej, unikatowej metody wężła smyrneńskiego.</p> <p>10. Działalność Lokalnej Grupy Działania „Płaskowyż Dobrej Ziemi” – aktywizacja społeczna i gospodarcza mieszkańców.</p>	<p>9. Brak organizacji zrzeszających przedsiębiorców</p> <p>10. Słaba dostępność do instytucji otoczenia biznesu.</p> <p>11. Słabość kapitałowa małych i średnich przedsiębiorstw, działających na terenie Gminy Kietrz.</p> <p>12. Niewykorzystane, nieestetyczne, niszczące i stwarzające zagrożenie budynki upadłych Zakładów Tkanin Dekoracyjnych „Welur” w Kietrz.</p>
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	
<p>1. Dostęp do sieci wodociągowej.</p> <p>2. Dobrze rozwinięta sieć dróg o znaczeniu lokalnym (gęstość dróg).</p> <p>3. Rozwiązany problem gospodarki odpadami na terenie Gminy.</p> <p>4. Zadowalający, systematycznie rosnący dostęp do Internetu na terenie Gminy.</p>	<p>1. Niewystarczająco rozwinięta sieć kanalizacyjna i gazowa, niski odsetek mieszkańców korzystających z tych sieci.</p> <p>2. Brak wykorzystania znajdującej się na terenie Gminy infrastruktury kolejowej dla potrzeb transportu osobowego i towarowego (tylko sezonowo), postępująca degradacja istniejącej infrastruktury.</p> <p>3. Słabo rozwinięty transport zbiorowy.</p> <p>4. Brak zasięgu sieci komórkowych na niektórych obszarach Gminy.</p> <p>5. Brak nowoczesnej stacji benzynowej na terenie Gminy Kietrz.</p> <p>6. Niski stan techniczny dróg o znaczeniu lokalnym, wpływający negatywnie na poziom bezpieczeństwa drogowego.</p> <p>7. Przestarzały, niespełniający standardów jakości tabor autobusowy.</p> <p>8. Brak szybkich łączy internetowych na terenie Gminy Kietrz. Brak sieci światłowodowej, zapewniającej wysokiej jakości, duże przepustowości.</p>
POZOSTAŁE USŁUGI PUBLICZNE I SPOŁECZNE	
<p>1. Dobrze rozwinięta infrastruktura rekreacyjno-sportowa (boiska sportowe, w tym Orlik, kryta pływalnia) na większości terenów gminy.</p> <p>2. Całodobowy, dobrze wyposażony ośrodek zdrowia, oferujący szeroki wachlarz usług.</p> <p>3. Działający na terenie Gminy Caritas Diecezji Opolskiej.</p> <p>4. Prężnie działające Kluby Seniora i inne organizacje pozarządowe na terenie Gminy Kietrz.</p> <p>5. Zakład opiekuńczo-leczniczy.</p> <p>6. Dobra oferta edukacyjna, dobrze rozwinięta infrastruktura szkolna</p> <p>7. Wysoki poziom nauczania i sprawny system zarządzania w szkołach w Kietrz.</p> <p>8. Aktywność społeczna mieszkańców (Lokalna</p>	<p>1. Brak dużych i silnych organizacji pozarządowych, samodzielnie pozyskujących środki zewnętrzne, np. z programów europejskich.</p> <p>2. Niewystarczająca umiejętność pozyskiwania środków zewnętrznych wśród mniejszych organizacji pozarządowych i liderów społecznych.</p> <p>3. Niedostateczna liczba liderów społecznych w poszczególnych sołectwach Gminy Kietrz.</p> <p>4. Wąska i niedostosowana do potrzeb oferta kulturalna skierowana do dorosłych.</p> <p>5. Niekorzystna sytuacja demograficzna – widoczne zjawisko starzenia się społeczności gminy.</p> <p>6. Niewystarczające wykorzystanie różnorodności kulturowej.</p> <p>7. Niewystarczająca baza mieszkaniowa.</p> <p>8. Słabe zainteresowanie przedstawicieli lokalnego</p>

<p>Grupa Działania, Ochotnicze Straże Pożarne, LKS, Koła Gospodyń, Związek Harcerstwa Polskiego, Polski Związek Działkowców).</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Decydujemy razem – realizacja partnerskiego projektu na rzecz wzmocnienia mechanizmów partycypacji społecznej. 10. Dobrze rozwinięta sieć placówek kulturalnych, nowoczesnie wyposażonych. 11. Przygotowana przez domy kultury, szkoły, świetlice wiejskie i inne instytucje, bogata oferta kulturalna dla dzieci i młodzieży. 12. Cykliczna impreza sportowa – Półmaraton Kietrz-Rohov. 13. Międzynarodowe Zawody Modeli Latających w Kietrz. 14. Zadawalający poziom bezpieczeństwa publicznego na terenie Gminy. 15. Realizacja Programu Odnowy Wsi. 16. Różnorodność kulturowa. 17. Ponad 20 amatorskich imprez rekreacyjno-sportowych, odbywających się w ciągu roku na terenie Gminy Kietrz, m.in. zawody pływackie, zawody strzeleckie, turniej sołectw, turnieje siatkarskie, turniej tenisa czy liga szóstek piłkarskich. 	<p>biznesu działalnością społeczną (np. partnerstwem publiczno-prywatnym).</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Brak placówki świadczącej opiekę nad dziećmi do lat 3. 10. Niska świadomość, braki w przygotowaniu merytorycznym oraz słabe umiejętności organizacyjne lokalnych liderów społecznych. 11. Wiekowy i niespełniający standardów tabor gaśniczy na terenie gminy – potrzeba zakupu kilku samochodów strażackich.
ŚRODOWISKO NATURALNE I TURYSTYKA	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zadawalający stan środowiska naturalnego, czyste powietrze (brak dużego przemysłu na terenie Gminy). 2. Silne polskie zakorzenienie. 3. Wiele ciekawych krajobrazowo miejsc na terenie gminy. 4. Park Jordanowski Czterech Żywiołów w Kietrz. 5. Istnienie na terenie Gminy Kietrz 2 rezerwatów przyrody – Rezerwat „Góra Gipsowa” i Rezerwat „Rozumicki Las”, objęty programem Natura 2000. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stosunkowo niska świadomość ekologiczna mieszkańców Gminy. 2. Erozja gleb, będąca następstwem intensywnej gospodarki rolnej. 3. Niewystarczająca wiedza o historii Kietrza i zbyt mała świadomość historyczna wśród mieszkańców Gminy. 4. Niewykorzystywanie potencjału turystycznego, promocyjnego i naukowego wykopalisk archeologicznych na terenie Gminy. 5. Niewystarczająca promocja Izby Pamięci, istniejącej w Szkole Podstawowej w Kietrz. 6. Brak dużej, medialnej imprezy kulturalno-rozrywkowej. 7. Brak oznaczeń oraz promocji zabytków i atrakcji turystycznych Gminy. 8. Mała ilość ścieżek turystycznych i dydaktycznych. 9. Niewykorzystywanie potencjału turystycznego istniejących na terenie Gminy rezerwatów, słaba informacja i promocja. 10. Brak dróg i ścieżek rowerowych. 11. Brak bazy noclegowej, słaba baza gastronomiczna i niewystarczająca oferta turystyczna.

	<p>12. Mała ilość publikacji i materiałów promocyjnych (np. wydawnictwa, foldery, opracowania, przewodniki), dotyczących Gminy Kietrz.</p> <p>13. Brak rozpoznawalnych miejsc i wiodących atrakcji turystycznych Gminy Kietrz.</p>
OBSZARY WIEJSKIE	
1. Próby kultywowania tradycyjnych obrzędów świątecznych i kuchni regionalnej na terenach wiejskich Gminy.	1. Zanik tradycji ludowych. Mała liczba chórów, brak zespołów ludowych i orkiestr na terenie Gminy.
WSPÓŁPRACA REGIONALNA I MIĘDZYNARODOWA	
<p>1. Rozwinięta współpraca transgraniczna z Czechami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspólne działania właścicieli ogródków działkowych po obu stronach granicy polsko-czeskiej; • Współpraca straży pożarnej (m.in. polsko-czeskie zawody ochotniczych straży pożarnych, tzw. Brama Morawska); • Współdziałanie w sferze biznesu; • Wspólne działania szkół; • Partnerstwo samorządów. <p>2. Uczestnictwo, wraz z innymi gminami z pogranicza polsko-czeskiego, w programie Prajska Ambasada, mającego na celu wspieranie i kultywowanie miejscowych tradycji.</p> <p>3. Współpraca Lokalnej Grupy Działania „Płaskowyż Dobrej Ziemi” z partnerami czeskimi (MAS). Obopólne korzyści ze współdziałania.</p> <p>4. Funkcjonowanie w ramach Euroregionu Silesia.</p>	1. Brak środków na ugruntowanie współpracy.
SZANSE ROZWOJOWE	ZAGROŻENIA
<p>1. Tworzenie i wypromowanie żywnościowych produktów regionalnych.</p> <p>2. Rozwój współpracy z sąsiednimi gminami czeskimi.</p> <p>3. Rozwój infrastruktury i usług turystycznych (ścieżki rowerowe, szlaki konne itp.).</p> <p>4. Działania promocyjne, m.in. stworzenie dużej, medialnej imprezy kulturalno-rozrywkowej, lepsza informacja i wykorzystanie potencjału promocyjnego takich wydarzeń jak Półmaraton Kietrz-Rohov czy Międzynarodowe Zawody Modeli Latających.</p> <p>5. Potencjał energii wiatrowej, biomasy i biogazu.</p> <p>6. Port rzeczny w Kędzierzynie-Koźlu.</p> <p>7. Dostęp do oferty edukacyjnej na wyższym szczeblu (szkoły w pobliskim Raciborzu).</p>	<p>1. Problemy proceduralne w pozyskiwaniu środków zewnętrznych, w tym na współpracę transgraniczną, system refundacji środków unijnych.</p> <p>2. Zagrożenie degradacji środowiska, będące następstwem intensywnej produkcji rolnej.</p> <p>3. Migracja (zarobkowa i edukacyjna) młodych i wykształconych osób, fachowców do innych ośrodków miejskich i za granicę.</p> <p>4. Odptyw przedsiębiorczych i aktywnych ludzi z Kietrza.</p> <p>5. Zjawisko rozmijania się kwalifikacji mieszkańców Gminy z wymaganiami dominującej na lokalnym rynku branży rolniczej.</p> <p>6. Brak inwestycji zewnętrznych, raczej małe zainteresowanie inwestorów (problem komunikacji).</p>

<ol style="list-style-type: none">8. Duża ilość domów pomocy społecznej w bezpośrednim sąsiedztwie Gminy.9. Pagórkowate ukształtowanie terenu, mogące sprzyjać turystyce aktywnej (w tym m.in. rowerowej).10. Funkcjonowanie programów współpracy transgranicznej i innych projektów, promujących współdziałanie partnerów po obu stronach granicy. Potencjalne źródło finansowania.11. Potencjał turystyczny rzeki Troi, przepływającej przez teren Gminy Kietrz.12. Dobre warunki do życia w Kietrz, umożliwiające ewentualne zaistnienia w ramach krajowej sieci Cittaslow.	<ol style="list-style-type: none">7. Trudności z przekształcaniem gruntów rolnych na tereny o innym przeznaczeniu, np. gospodarczym, wynikające m.in. z występowania wysokiej klasy, przydatnych do produkcji rolnej gleb.8. Zagrożenie brakiem dywersyfikacji gospodarki lokalnej, wynikające z istnienia na terenie Gminy Kietrz jednego, dominującego przedsiębiorstwa – Kombinatoru Rolnego.9. Nadmiar biurokracji, ograniczający aktywność i kreatywność lokalnych liderów i organizacji pozarządowych.
--	--

6. Wizja rozwoju gminy do 2020 r.

Wizja rozwoju gminy jest pewnym obrazem, jej wyobrażeniem w przyszłości. Wizja Gminy Kietrz określa stan docelowy, do którego samorząd i jego partnerzy będą dążyć, wykorzystując możliwości płynące z posiadanego potencjału własnego i szans pojawiających się w najbliższym otoczeniu. Stan docelowy określony zapisami wizji przewiduje stworzenie warunków do trwałego rozwoju gospodarczego i społecznego.

Zrealizowanie założeń wizji rozwoju przełoży się na wzrost poziomu atrakcyjności gminy pod względem jakości życia, osiedlania się nowych mieszkańców, oraz lokowania działalności gospodarczych. Sytuacja taka bezpośrednio wpłynie na poprawę wskaźników demograficznych, które stanowią podstawową determinantę długookresowej polityki społecznej jednostki.

Wizja Gminy Kietrz brzmi:

Gmina Kietrz: ostoja spokoju i urodzaju, gwarantująca poczucie bezpieczeństwa i dostatniego życia, w pełni wykorzystująca swoją wielokulturowość i potencjał w zakresie rolnictwa oraz małych i średnich przedsiębiorstw.

Konsekwentnie stosowane zasady zrównoważonego rozwoju pozwalają na rozkwit gminy, zaspokajanie potrzeb oraz aspiracji mieszkańców, a także na zapewnienie komfortowych warunków życia i wypoczynku.

Tak sformułowana wizja (stan pożądaný do 2020 r.) posiada kilka wyróżników wynikających z analiz statystycznych i strategicznych Gminy Kietrz i jej otoczenia:

- **Kietrz jest dynamicznie rozwijającym się ośrodkiem handlowo-usługowym wykorzystującym swoje transgraniczne położenie, oferując doskonałe warunki osadnicze dla mieszkańców, promującym spokojne, zdrowe i atrakcyjne życie,**
- **Kietrz jest ważnym ośrodkiem gospodarczym, oferując dobrze skomunikowane i uzbrojone tereny inwestycyjne oraz profesjonalną jakość obsługi klientów i inwestorów, dzięki czemu przyciąga nowy kapitał, także zagraniczny,**
- **Kietrz skutecznie wykorzystuje własne zasoby oraz położenie transgraniczne na terenie Bramy Morawskiej do tworzenia i promowania własnej, oryginalnej oferty kulturalno-turystyczno-sportowej, ze szczególnym uwzględnieniem potencjału lokalnego rolnictwa, wielokulturowości oraz ukształtowania terenu;**

Ze sformułowanej wizji rozwoju Gminy Kietrz wynikają następujące obszary kluczowe, które warunkują jej realizację:

I. GOSPODARKA LOKALNA, PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I AKTYWIZACJA ZAWODOWA,

II. KAPITAŁ SPOŁECZNY,

III. CZYSTE ŚRODOWISKO,

IV. SPRAWNE ZARZĄDZANIE WSPÓLNOTĄ LOKALNĄ.

7. Plan operacyjny Strategii Rozwoju Gminy Kietrz na lata 2012-2020

Przedstawiony plan operacyjny jest wynikiem prac Konwentu Strategicznego, w skład którego wchodził przedstawiciele samorządu terytorialnego, instytucji publicznych, reprezentanci lokalnej przedsiębiorczości, kietrzańskich NGO i sołectw. Zadaniem konsultantów FRDL Małopolskiego Instytutu Samorządu Terytorialnego i Administracji było wspieranie procesu aktualizacji strategii poprzez stosowanie odpowiednich narzędzi i technik pracy indywidualnej i grupowej oraz zgłaszanie propozycji rozwiązań, sprawdzonych w innych jednostkach samorządu terytorialnego.

Plan operacyjny strategii zawiera zarówno zadania ze „starej” Strategii Rozwoju, które członkowie Konwentu Strategicznego uznali za wciąż aktualne i potrzebne, jak i zadania zupełnie nowe, związane z nową rzeczywistością społeczną i gospodarczą.

7.1 Struktura planu operacyjnego

Obszary kluczowe

Obszary kluczowe wynikają z przyjętej wizji rozwoju Gminy do 2020 roku. Są to obszary stwarzające w perspektywie długookresowej największe możliwości rozwoju, stąd też traktowane są jako priorytety. W wyniku prac warsztatowych wyodrębniono cztery obszary kluczowe:

- **Gospodarka lokalna, przedsiębiorczość i aktywizacja zawodowa,**
- **Kapitał społeczny,**
- **Czyste środowisko,**
- **Sprawne zarządzanie wspólnotą lokalną.**

Obszary kluczowe są względem siebie równoważne i uzupełniające się. Korespondują z triadą celów **konkurencyjność – spójność – sprawność**, sformułowaną w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego. Nie można mówić w tym wypadku o ich hierarchiczności względem siebie, a jedynie o komplementarności.

Cele strategiczne

Cele te należą do grupy celów kierunkowych (odpowiadają na pytanie: *co chcemy osiągnąć?*) i długofalowych, o terminie realizacji sięgającym okresowi realizacji całej strategii.

Cele operacyjne

Cele te dotyczą średniego horyzontu czasowego (3-5 lat). Odpowiadają na pytanie: *w jaki sposób to osiągnąć?*, wskazują zatem określone narzędzia i sposoby realizacji celów strategicznych.

Zadania

Zadania to konkretne działania służące realizacji celów. Są one podstawą wdrażania strategii rozwoju, posiadają więc określone ramy organizacyjne. Część zadań w swej treści oraz zakresie działania może służyć realizacji różnych celów strategicznych bądź operacyjnych.

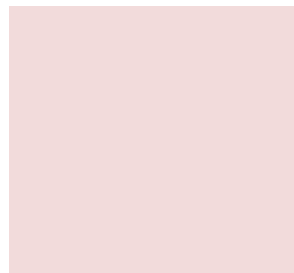
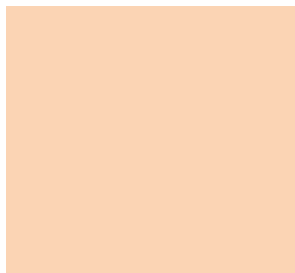
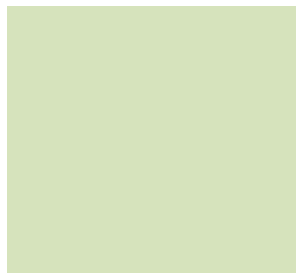
7.2 Układ obszarów kluczowych, celów strategicznych i operacyjnych Strategii

Strategia Rozwoju Gminy Kietrz – cele strategiczne i operacyjne

Obszar kluczowy I: Gospodarka lokalna, przedsiębiorczość i aktywizacja zawodowa	Obszar kluczowy II: Kapitał społeczny	Obszar kluczowy III: Czyste środowisko	Obszar kluczowy IV: Sprawne zarządzanie wspólnotą lokalną
<p>I.1 Dostępność komunikacyjna i bezpieczeństwo drogowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> I.1.1 Modernizacja gminnego układu drogowego. I.1.2 Budowa infrastruktury i usprawnienie systemu drogowego. <p>I.2 Zwiększanie konkurencyjności lokalnej gospodarki:</p> <ul style="list-style-type: none"> I.2.1 System wsparcia i promocja lokalnej przedsiębiorczości. I.2.2 Tworzenie lokalnych stref aktywności gospodarczej na terenie gminy. I.2.3 Kreowanie oferty turystycznej i poprawa wizerunku gminy. <p>I.3 Zmniejszanie poziomu i negatywnych skutków bezrobocia w gminie:</p> <ul style="list-style-type: none"> I.3.1 Rozwój lokalnego rynku pracy. I.3.2 Wspieranie procesu samozatrudnienia. 	<p>II.1 Usługi społeczne wysokiej jakości:</p> <ul style="list-style-type: none"> II.1.1 Doskonalenie systemu oświaty i rozwój kapitału intelektualnego. II.1.2 Rozwój usług z zakresu pomocy społecznej II.1.3 Kreowanie bogatej oferty kulturalnej. II.1.4 Oferta rekreacyjno-sportowa. II.1.5 Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego. <p>II.2 Społeczeństwo obywatelskie:</p> <ul style="list-style-type: none"> II.2.1 Wspieranie inicjatyw lokalnych oraz współpraca międzysektorowa. <p>II.3 Rozwój obszarów wiejskich:</p> <ul style="list-style-type: none"> II.3.1 Realizacja Programu Odnowy Wsi. II.3.2 Nowoczesna wieś. 	<p>III.1 Poprawa stanu środowiska naturalnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> III.1.1 Rozwój Infrastruktury zapewniającej wyższy poziom ochrony środowiska naturalnego. <p>III.2 Wykorzystanie potencjału środowiska naturalnego dla rozwoju ekologicznych technologii oraz zwiększenie bioróżnorodności:</p> <ul style="list-style-type: none"> III.2.1 Zielona energia. III.2.2 Renaturalizacja i rekultywacja. 	<p>IV.1: Sprawna administracja:</p> <ul style="list-style-type: none"> IV.1.1 Dbałość o wysoki standard usług publicznych. IV.1.2 Rozwój współpracy transgranicznej i samorządowej. <p>IV.2 Rozwój społeczeństwa informacyjnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> IV.2.1. Upowszechnienie dostępu do Internetu i innych narzędzi komunikacyjnych.

I.4 Rozwój rolnictwa:

- I.4.1 Wspieranie lokalnego rynku rolniczego.
- I.4.2 Promocja kietrzańskiego rynku rolniczego.

7.3 Cele i zadania obszaru kluczowego I

OBSZAR STRATEGICZNY I: GOSPODARKA LOKALNA, PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I AKTYWIZACJA ZAWODOWA

Aktywność zawodowa i przedsiębiorczość stanowi jedną z podstawowych determinant rozwoju każdej wspólnoty lokalnej. W uchwalonej w 2011 r. Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego aktywność gospodarcza postrzegana jest jako główny czynnik stymulujący krajową gospodarkę, prowadzący do minimalizowania różnic pomiędzy Polską a pozostałymi krajami Unii Europejskiej. Duży nacisk położony został również na podnoszenie konkurencyjności regionów poprzez wykorzystywanie ich specjalizacji przestrzennej.

Gminę Kietrz charakteryzuje występowanie wysokiej jakości gleb (wysoka bonitacja), co sprzyja rozwojowi rolnictwa. Obszar ten od lat znany jest z bardzo wysokiej dynamiki produkcji rolnej. Na terenie gminy funkcjonuje wielkotowarowe gospodarstwo rolne – Kombinat Rolny, który w roku 2011 r. obchodzi 50-lecie istnienia. W gminie istnieją także dwie duże spółdzielnie i spora grupa znaczących gospodarstw rolników indywidualnych. Siłą gminy są, produkowane na jej terenie, produkty regionalne i lokalne, jak np. olej głubczycki czy pierogi z Dzierżysławia. Potrzebne są jednak bardziej zdecydowane działania promocyjne w stosunku do tych wyrobów. Szansą dla Gminy Kietrz, ze względu na intensywną produkcję rolną i jej konsekwencje, jest wykorzystanie potencjału biomasy i biogazu. Poza tym, pożądanym jest rozwój przedsiębiorstw działających w branży przetwórstwa rolno-spożywczego – mimo dużej produkcji rolnej, w gminie ciągle brakuje podmiotów, działających w tym zakresie. Dominujące gałęzie gospodarki lokalnej obejmują firmy usługowo-handlowe i sferę budownictwa, znikomy jest udział przemysłu w gospodarce lokalnej. Gmina winna skoncentrować i zintensyfikować działania wspierające sektor małych i średnich przedsiębiorstw, a także prowadzić taką politykę gospodarczą, która owocowała będzie wzrostem przedsiębiorczości mieszkańców i powstawaniem nowych podmiotów, a w konsekwencji nowych miejsc pracy. Jednym z głównych celów gminy jest zmniejszanie poziomu i negatywnych skutków bezrobocia w gminie. Szansą jest dobra dostępność komunikacyjna i funkcjonowanie gminy w ramach Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Dostępność terenów inwestycyjnych i potencjalnych terenów do zainwestowania stanowi niewątpliwą atut gminy. Potrzebne są zakrojone na szeroką skalę, efektywne akcje informacyjno-promocyjne, zachęcające do inwestowania na tych terenach. Pierwszy obszar kluczowy strategii uwzględnia wszystkie te zadania, które związane są z gospodarką i lokalnym rynkiem pracy.

CEL STRATEGICZNY I.1: DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA I BEZPIECZEŃSTWO DROGOWE

O atrakcyjności inwestycyjnej i konkurencyjności gospodarki danego obszaru stanowią zasadniczo jego lokalizacja i dostępność komunikacyjna. Położenie Gminy Kietrz przy granicy z Republiką Czeską i wynikające z tego sąsiedztwo gmin czeskich decydować może o jej przewadze nad innymi jednostkami samorządu terytorialnego. Z procesu współpracy transgranicznej płyną wymierne korzyści dla gminy, miasta i mieszkańców (m. in. szerszy rynek zbytu, miejsca pracy). Gmina Kietrz leży w dogodnej odległości o od dużych ośrodków o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym, cechuje się dobrą dostępnością komunikacyjną, co również może pośrednio i bezpośrednio przyczyniać się do jej rozwoju gospodarczego. Konieczne są jednak działania zmierzające do poprawy stanu infrastruktury drogowej w obrębie gminy i w jej otoczeniu. Problem stanu dróg jest stale aktualnym problemem wszystkich jednostek samorządu w Polsce. W związku z tym, celem strategicznym Gminy Kietrz jest dobra dostępność komunikacyjna i bezpieczeństwo drogowe. Cel ten wyraża się w dwóch celach operacyjnych: I.1.1 Modernizacja gminnego układu drogowego i I.1.2 Budowa infrastruktury i usprawnienie systemu drogowego.

Cel operacyjny I.1.1: Modernizacja gminnego układu drogowego

- **Zadanie I.1.1.1:** Opracowanie wieloletniego programu modernizacji dróg gminnych.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Powiat, sołectwa, zarządcy dróg i terenów	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie I.1.1.2:** Modernizacja dróg na terenie miasta i gminy zgodnie z przyjętym programem.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Powiat, sołectwa, zarządcy dróg i terenów	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie I.1.1.3:** Poszerzenie głównych ciągów pieszych w mieście.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Sołectwa, zarządcy dróg i terenów	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie I.1.1.4:** Zainstalowanie tablic informacyjnych.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Sołectwa, zarządcy dróg i terenów	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie I.1.1.5:** Przebudowa mostów.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Sołectwa, zarządcy dróg i terenów	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie I.1.1.6:** Budowa i uzupełnianie oświetlenia drogowego.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Sołectwa, zarządcy dróg i terenów	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie I.1.1.7:** Odtworzenie, oczyszczenie i pogłębienie przydrożnych rowów.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Sołectwa, zarządcy dróg i terenów	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie I.1.1.8:** Rozbudowa sieci dróg dojazdowych do pól.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Sołectwa, zarządcy dróg i terenów, rolnicy	Budżet gminy, środki pomocowe

Cel operacyjny I.1.2: Budowa infrastruktury i usprawnienie systemu drogowego

- **Zadanie I.1.2.1:** Doprowadzenie do budowy drogi Opava-Racibórz w najmniej oddalonym od Kietrza miejscu.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Gminy czeskie, strona rządowa	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie I.1.2.2:** Zwiększanie nośności dróg lokalnych, łączących Kietrz z Republiką Czeską – umożliwienie transportu towarowego.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Gminy czeskie	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie I.1.2.3:** Doprowadzenie do budowy obwodnicy Kietrza.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Strona czeska, województwo	Budżet gminy, środki wojewódzkie, środki pomocowe

- **Zadanie I.1.2.4:** Inicjowanie powstania na terenie gminy nowoczesnej stacji paliw.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Sołectwa, prywatni przedsiębiorcy	Środki prywatne

CEL STRATEGICZNY I.2: ZWIĘKSZANIE KONKURENCYJNOŚCI LOKALNEJ GOSPODARKI

Samorząd terytorialny, w obecnych warunkach spowolnienia gospodarczego, obserwowanego w większości państw europejskich, staje się istotnym animatorem rozwoju lokalnej gospodarki. Stawiane przed samorządem Gminy Kietrz zadania w zakresie podnoszenia konkurencyjności gospodarczej jednostki sprowadzać się powinny do tworzenia odpowiednich warunków do prowadzenia działalności gospodarczej, m. in. poprzez tworzenie lokalnych stref aktywności gospodarczej, do wsparcia i promocji lokalnej przedsiębiorczości oraz do kreowania bogatej oferty turystycznej, przy jednoczesnym uwzględnieniu znaczenia pozytywnego wizerunku gminy. W zakresie tworzenia dobrych warunków do inwestowania potrzebne są uporządkowanie posiadanych zasobów i rozwijanie nowych, ich odpowiednie przygotowanie oraz promocja. Ważnymi zadaniami gminy w temacie lokalnej przedsiębiorczości są inicjowanie powstawania polskich i polsko-czeskich zrzeszeń przedsiębiorców, których brakuje na terenie gminy oraz zwiększenie dostępu do instytucji otoczenia biznesu i instrumentów parabankowych. Na terenie gminy działa Kombinat Rolny, będący największym zakładem pracy w okolicy. Mimo wielu zalet takiego stanu rzeczy, należy pamiętać o stałym zagrożeniu brakiem dywersyfikacji gospodarki lokalnej, wynikającym z istnienia jednego, dominującego wielkotowarowego gospodarstwa rolnego. Rozwój sektora małych i średnich przedsiębiorstw to szansa na rozwój lokalny i nowe miejsca pracy. Gmina Kietrz posiada także niewykorzystany ciągle potencjał turystyczny – liczne stanowiska archeologiczne objęte nadzorem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, wiele ciekawych krajobrazowo miejsc, zadowalający stan środowiska naturalnego, zabytki. Potrzebna jest aktywność w zakresie tworzenia odpowiedniej infrastruktury rekreacyjno-turystycznej, lepsza informacja i promocja oraz rozwój bazy noclegowej, gastronomicznej i zróżnicowanie oferty, skierowanej do odwiedzających gminę.

Cel operacyjny I.2.1: System wsparcia i promocja lokalnej gospodarki

- **Zadanie I.2.1.1:** Rozszerzenie zakresu działalności Gminnego Centrum Informacji o działania w zakresie wsparcia i promocji gospodarki lokalnej.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Organizacje pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie I.2.1.2:** Modernizacja i wyposażenie Gminnego Centrum Informacji.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Organizacje pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie I.2.1.3:** Promocja kietrzańskich przedsiębiorstw (produktów i usług, m.in. poprzez stworzenie odpowiednich wykazów firm, w tym wykazu internetowego), zarówno po polskiej, jak i czeskiej stronie granicy.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Lokalna Grupa Działania „Płaskowyż Dobrej Ziemi”, organizacje pozarządowe, prywatni przedsiębiorcy	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie I.2.1.4:** Inicjowanie powstawania polskich i polsko-czeskich zrzeszeń przedsiębiorców.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Lokalna Grupa Działania „Płaskowyż Dobrej Ziemi”, LGD po stronie czeskiej, organizacje pozarządowe, prywatni przedsiębiorcy polscy i czescy	Budżet gminy, środki prywatne, środki pomocowe

- **Zadanie I.2.1.5:** Organizacja nowoczesnego miejsca handlu transgranicznego na terenie Gminy Kietrz.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Lokalna Grupa Działania „Płaskowyż Dobrej Ziemi”, organizacje pozarządowe, prywatni przedsiębiorcy polscy i czescy	Budżet gminy, środki prywatne, środki pomocowe

- **Zadanie I.2.1.6:** Dążenie do objęcia podmiotów działających na terenie gminy przez para bankowe instrumenty finansowe – fundusze pożyczkowe i gwarancyjne.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Organizacje pozarządowe, instytucje para bankowe	Budżet gminy, środki prywatne

- **Zadanie I.2.1.7:** Rozwój systemu doradztwa dla małych i średnich firm z terenu gminy – np.: współpraca z instytucjami otoczenia biznesu z regionu (dyżury), poprzez działania LGD, itp.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Instytucje otoczenia biznesu, małe i średnie firmy, Lokalna Grupa Działania „Płaskowyż Dobrej Ziemi”, WUP, PUP	Budżet gminy, środki PUP i WUP, środki LGD

- **Zadanie I.2.1.8:** Organizacja corocznych konkursów dla lokalnych przedsiębiorców z nagrodą ufundowaną przez gminę.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Lokalna Grupa Działania „Płaskowyż Dobrej Ziemi, sołectwa, lokalni przedsiębiorcy	Budżet gminy, środki LGD

Cel operacyjny I.2.2: Tworzenie lokalnych stref aktywności gospodarczej na terenie gminy

- **Zadanie I.2.2.1:** Inwentaryzacja terenów pod zagospodarowanie inwestycyjne.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Właściciele terenów	Budżet gminy

- **Zadanie I.2.2.2:** Tworzenie i uzbrajanie nowych stref aktywności gospodarczej.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Przedsiębiorcy	Budżet gminy, środki rządowe, środki pomocowe

- **Zadanie I.2.2.3:** Promocja terenów inwestycyjnych poprzez przygotowanie ofert inwestycyjnych w postaci kart ofertowych w standardzie SOON (Specyfikacja Opisu Ofertowego Nieruchomości).

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Przedsiębiorcy, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Agencja Rozwoju Regionalnego, Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna	Budżet gminy

- **Zadanie I.2.2.4:** Stosowanie systemów preferencji podatkowych w powstających strefach aktywności gospodarczej.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	-	Budżet gminy

- **Zadanie I.2.2.5:** Udział gminy w różnorodnych wydarzeniach gospodarczych o skali regionalnej i ogólnokrajowej – np.: targi gospodarcze.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Organizatorzy targów, Lokalna Grupa Działania „Płaskowyż Dobrej Ziemi”, sąsiednie gminy	Budżet gminy

- **Zadanie I.2.2.6:** Promocja inwestycyjna gminy z wykorzystaniem jej potencjałów (produkty regionalne, rolnictwo).

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania „Płaskowyż Dobrej Ziemi”, producenci produktów regionalnych, rolnicy	Budżet gminy, środki LGD

Cel operacyjny I.2.3: Kreowanie oferty turystycznej i poprawa wizerunku gminy

- **Zadanie I.2.3.1:** Budowa wieży widokowej za Aleją Lipową (widok na Sudety i Bramę Morawską).

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Firmy prywatne, mieszkańcy	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie I.2.3.2:** Odtworzenie pierwotnej zabudowy rynku miejskiego.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Organizacje pozarządowe, mieszkańcy	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie I.2.3.3:** Lobbowanie na rzecz utworzenia turystycznego szlaku kajakowego na rzece Troi i wybudowania dwóch przystani kajakowych.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, organizacje pozarządowe, kluby sportowe	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie I.2.3.4:** Budowa osady celtyckiej, zlokalizowanej w Nowej Cerekwii (stała wystawa archeologiczna, odkryte stanowiska archeologiczne).

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Organizacje pozarządowe, instytucje kulturalne, prywatni przedsiębiorcy	Budżet gminy, środki pomocowe, środki prywatne

- **Zadanie I.2.3.5:** Lobbowanie i współpraca na rzecz odrestaurowania wiaduktu kolejowego w Nowej Cerekwii i uczynienie z niego atrakcji turystycznej.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Organizacje pozarządowe, Polskie Koleje Państwowe S.A., instytucje kultury	Budżet gminy, środki rządowe, środki pomocowe

- **Zadanie I.2.3.6:** Rozwój ścieżek rowerowych oraz tras narciarstwa biegowego zimą.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Organizacje pozarządowe, kluby sportowe	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie I.2.3.7:** Współpraca z partnerami prywatnymi w zakresie tworzenia nowych atrakcji turystycznych i rekreacyjnych.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Prywatni przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, instytucje kultury, instytucje sportowe	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie I.2.3.8:** Tworzenie warunków dla rozwoju bazy noclegowej i gastronomicznej.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Prywatni przedsiębiorcy	Budżet gminy, środki prywatne

- **Zadanie I.2.3.9:** Wydawanie atrakcyjnych publikacji i materiałów promocyjnych (wydawnictwa, foldery, opracowania, przewodniki), dotyczących gminy Kietrz.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Powiat, sąsiednie gminy, gminy czeskie	Budżet gminy, środki pomocowe

CEL STRATEGICZNY I.3: Zmniejszanie poziomu i negatywnych skutków bezrobocia w gminie

Zjawisko bezrobocia pociąga za sobą szereg negatywnych skutków społecznych, na czele których wysuwają się pogorszenie standardu życia, zagrożenia w sferze psychologicznej człowieka, a także mające bezpośredni wpływ na kondycję gospodarczą danego obszaru migracje zarobkowe i wyższe koszty świadczeń socjalnych. Stąd też konieczność podejmowania przez władzę publiczną działań zmierzających do łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej społeczeństwa. W ramach trzeciego celu strategicznego pierwszej domeny wyszczególniono 2 cele operacyjne: I.3.1 Rozwój lokalnego rynku pracy, w ramach którego winny być realizowane zadania związane z pośrednictwem pracy i poradnictwem zawodowym, prowadzeniem szkoleń i kursów zawodowych, rozwijaniem różnorodnych form przygotowania do wejścia na rynek pracy młodzieży, a także aktywizacją kobiet, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i dotkniętych bezrobociem długotrwałym oraz I.3.2 Wspieranie procesu samozatrudnienia – działania kierowane do osób bezrobotnych i poszukujących pracy nie mogą ograniczać się tylko do wypłacania zasiłków i pośredniczenia w zatrudnieniu, ale muszą uwzględniać także działania służące krzewieniu wśród tych osób cech przedsiębiorczych. Cechy te często tkwią w ludziach, ale nie są do końca zidentyfikowane i wykorzystywane. Działania szkoleniowo-doradcze, wsparte narzędziami finansowymi (mikropożyczki, poręczenia kredytowe) mogą doprowadzić do wzrostu liczby małych i średnich firm w gminie, a tym samym do wzrostu liczby miejsc pracy. Realizacja zadań w ramach trzeciego celu strategicznego winna opierać się na partnerskiej współpracy wielu organizacji i instytucji, działających w opisywanym obszarze. Istotną staje się także kwestia ciągłego monitorowania rynku pracy i szybkiego reagowania na zachodzące na nim zmiany.

Cel operacyjny I.3.1: Rozwój lokalnego rynku pracy

- **Zadanie I.3.1.1:** Prowadzenie biura pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego (w ramach Gminnego Centrum Informacji).

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy	Budżet gminy, środki WUP, środki PUP

- **Zadanie I.3.1.2:** Organizacja szkoleń i kursów zawodowych pozwalających na uzupełnienie lub zmianę kwalifikacji (w ramach Gminnego Centrum Informacji).

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy	Budżet gminy, środki WUP, środki PUP

- **Zadanie I.3.1.3:** Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie organizowania umów pomiędzy młodymi mieszkańcami gminy a pracodawcami (możliwość zdobycia doświadczenia zawodowego).

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy, pracodawcy, mieszkańcy	Budżet gminy, środki WUP, środki PUP

- **Zadanie I.3.1.4:** Rozwijanie różnorodnych form przygotowania zawodowego młodzieży – np.: staże, prace krótkoterminowe, praktyki zawodowe, prace społeczne.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy, pracodawcy/przedsiębiorcy	Budżet gminy, środki WUP, środki PUP

- **Zadanie I.3.1.5:** Wspieranie oraz promowanie zatrudniania młodych ludzi w trzecim sektorze i przy działaniach społecznych (wolontariat).

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy, organizacje pozarządowe, szkoły	Budżet gminy, środki WUP, środki PUP

- **Zadanie I.3.1.6:** Aktywizacja zawodowa kobiet.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy, pracodawcy/przedsiębiorcy	Budżet gminy, środki WUP, środki PUP

- **Zadanie I.3.1.7:** Zwiększanie szans na rynku pracy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – inicjowanie działań w zakresie ekonomii społecznej.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kietrz	Budżet gminy, środki WUP, środki PUP

- **Zadanie I.3.1.8:** Kształtowanie i promocja postaw związanych z uczeniem się przez całe życie oraz korzystaniem z kształcenia ustawicznego.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kietrz, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, środki WUP, środki PUP, środki pomocowe

Cel operacyjny I.3.1: Wspieranie procesu samozatrudnienia

- **Zadanie I.3.2.1:** Udzielanie wsparcia finansowego osobom rozpoczynającym działalność gospodarczą.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy	Budżet gminy, środki WUP, środki PUP

- **Zadanie I.3.2.2:** Promowanie i wspieranie indywidualnych inicjatyw gospodarczych mieszkańców gminy – organizacja szkoleń z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej, zakładania własnej firmy – kształcenie ustawiczne.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy, Gminne Centrum Informacji	Budżet gminy, środki WUP, środki PUP

- **Zadanie I.3.2.3:** Organizowanie we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy imprez i wydarzeń gospodarczych, promujących proces samozatrudnienia (np.: giełdy pracy).

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy, przedsiębiorcy	Budżet gminy, środki WUP, środki PUP

- **Zadanie I.3.2.4:** Systemowe wsparcie uzdolnionej młodzieży poprzez stypendia oraz nagrody w różnych dziedzinach, szczególnie w dziedzinie przedsiębiorczości.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy, przedsiębiorcy, szkoły	Budżet gminy, środki WUP, środki PUP

CEL STRATEGICZNY I.4: Rozwój rolnictwa

Gmina Kietrz ma charakter rolniczy. Podstawą funkcjonowania gospodarki są Kombinat Rolny, Rolnicze Spółdzielnie Produkcyjne i kilkanaście wzorcowych gospodarstw rolników indywidualnych. Mimo bardzo dużej produkcji rolnej, w gminie brakuje przedsiębiorstw zajmujących się przetwórstwem rolno-spożywczym. W chwili obecnej znikomy jest udział przemysłu – dawniej drugą wiodącą gałęzią gospodarki lokalnej, obok rolnictwa, był przemysł włókienniczy, ale upadłość ogłosił największy przedsiębiorca, działający w tym obszarze, czyli Zakład Tkanin Dekoracyjnych „Welur”. Wspieranie lokalnego rynku rolniczego, ze szczególnym uwzględnieniem branży przetwórczej oraz promocja kietrzańskich firm i produktów stanowią najważniejsze cele aktywności samorządu gminy.

Cel operacyjny I.4.1: Wspieranie lokalnego rynku rolniczego

- **Zadanie I.4.1.1:** Rezerwowanie w planie zagospodarowania terenów dla rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	-	Budżet gminy

- **Zadanie I.4.1.2:** Nawiązywanie współpracy z przedstawicielami polskich i czeskich przedsiębiorców z branży rolniczej, ze szczególnym uwzględnieniem firm zajmujących się przetwórstwem rolno-spożywczym.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Polscy i czescy przedsiębiorcy z branży rolniczej, rolnicy	Budżet gminy

- **Zadanie I.4.1.3:** Oferowanie atrakcyjnych stawek podatkowych dla branży przetwórczej.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Przedsiębiorcy z branży przetwórczej	Budżet gminy

- **Zadanie I.4.1.4:** Promowanie przedsiębiorczości w rolnictwie i gospodarstwach, w tym wsparcie dla pozyskiwania środków pomocowych.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Organizacje pozarządowe, prywatni przedsiębiorcy, rolnicy	Budżet gminy

Cel operacyjny I.4.2 Promocja kietrzańskiego rynku rolniczego

- **Zadanie I.4.2.1:** Promocja i upowszechnianie produktów regionalnych i lokalnych (np. oleju głubczyckiego, pierogów z Dzierżysławia, gulaszu Sobieskiego, itp.).

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania „Płaskowyż Dobrej Ziemi”, prywatni przedsiębiorcy, rolnicy	Budżet gminy, środki LGD

- **Zadanie I.4.2.2:** Organizacja Targów promujących produkty lokalne i regionalne, a także wykorzystywanie ich przy organizacji imprez kulturalnych, rozrywkowych i sportowych.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania „Płaskowyż Dobrej Ziemi”, prywatni przedsiębiorcy, rolnicy	Budżet gminy, środki LGD

- **Zadanie I.4.2.3:** Rozwój ścieżek dydaktycznych związanych z istniejącymi na terenie gminy rezerwatami, jak również z tematyką uprawy roślin, hodowli zwierząt i prac polowych – we współpracy z Kombinatem Rolnym.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania „Płaskowyż Dobrej Ziemi”, prywatni przedsiębiorcy, rolnicy, szkoły, Kombinat Rolny	Budżet gminy, środki LGD

7.4 Cele i zadania obszaru kluczowego II

OBSZAR STRATEGICZNY II: KAPITAŁ SPOŁECZNY

Pojęcie kapitału społecznego w perspektywie niniejszego obszaru strategicznego obejmuje całość wytworzonego i zgromadzonego przez wspólnotę lokalną Gminy Kietrz kapitału infrastrukturalnego i intelektualnego – materialnych i niematerialnych aktywów, których odpowiednie wykorzystanie może przesądzić o dynamice rozwoju jednostki samorządu terytorialnego. Szczególnie w ostatnich latach, które charakteryzują się narastającą niepewnością otoczenia, wzmożoną konkurencją oraz ciągłymi przekształceniami, kwestie budowania kapitału społecznego stają się istotne. Specyfika obecnych czasów pociąga za sobą zasadnicze zmiany w podejściu do zarządzania organizacjami. Praktycy, a także teoretycy zarządzania, coraz częściej skupiają swoją uwagę na czynnikach miękkich, które mogą decydować o sukcesie bądź porażce jednostki. O przewadze konkurencyjnej danej gminy może przesądzać jej niepowtarzalny charakter – coś, co wyróżnia ją spośród wielu innych jednostek. Zasobem takim mogą być właśnie mieszkańcy wraz z ich wiedzą, doświadczeniem i umiejętnościami oraz zgromadzonymi aktywami materialnymi. Zapewnienie trwałej konkurencyjności Gminy Kietrz jest możliwe tylko w warunkach, w których rozwojowi infrastruktury edukacji, nauki oraz innowacji towarzyszyć będzie stała poprawa spójności społecznej, rozumianej jako minimalizacja zróżnicowania poziomu życia społeczeństwa w ujęciu przekrojowym. Spójność społeczna jest osiągnięta zarówno poprzez uruchamianie ukrytych potencjałów, jak i dzięki wspieraniu tych grup społecznych, które bez transferów społecznych skazane będą na trwałą marginalizację. Polityka zmierzająca do zapewnienia spójności społecznej wymaga budowania efektywnych instrumentów przeciwdziałania powstawaniu i zwalczania nowych form wykluczenia społecznego. W procesie przekształcania kapitału społecznego, zwłaszcza na szczeblu gminnym, kluczowe znaczenie odgrywają wspólnoty lokalne, oparte na poczuciu wspólnej tożsamości, tradycyjnych więziach i wspólnie podzielanych wartościach. Zadania z tego zakresu uszeregowane zostały w postaci 5 celów strategicznych drugiej domeny.

CEL STRATEGICZNY II.1: Usługi społeczne wysokiej jakości

Sektor usług publicznych wpływa bezpośrednio na jakość życia mieszkańców danej jednostki. Dostęp do tych usług, a także szeroko pojmowana jakość ich wykonywania determinuje ocenę warunków życia danej społeczności. Do sektora usług publicznych zaliczają się przede wszystkim usługi społeczne (kultura, oświata, opieka społeczna i medyczna) oraz techniczne (np. gospodarka komunalna i mieszkaniowa). Wśród wyznaczników odpowiedniego poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego w parze z jakością tychże usług powinna iść odpowiednia ich dostępność, przejawiająca się m.in. zminimalizowaniem trudnień dla mieszkańców obszarów wiejskich, oddalonych od poszczególnych ośrodków administracyjnych i usługowych. Usługi te są mocno zaakcentowane w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego, stąd też można domniemywać, że rząd będzie je traktował priorytetowo. Permanentne podwyższanie jakości świadczonych usług publicznych, jego ewolucja na przestrzeni lat, a także dążenie do osiągnięcia jak najlepszej do nich dostępności wynikają z postępu cywilizacyjnego. Zadaniem każdej jednostki samorządowej jest zatem dążenie do utrzymywania społecznego zadowolenia, które dodatkowo przyczynia się do budowania korzystnego wizerunku danego obszaru jako miejsca do życia, co powoduje zwiększenie się zjawiska imigracji. W kontekście obecnej sytuacji demograficznej w rozwiniętych krajach Europy ma to istotne znaczenie.

Cel operacyjny II.1.1: Doskonalenie systemu oświaty i rozwój kapitału intelektualnego

- **Zadanie II.1.1.1:** Remont, modernizacja i doposażenie placówek oświatowych, funkcjonujących na terenach wiejskich.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Sołectwa, Lokalna Grupa Działania „Płaskowyż Dobrej Ziemi”, podmioty gospodarcze	Budżet gminy, środki pomocowe, sponsorzy

- **Zadanie II.1.1.2:** Doposażenie szkół działających na terenie gminy w sprzęt dydaktyczny z certyfikatami bezpieczeństwa.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Szkoły, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy	Budżet gminy

- **Zadanie II.1.1.3:** Rozszerzenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej, przy szczególnym uwzględnieniu kształcenia kompetencji kluczowych (językowych, matematycznych, informatycznych, społecznych i obywatelskich, przedsiębiorczych, itp.).

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Szkoły, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie II.1.1.4:** Doskonalenie jakości i dostępności usług w zakresie wczesnej edukacji, świadczonych przez placówki wychowania przedszkolnego oraz w formach pozaprzedszkolnych.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Przedszkola, szkoły, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, kapitał prywatny

- **Zadanie II.1.1.5:** Wsparcie uzdolnionej młodzieży poprzez system stypendiów i nagród.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Przedszkola, szkoły, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, kapitał prywatny

- **Zadanie II.1.1.6:** Opracowanie i wdrożenie lokalnego systemu wsparcia uczniów gimnazjum w zakresie planowania i rozwoju kariery zawodowej.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Szkoły, PUP, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, środki pomocowe

Cel operacyjny II.1.2: Rozwój usług z zakresu pomocy społecznej

- **Zadanie II.1.2.1:** Utworzenie Dziennego Domu Pobytu dla Osób Starszych.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kietrz	Gmina, Caritas, Gminny Zakład Lecznictwa Otwartego w Kietrz, wolontariusze	Budżet gminy

- **Zadanie II.1.2.2:** Utworzenie placówki opiekuńczej dla dzieci do lat 3.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Szkoły z terenu gminy, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, środki prywatne (rodzice)

- **Zadanie II.1.2.3:** Utworzenie świetlicy środowiskowej czynnej w godzinach popołudniowych i wieczornych.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kietrz	Gmina, organizacje pozarządowe, domy kultury, szkoły z terenu gminy	Budżet gminy, sponsorzy prywatni

- **Zadanie II.1.2.4:** Przebudowa Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kietrz.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kietrz	Gmina	Budżet gminy

- **Zadanie II.1.2.5:** Budowa nowych oraz remont i modernizacja istniejących mieszkań socjalnych i chronionych.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kietrz	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie II.1.2.6:** Wdrożenie systemowych form wsparcia na rzecz dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz przeciwdziałania i zwalczania dysfunkcji w rodzinie.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kietrz, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie II.1.2.7:** Integracja działań na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kietrz, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie II.1.2.8:** Rozwój prorodzinnych form opieki zastępczej

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kietrz, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, środki pomocowe

Cel operacyjny II.1.3: Kreowanie bogatej oferty kulturalnej

- **Zadanie II.1.3.1:** Stworzenie bogatej i atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego w placówkach kultury.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Kietrz	Domy kultury, gmina, organizacje pozarządowe	Budżet gminy

- **Zadanie II.1.3.2:** Edukacja kulturalna poprzez propagowanie uczestnictwa w chórach, zespołach ludowych i orkiestrach dętych.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Kietrz	Domy kultury, gmina, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie II.1.3.3:** Organizacja co najmniej jednej cyklicznej, ponadlokalnej imprezy kulturalnej o dużym wydźwięku medialnym.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Kietrz	Domy kultury, gmina, organizacje pozarządowe, np. Krajowy Związek Modelarzy, Lokalna Grupa Działania „Płaskowyż Dobrej Ziemi”, media	Budżet gminy, środki wojewódzkie, sponsorzy, środki pomocowe, środki Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich

- **Zadanie II.1.3.4:** Organizacja Kietrzańskiej Sceny Kabaretowej (przeгляд autorskich grup teatralnych i kabaretowych z zaangażowaniem gwiazdy polskiej sceny kabaretowej).

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Kietrz	Szkoły, domy kultury, gmina, miasto Kietrz, organizacje pozarządowe, agencje artystyczne	Budżet gminy, środki wojewódzkie, sponsorzy

- **Zadanie II.1.4.5:** Remont, modernizacja i doposażenie Wiejskich Domów Kultury.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Kietrz, domy kultury, Lokalna Grupa Działania „Płaskowyż Dobrej Ziemi”, prywatni przedsiębiorcy	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie II.1.3.6:** Zaplanowanie i organizacja imprez kulturalnych i rekreacyjno-sportowych na terenie Parku Jordanowskiego Czterech Żywiołów.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Kietrz, domy kultury, szkoły, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, sponsorzy, środki pomocowe

- **Zadanie II.1.3.7:** Utworzenie Muzeum Różnorodności Kulturowej Kietrza.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Partnerzy z Republiki Federalnej Niemiec i Republiki Czeskiej, instytucje kultury, w tym muzea i galerie, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Kietrz, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, środki pomocowe, środki zewnętrzne

- **Zadanie II.1.3.8:** Badanie i dokumentowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Partnerzy z Republiki Federalnej Niemiec i Republiki Czeskiej, instytucje kultury, w tym muzea i galerie, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Kietrz, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, środki pomocowe, środki prywatne

- **Zadanie II.1.3.9:** Utrzymanie wielokulturowego bogactwa oraz tożsamości, szczególnie poprzez wspieranie odrodzenia folkloru, tradycji i sztuki ludowej.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Formalne i nieformalne organizacje społeczne	Budżet gminy, środki pomocowe, środki prywatne

Cel operacyjny II.1.4: Oferta rekreacyjno-sportowa

- **Zadanie II.1.4.1:** Utworzenie Miejskiego Centrum Sportu i Rekreacji.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Szkoły, organizacje pozarządowe, w tym kluby sportowe	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie II.1.4.2:** Utworzenie ciągu ścieżek rowerowych, powiązanych ze ścieżkami rowerowymi Górnego Śląska oraz siecią ścieżek rowerowych w Republice Czeskiej.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Sąsiednie jednostki samorządu terytorialnego, komendy policji, zarządy dróg, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, środki wojewódzkie, środki pomocowe

- **Zadanie II.1.4.3:** Wspólna promocja powiązanych ścieżek rowerowych.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Sąsiednie jednostki samorządu terytorialnego, komendy policji, zarządy dróg, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, środki wojewódzkie, środki pomocowe

- **Zadanie II.1.4.4:** Utworzenie na terenie gminy Skateparku.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Organizacje pozarządowe, prywatni przedsiębiorcy	Budżet gminy, środki prywatne, środki pomocowe

- **Zadanie II.1.4.5:** Budowa i adaptacja bazy sportowo-rekreacyjnej na terenach wiejskich (m. in. budowa boisk i ścieżek zdrowia).

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Szkoły, sołectwa, organizacje pozarządowe, prywatni przedsiębiorcy	Budżet gminy, sponsorzy, środki pomocowe

- **Zadanie II.1.4.6:** Wspieranie, w tym finansowe, istniejących klubów sportowych (LKS, LZS) i inicjowanie powstawania nowych.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Kluby sportowe, szkoły, sołectwa, organizacje pozarządowe, prywatni przedsiębiorcy	Budżet gminy, sponsorzy, środki pomocowe

- **Zadanie II.1.4.7:** Budowa placów zabaw przy placówkach oświatowych.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Szkoły, sołectwa, organizacje pozarządowe, prywatni przedsiębiorcy	Budżet gminy, sponsorzy, środki pomocowe

- **Zadanie II.1.4.8:** Rozbudowa infrastruktury rekreacyjno-sportowej na terenie gminy.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Organizacje pozarządowe, w tym kluby sportowe	Budżet gminy, sponsorzy, środki pomocowe

Cel operacyjny II.1.5: Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego

- **Zadanie II.1.5.1:** Rozwój systemu monitoringu elektronicznego – instalacja kamer w kluczowych miejscach w mieście.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Organizacje publiczne i pozarządowe	Budżet gminy

- **Zadanie II.1.5.2:** Unowocześnienie taboru gaśniczego w jednostkach straży pożarnej.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Powiat, jednostki OSP	Budżet gminy, budżet powiatu, środki pomocowe

- **Zadanie II.1.5.3:** Współpraca władz gminy ze służbami ratowniczymi (policja, straż pożarna, służby medyczne, inspekcje techniczne) i szkołami w zakresie prewencji i reagowania w sytuacjach zagrożeń.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Powiat, Komenda Powiatowa Policji w Głubczycach, jednostki OSP, zakłady opieki zdrowotnej, szkoły	Budżet gminy, budżet powiatu, środki poszczególnych służb, środki pomocowe

- **Zadanie II.1.5.4:** Szkolenie mieszkańców gminy, w tym dzieci i młodzieży szkolnej w zakresie udzielania pierwszej pomocy i zachowania w sytuacjach zagrożeń.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Komenda Powiatowa Policji w Głubczycach, jednostki OSP, zakłady opieki zdrowotnej, szkoły	Budżet gminy, środki pomocowe

CEL STRATEGICZNY II.2: Społeczeństwo obywatelskie

Samorząd terytorialny definiowany jest prawnie jako wspólnota mieszkańców. W związku z tym, organizacje pozarządowe, jako reprezentanci społeczności lokalnej, winny pełnić rolę współgospodarza danej jednostki samorządu terytorialnego. Idea samoorganizacji społecznej, uspołeczniania działań publicznych oraz partycypacji społecznej i partnerstwa stanowią fundament społeczeństwa obywatelskiego. Wiąże się to z kwestiami współdziałania organizacji publicznych z organizacjami pozarządowymi – współpraca ta w Polsce regulowana jest Ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (DzU 2003, nr 96, poz. 873 ze zm.), uchwaloną w roku 2003, która poddana została istotnej nowelizacji w roku 2010. NGO posiadają m.in. formalne prawo do realizacji określonych zadań publicznych. Zakłada się, że organizacje pozarządowe lepiej rozumieją potrzeby i problemy społeczne, specjalizują się w ich wyszukiwaniu, diagnozie oraz realizacji konkretnych zadań, a usługi publiczne wykonują sprawniej i elastyczniej, często przy niższych kosztach. Ich niedochodowy charakter oraz działanie podług określonej misji przyczyniają się do kreowania innowacji społecznych. Proces sprawnego współdziałania NGO i JST umożliwia wystąpienie efektu synergii oraz generowanie konkretnych korzyści płynących ze współpracy. Wymaga odpowiedniego przygotowania merytorycznego i organizacyjnego, ale nade wszystko kultury wzajemnego zaufania i docenienia roli potencjalnego partnera.

Cel operacyjny II.2.1: Wspieranie inicjatyw lokalnych oraz współpraca międzysektorowa

- **Zadanie II.2.1.1:** Utworzenie Gminnego Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Organizacje pozarządowe	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie II.2.1.2:** Modernizacja remiz Ochotniczych Straży Pożarnych oraz siedzib Lokalnych Klubów Sportowych, Kół Gospodyń Wiejskich i świetlic wiejskich.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Organizacje pozarządowe	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie II.2.1.3:** Współpraca z organizacjami pozarządowymi w pozyskiwaniu zewnętrznych środków finansowych i dużych projektów.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania „Płaskowyż Dobrej Ziemi”, Gminne Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie II.2.1.4:** Inicjowanie powstawania nowych organizacji pozarządowych.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gminne Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych	Gmina, organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania „Płaskowyż Dobrej Ziemi”	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie II.2.1.5:** Organizacja szkoleń dla przedstawicieli organizacji pozarządowych i lokalnych liderów społecznych.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gminne Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych	Gmina, organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania „Płaskowyż Dobrej Ziemi”, lokalni liderzy	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie II.2.1.6:** Zlecenie organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych i przyznawanie dotacji w formie otwartych konkursów.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Gminne Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych, organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania „Płaskowyż Dobrej Ziemi”, lokalni liderzy	Budżet gminy

CEL STRATEGICZNY II.3: Rozwój obszarów wiejskich

Rozwój obszarów wiejskich jest niezwykle ważną dziedziną polityki unijnej – Unia Europejska prowadzi aktywne działania w tym zakresie, dążąc do osiągnięcia wartościowych celów, mających znaczenie dla terenów wiejskich i ludzi, którzy tam mieszkają i pracują. Obszary wiejskie stanowią istotną część geograficznej specyfiki i tożsamości UE. Wiele obszarów wiejskich zmagają się jednak z poważnymi problemami – przedsiębiorstwa rolne i leśne zmuszone są stale podnosić swoją efektywność i konkurencyjność. Poza tym, widoczne są znaczące dysproporcje pomiędzy obszarami miejskimi i wiejskimi – z reguły średni dochód na osobę jest niższy w regionach wiejskich niż w miastach, mniejsze są zasoby umiejętności, a sektor usług – słabiej rozwinięty. Niemniej, tereny wiejskie i ludzie je zamieszkujący czy pracujący na tym obszarze mają dużo do zaoferowania – między innymi dostarczają podstawowych surowców, a ze względu na piękno natury są też wartościowym miejscem wypoczynku i rekreacji. Ostatnimi laty zauważalna jest też tendencja przesiedlania się mieszkańców wielkich miast na obszary mniej zurbanizowane – wielu ludzi popiera pomysł zamieszkania lub pracy na wsi, pod warunkiem że będą mieli dostęp do odpowiednich usług i infrastruktury. Konieczne są zatem skoordynowane, intensywne działania na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich. Zagadnienie rozwoju tych terenów jest szczególnie ważne w przypadku Gminy Kietrz, której dominującą gałęzią gospodarki lokalnej jest właśnie rolnictwo.

Cel operacyjny II.3.1: Realizacja Programu Odnowy Wsi

- **Zadanie II.3.1.1:** Wspieranie tworzenia lokalnych stowarzyszeń na rzecz rozwoju wsi.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Gminne Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych, organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania „Płaskowyż Dobrej Ziemi”, lokalni liderzy, parafie	Budżet gminy

- **Zadanie II.3.1.2:** Realizacja gminnego konkursu „Ładne domy i obejścia”.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Kietrz, Organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania „Płaskowyż Dobrej Ziemi”, sołectwa	Budżet gminy

- **Zadanie II.3.1.3:** Pomoc solectwom i grupom inicjatywnym Programu Odnowy Wsi, np. w przygotowaniu wniosków o środki zewnętrzne.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Gminne Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych, organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania „Płaskowyż Dobrej Ziemi”, solectwa, lokalni liderzy	Budżet gminy, środki zewnętrzne

- **Zadanie II.3.1.4:** Organizacja niewielkich konkursów grantowych.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Gminne Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych, organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania „Płaskowyż Dobrej Ziemi”, solectwa, lokalni liderzy	Budżet gminy, środki zewnętrzne

Cel operacyjny II.3.2: Nowoczesna wieś

- **Zadanie II.3.2.1:** Budowa systemu kanalizacyjnego, obejmującego obszary wiejskie gminy.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Powiat, województwo, Lokalna Grupa Działania „Płaskowyż Dobrej Ziemi”, solectwa, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, środki zewnętrzne

- **Zadanie II.3.2.2:** Pozyskiwanie funduszy na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Powiat, województwo, solectwa, mieszkańcy	Budżet gminy, środki zewnętrzne, Bank Ochrony Środowiska

- **Zadanie II.3.2.3:** Budowa plenerowych, integracyjnych miejsc spotkań dla mieszkańców obszarów wiejskich gminy.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Lokalna Grupa Działania „Płaskowyż Dobrej Ziemi”, solectwa, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, środki zewnętrzne

- **Zadanie II.3.2.4:** Upowszechnianie Internetu na wsi poprzez zaprojektowanie i przygotowanie sieci podziemnych podłącza internetowe dużej przepustowości.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Firmy telekomunikacyjne, sołectwa, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, środki zewnętrzne

7.5 Cele i zadania obszaru kluczowego III

OBSZAR STRATEGICZNY III: CZYSTE ŚRODOWISKO

Polityka ekologiczna jest jednym z priorytetów Unii Europejskiej i jednym z najszybciej rozwijających się obszarów współpracy państw członkowskich. Obejmuje działania skierowane przeciw skutkom zanieczyszczenia środowiska oraz działania zapobiegawcze. Są to świadome i celowe przedsięwzięcia, aktywności opierające się na racjonalnym korzystaniu z zasobów i walorów środowiska przyrodniczego, jego właściwej ochronie i umiejętnym kształtowaniu na podstawie zdobytej przez ludzi wiedzy teoretycznej i praktycznej. Szczegółowe czynności zawierać powinny m. in. kompleksową ocenę stanu środowiska, określenie sposobów jego rekultywacji i naprawy, oddziaływanie na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i degradacji środowiska oraz planowanie zagospodarowania przestrzennego zgodnie z zasadami ekorozwoju. Podstawowym założeniem polityki rozwoju jest właśnie rozwój zrównoważony, zachowanie walorów środowiska w celu umożliwienia trwałego ożywienia społeczno-ekonomicznego oraz poprawy stanu środowiska na terenach zdegradowanych lub też znacznie zanieczyszczonych. Dodatkowo, polityka ekologiczna wymaga ścisłego skoordynowania z innymi politykami szczegółowymi. Tylko kompleksowe działania pozwolą na realizację priorytetu pn. „Czyste środowisko”.

CEL STRATEGICZNY III.1: Poprawa stanu środowiska naturalnego

Działania z zakresu polityki ekologicznej stanowią dziś jedną z najważniejszych aktywności państwa i jednostek samorządu terytorialnego. Stanowią zbiór wielokierunkowych czynności na rzecz trwałego i zrównoważonego rozwoju. Podstawowymi kwestiami w zakresie problematyki czystego środowiska są nowoczesna infrastruktura oraz sprawne gospodarowanie odpadami i ściekami. Najważniejszymi zadaniami Gminy Kietrz w tym zakresie jest rozbudowa i modernizacja infrastruktury sieciowej (kanalizacyjnej, gazowej), działania w obszarze przeciwdziałania powodziowego i melioracji, a także realizacja programów oczyszczania ścieków i programów gospodarowania odpadami. Równie ważne jest propagowanie właściwych zachowań proekologicznych wśród mieszkańców gminy.

Cel operacyjny III.1.1: Rozwój infrastruktury zapewniającej wyższy poziom ochrony środowiska naturalnego

- **Zadanie III.1.1.1:** Realizacja programów budowy systemów oczyszczania ścieków na terenie gminy.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Powiat, sołectwa	Budżet gminy, środki zewnętrzne

- **Zadanie III.1.1.2:** Opracowanie studiów wykonalności budowy systemów oczyszczania ścieków dla dorzeczy rzek Ostra i Morawka, analizujących różne warianty.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Województwo, powiat, sołectwa	Budżet gminy, środki zewnętrzne

- **Zadanie III.1.1.3:** Uzupełnienie niezbędnych zabezpieczeń przeciwpowodziowych i melioracyjnych zgodnie z opracowaniami hydrotechnicznymi.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Powiat	Gminy, sołectwa, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, budżet powiatu, środki zewnętrzne

- **Zadanie III.1.1.4:** Rozbudowa sieci gazowej na terenie gminy.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Powiat, sołectwa	Budżet gminy, budżet powiatu, środki zewnętrzne

- **Zadanie III.1.1.5:** Przystąpienie do komunalnego związku międzygminnego w zakresie organizacji wspólnego, nowoczesnego systemu zbiórki i przetwarzania odpadów.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Zainteresowane gminy, powiat	Budżet gminy, budżet powiatu, środki zewnętrzne

- **Zadanie III.1.1.6:** Propagowanie właściwych zachowań proekologicznych wśród mieszkańców gminy.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Szkoły, organizacje pozarządowe, w tym ekologiczne, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Kietrz	Budżet gminy, środki zewnętrzne

- **Zadanie III.1.1.7:** Promowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach o rozproszonej zabudowie.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Organizacje pozarządowe, w tym ekologiczne, sołectwa, powiat	Budżet gminy, środki zewnętrzne

CEL STRATEGICZNY III.2: Wykorzystanie potencjału środowiska naturalnego dla rozwoju ekologicznych technologii oraz zwiększenie bioróżnorodności

Polityka ochrony środowiska naturalnego jest traktowana przez Unię Europejską, a co za tym idzie także Polskę, jako nieodłączny element polityki na rzecz trwałego i zrównoważonego rozwoju. Pojęciem scalającym te polityki jest ekorozwój – taki, który nie zagraża środowisku naturalnemu, to polityka i działania społeczne o charakterze proekologicznym, dążenie do równowagi sfery społecznej, gospodarczej i środowiska naturalnego. Wzrost gospodarczy państw członkowskich UE, w tym naszego kraju, a także dobro wszystkich mieszkańców – m. in. jakość i komfort życia, zdrowie, bezpieczeństwo – wymagają permanentnej uwagi i troski o stan środowiska, a także nieustającej i różnokierunkowej aktywności w zakresie ochrony przed jego degradacją. W ramach celu strategicznego pn. Ochrona środowiska, wyszczególniono następujące cele operacyjne: III.2.1 Zielona energia oraz III.2.2 Renaturalizacja i rekultywacja.

Cel operacyjny III.2.1: Zielona energia

- **Zadanie III.2.1.1:** Propagowanie i wdrażanie działań w zakresie ochrony środowiska poprzez budowę kolektorów słonecznych.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Organizacje pozarządowe, w tym ekologiczne, sołectwa	Budżet gminy, środki zewnętrzne

- **Zadanie III.2.1.2:** Upowszechnianie informacji o możliwościach tworzenia farm wiatrowych.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Organizacje pozarządowe, w tym ekologiczne, sołectwa, szkoły, prywatni przedsiębiorcy	Budżet gminy, środki zewnętrzne

- **Zadanie III.2.1.3:** Upowszechnianie informacji o alternatywnych źródłach energii (energia odnawialna).

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Organizacje pozarządowe, w tym ekologiczne, sołectwa, szkoły	Budżet gminy, środki zewnętrzne

- **Zadanie III.2.1.4:** Wykorzystanie potencjału biomasy i biogazu do produkcji energii.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Prywatni przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, rolnicy	Budżet gminy, środki zewnętrzne

Cel operacyjny III.2.2: Renaturalizacja i rekultywacja

- **Zadanie III.2.2.1:** Współpraca z producentami rolnymi nad stworzeniem systemu zalesień śródpolnych i na nieużytkach.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Rolnicy indywidualni, sołectwa, producenci rolni, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, środki zewnętrzne

- **Zadanie III.2.2.2:** Stworzenie pasów zakrzewień wzdłuż dróg dojazdowych do pól oraz wzdłuż rzek i strumieni.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Rolnicy indywidualni, sołectwa, producenci rolni, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, środki zewnętrzne

- **Zadanie III.2.2.3:** Edukacja obywatelska w zakresie ochrony środowiska oraz kształtowanie i promocja postaw proekologicznych.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Miasto Kietrz, organizacje pozarządowe, w tym ekologiczne, przedsiębiorcy prywatni	Budżet gminy, środki zewnętrzne

7.6 Cele i zadania obszaru kluczowego IV

OBSZAR STRATEGICZNY IV: SPRAWNE ZARZĄDZANIE WSPÓLNOTĄ LOKALNĄ

Zasada partnerstwa stanowi jedną z kluczowych zasad polityki spójności Unii Europejskiej. Powiązana z zasadą subsydiarności, promującą podejmowanie decyzji na szczeblu najbardziej kompetentnym do ich wykonania w kontekście rozszerzonej sieci współpracy, która gromadzi zasoby i doświadczenia, tworzy podstawę wdrażania europejskiej polityki spójności. Strategiczne wytyczne Wspólnoty dla spójności podkreślają wagę wspólnego zaangażowania podmiotów publicznych różnego szczebla oraz partnerów społecznych, szczególnie w obszarach, w których niezbędna jest jak największa bliskość. W związku z tym, wspólnotowość i kooperacja winny stanowić priorytetowe zagadnienia rozwoju Gminy Kietrz. Mając na uwadze nowoczesne spojrzenie na rozwój społeczno-gospodarczy jednostek administracji terytorialnej oraz postęp jakościowy i techniczny w realizowaniu usług dla klientów (mieszkańców, inwestorów, turystów, itp.), należy pamiętać, że to właśnie od sprawnego, partycypacyjnego zarządzania w dużej mierze zależy tempo rozwoju lokalnej wspólnoty samorządowej. Sprawne kierowanie i organizowanie winno się przejawiać poprzez dbałość o wysoką jakość usług publicznych, rozwój społeczeństwa informacyjnego, a także intensyfikację współpracy lokalnej i międzynarodowej, ukierunkowanej na osiągnięcie określonych rezultatów w różnych dziedzinach funkcjonowania samorządu.

CEL STRATEGICZNY IV.1: Sprawna administracja

Tempo rozwoju wspólnoty lokalnej w zasadniczy sposób zależy od jakości pracy administracji. Zastosowanie odpowiednich rozwiązań zarządczych, w tym nowoczesnych, związanych m. in. z elektroniczną administracją, kompetencjami pracowników czy większą przejrzystością działań i procedur pracy urzędu, istotnie podnosi jakość i komfort życia mieszkańców gminy, a także buduje pozytywny wizerunek jednostki samorządowej, wpływając na jej możliwości rozwojowe. Samo podniesienie jakości pracy struktur administracyjnych nie wystarczy jednak dla zapewnienia nowoczesnego, wspierającego progres zarządzania sprawami publicznymi w gminie. W przypadku Gminy Kietrz, bardzo istotnym elementem zarządzania terytorialnego są sprawy związane z współpracą transgraniczną i samorządową. Położenie przy granicy państwa z Republiką Czeską, sąsiedztwo z 6 gminami czeskimi stanowić mogą o przewadze konkurencyjnej gminy. Proces współpracy generuje konkretne korzyści dla jednostki i jej mieszkańców, jest szansą na kompleksowy rozwój. Wynika to niejako z unijnych zasad partnerstwa i subsydiarności, które podkreślają wagę wspólnego zaangażowania podmiotów publicznych różnego szczebla oraz partnerów społecznych na rzecz realizacji interesu publicznego. Sprawne działania administracji w Gminie Kietrz powinny zatem obejmować zarówno odpowiednie zarządzanie jednostką i dbałość o wysoki standard usług publicznych, jak i rozwój wszelkich możliwych form współpracy transgranicznej i samorządowej.

Cel operacyjny IV.1.1: Dbłość o wysoki standard usług publicznych

- **Zadanie IV.1.1.1:** Wdrożenie programu e-urząd.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kietrz, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, jednostki oświatowe	Budżet gminy, środki rządowe

- **Zadanie IV.1.1.2:** Wdrożenie systemu komunikacji elektronicznej pomiędzy klientem a urzędem.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kietrz, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, jednostki oświatowe	Budżet gminy, środki rządowe

- **Zadanie IV.1.1.3:** Aktualizacja oprogramowania narzędziowego Urzędu Miasta.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Urząd Miasta	Gmina	Budżet gminy, środki rządowe, środki pomocowe

- **Zadanie IV.1.1.4:** Wdrożenie systemu oceny pracy Urzędu Miejskiego w Kietrz (np. CAF, PRI, etc.).

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Urząd Miasta	Gmina	Budżet gminy, środki rządowe, środki pomocowe

- **Zadanie IV.1.1.5:** Stworzenie systemu szkoleń dla pracowników instytucji publicznych.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Instytucje publiczne, działające na terenie gminy, Opolskie Centrum Demokracji Lokalnej,	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie IV.1.1.6:** Stałe doskonalenie kwalifikacji pracowników instytucji publicznych (np. studia podyplomowe, okresowe oceny kompetencyjne, wprowadzenie motywacyjnego systemu zarządzania kadrą).

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Instytucje publiczne, działające na terenie gminy, Opolskie Centrum Demokracji Lokalnej,	Budżet gminy, środki rządowe, środki pomocowe

- **Zadanie IV.1.1.7:** Promowanie systemu wartości etycznych wśród urzędników, przejrzystość urzędu w załatwianiu spraw i w dostępie do informacji publicznej.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Instytucje publiczne, działające na terenie gminy	Budżet gminy

Cel operacyjny IV.1.2: Rozwój współpracy transgranicznej i samorządowej

- **Zadanie IV.1.2.1:** Współpraca z samorządami sąsiednich gmin w zakresie rozwoju i promocji rodzimej kultury, turystyki, sportu oraz ochrony środowiska.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Sąsiednie gminy, gminy czeskie, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie IV.1.2.2:** Intensyfikacja współpracy z obecnymi partnerami oraz pozyskiwanie nowych partnerów.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Sąsiednie gminy, gminy czeskie, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie IV.1.2.3:** Stworzenie Domu Współpracy Polsko-Czeskiej.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Strona czeska, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, środki pomocowe

CEL STRATEGICZNY IV.2: Rozwój społeczeństwa informacyjnego

Wszelki, zrównoważony rozwój nie jest dziś możliwy bez wykorzystania, rozwijających się w bardzo dynamicznym tempie, technologii telekomunikacyjnych i teleinformatycznych. Rozwój społeczeństwa informacyjnego stanowi priorytet wielu działań zawartych w Programach Operacyjnych finansowanych z funduszy strukturalnych, a także swoisty wyznacznik poziomu rozwoju regionalnego w odniesieniu do danej jednostki samorządu terytorialnego. Determinuje to zadania gminy w zakresie budowy i modernizacji odpowiedniej infrastruktury, upowszechniania dostępu do nowych technologii na terenie całej gminy, w tym w instytucjach publicznych oraz podnoszenia wiedzy, kompetencji i umiejętności korzystania z nowych możliwości u mieszkańców. Należy podkreślić, że infrastruktura techniczna jest warunkiem niezbędnym dla realizacji rozwoju społeczeństwa informacyjnego – potrzebne są konkretne działania inwestycyjne. Rozbudowa infrastruktury przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców gminy – m. in. poprawa lub uzyskanie dostępu do Internetu, telekomunikacji, polepszenie dostępu do informacji publicznej oraz publicznych i komercyjnych e-usług. Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna stanowi także jeden z czynników przesądzających o atrakcyjności inwestycyjnej i mieszkaniowej danej jednostki samorządu terytorialnego. Świadomość znaczenia rozwoju społeczeństwa informacyjnego zaowocowała wyznaczeniem odrębnego celu strategicznego o tej tematyce.

Cel operacyjny IV.2.1: Upowszechnianie dostępu do Internetu i innych narzędzi komunikacyjnych

- **Zadanie IV.2.1.1:** Doprowadzenie łączy internetowych do wszystkich obiektów publicznych na terenie gminy.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Sąsiednie gminy, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie IV.2.1.2:** Upowszechnianie szybkiego Internetu na terenie całej gminy poprzez zaprojektowanie i przygotowanie sieci o dużej przepustowości.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Sołectwa, operatorzy sieci telekomunikacyjnych i teleinformatycznych	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie IV.2.1.3:** Lobbing w zakresie objęcia całej gminy zasięgiem polskich sieci komórkowych.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Sołectwa, operatorzy sieci telekomunikacyjnych i komórkowych	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie IV.2.1.4:** Tworzenie systemu usług edukacyjnych (szkolenia dla różnych grup społecznych, e-learning) mających poprawić umiejętności stosowania technologii informacyjnych przez mieszkańców gminy.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Powiatowy Urząd Pracy, Opolskie Centrum Demokracji Lokalnej, organizacje pozarządowe, instytucje szkoleniowe, szkoły	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie IV.2.1.5:** Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	Organizacje pozarządowe, instytucje szkoleniowe, szkoły	Budżet gminy, środki pomocowe

- **Zadanie IV.2.1.6:** Rozwój nowoczesnej infrastruktury teleinformatycznej oraz interoperacyjnych platform cyfrowych – wspierających funkcjonowanie instytucji publicznych.

Instytucja koordynująca	Partnerzy	Źródła finansowania
Gmina	MSWiA, Samorząd Województwa Opolskiego, partnerzy prywatni	Budżet gminy, środki pomocowe, kapitał prywatny

8. Mierniki realizacji Strategii

Dla zapewnienia kontroli nad stopniem realizacji poszczególnych celów Strategii stworzono listę mierników. Każdemu z celów operacyjnych przyporządkowano zestaw rekomendowanych mierników, włącznie z podaniem źródła ich uzyskania. Mierniki te są użyteczne przede wszystkim w czasie dokonywania monitoringu realizacji Strategii Rozwoju, a także służą do badania potrzeb w zakresie aktualizacji zadań. Poniższą listę mierników należy traktować jako propozycję, która podczas prowadzenia procesów monitorowania i przeglądu strategicznego może być modyfikowana i uzupełniana.

8.1 Mierniki obszaru kluczowego I

Cele operacyjne	Mierniki realizacji	Źródło
I.1.1 Modernizacja gminnego układu drogowego	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Całkowity koszt inwestycji na drogach publicznych w gminie (zł); ▪ Długość nowo powstałych i zmodernizowanych dróg (km). 	GUS, dane wewnętrzne Gminy Kietrz
I.1.2 Budowa infrastruktury i usprawnienie systemu drogowego	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Średni szacunkowy czas dojazdu z Kietrza do wybranych pobliskich ośrodków aglomeracyjnych (min). 	-
I.2.1 System wsparcia i promocja lokalnej przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zmiana odsetka mikro i małych przedsiębiorstw w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy (%); ▪ Ilość nowo powstałych zrzeszeń polskich i polsko-czeskich przedsiębiorców. 	GUS, dane wewnętrzne Gminy Kietrz
I.2.2 Tworzenie lokalnych stref aktywności gospodarczej na terenie gminy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Powierzchnia stref aktywności gospodarczej na obszarze Gminy Kietrz (ha); ▪ Liczba podmiotów funkcjonujących w strefach aktywności gospodarczej. 	Dane wewnętrzne Gminy Kietrz
I.2.3 Kreowanie oferty turystycznej i poprawa wizerunku gminy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba wydarzeń promocyjnych o charakterze wystawowym z aktywnym udziałem Gminy Kietrz; ▪ Liczba instytucji i podmiotów zaangażowanych w tworzenie i funkcjonowanie systemu promocji gminy; ▪ Długość nowo powstałych i zmodernizowanych ścieżek rowerowych na terenie Gminy Kietrz (km); ▪ Wysokość środków strukturalnych pozyskanych i wykorzystanych w ramach projektów rewitalizacyjnych na terenie gminy (zł). 	Dane wewnętrzne Gminy Kietrz, GUS

8.2 Mierniki obszaru kluczowego II

Cele operacyjne	Mierniki realizacji	Źródło
II.1.1 Doskonalenie systemu oświaty i rozwój kapitału intelektualnego	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wartość inwestycji infrastrukturalnych w zakresie wyposażania placówek edukacyjnych (zł); ▪ Liczba osób objętych systemem stypendiów i nagród. ▪ Liczba nowych zajęć pozalekcyjnych w ramach oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej. 	Dane wewnętrzne Gminy Kietrz, dane komisji edukacyjnych
II.1.2 Rozwój usług z zakresu pomocy społecznej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba miejsc w placówkach pomocy społecznej w przeliczeniu na liczbę mieszkańców gminy; ▪ Liczba przeprowadzonych projektów z zakresu pomocy społecznej. 	GUS, dane wewnętrzne Gminy Kietrz, dane instytucji z zakresu polityki społecznej
II.1.3 Kreowanie bogatej oferty kulturalnej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba osób korzystających z oferty domów kultury, działających na terenie Gminy Kietrz; ▪ Liczba uczestników cyklicznej, ponadlokalnej imprezy kulturalnej. 	Dane wewnętrzne Gminy Kietrz
II.1.4 Oferta rekreacyjno-sportowa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wartość inwestycji infrastrukturalnych w zakresie tworzenia bazy rekreacyjno-sportowej (zł). 	Dane wewnętrzne Gminy Kietrz, dane komisji ds. sportu i rekreacji
II.1.5 Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zmiana liczby wykroczeń na terenie gminy (%); ▪ Liczba punktów monitoringu miejskiego; ▪ Odsetek powierzchni gminy objętej monitoringiem; ▪ Liczba akcji dotyczących ratownictwa i zachowań w sytuacjach zagrożeń, zorganizowanych we współpracy władz gminy ze szkołami służbami ratowniczymi. 	Dane wewnętrzne Gminy Kietrz, dane Komendy Powiatowej Policji
II.2.1 Wspieranie inicjatyw lokalnych oraz współpraca międzysektorowa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba osób zrzeszonych w organizacjach pozarządowych działających na terenie gminy; ▪ Wysokość środków strukturalnych pozyskanych przez organizacje trzeciego sektora z terenu gminy (zł). 	Dane wewnętrzne organizacji pozarządowych
II.3.1 Realizacja Programu Odnowy Wsi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wysokość środków strukturalnych pozyskanych przez organizacje pozarządowe działające w obszarze odnowy wsi (zł); ▪ Liczba projektów zrealizowanych w ramach Programu Odnowy Wsi. 	Dane wewnętrzne Gminy Kietrz, dane wewnętrzne organizacji pozarządowych
II.3.2 Nowoczesna wieś	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odsetek mieszkańców terenów wiejskich gminy korzystających z sieci kanalizacyjnej (%). ▪ Odsetek mieszkańców terenów wiejskich gminy posiadających dostęp do Internetu (%). 	GUS, dane wewnętrzne Gminy Kietrz

8.3 Mierniki obszaru kluczowego III

Cele operacyjne	Mierniki realizacji	Źródło
III.1.1 Rozwój infrastruktury zapewniającej wyższy poziom ochrony środowiska naturalnego	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odsetek mieszkańców gminy korzystających z sieci gazowej (%); ▪ Odsetek mieszkańców gminy korzystających z sieci kanalizacyjnej (%); ▪ Liczba zajęć przeprowadzonych w szkołach w ramach edukacji proekologicznej; ▪ Liczba nowo powstałych przydomowych oczyszczalni ścieków. 	GUS, dane wewnętrzne Gminy Kietrz, dane szkół z terenu gminy
III.2.1 Zielona energia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba akcji promujących wykorzystanie alternatywnych źródeł energii; 	Dane wewnętrzne Gminy Kietrz
III.2.2 Renaturalizacja i rekultywacja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Powierzchnia nowo zalesionych obszarów (ha). 	Dane wewnętrzne Gminy Kietrz

8.4 Mierniki obszaru kluczowego IV

Cele operacyjne	Mierniki realizacji	Źródło
IV.1.1 Dbalność o wysoki standard usług publicznych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba pracowników Urzędu Gminy i gminnych jednostek organizacyjnych objętych szkoleniami podnoszącymi kwalifikacje; ▪ Wysokość środków strukturalnych pozyskanych i wykorzystanych na rozwój gminy (zł). 	Dane wewnętrzne Gminy Kietrz
IV.1.2 Rozwój współpracy transgranicznej i samorządowej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba projektów w partnerstwie z innymi jednostkami samorządu terytorialnego; ▪ Wysokość środków strukturalnych pozyskanych i wykorzystanych na rozwój współpracy transgranicznej (zł). 	Dane wewnętrzne Gminy Kietrz
IV.2.1 Upowszechnianie dostępu do Internetu i innych narzędzi komunikacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba gospodarstw domowych posiadających komputer z dostępem do Internetu; ▪ Liczba uczniów szkół podstawowych z terenu gminy przypadających na jeden komputer. 	GUS

9. System monitoringu i ewaluacji Strategii

Procedura wdrażania, monitorowania i aktualizacji to działania niezbędne dla zagwarantowania, że postanowienia przyjęte w Strategii Rozwoju Gminy Kietrz na lata 2012-2020 będą konsekwentnie realizowane, zapewnione zostaną warunki organizacyjne i instytucjonalne do ich wdrażania i weryfikacji zapisów Strategii w odniesieniu do zmieniających się warunków otoczenia społeczno-gospodarczego.

Osiągnięcie wyznaczonych celów możliwe będzie poprzez strategiczną współpracę partnerów lokalnych skupionych wokół celów strategicznych i zadań zaproponowanych w Strategii. Taka współpraca stanowi warunek konieczny dla powodzenia strategicznej misji Gminy Kietrz.

9.1 Wdrażanie Strategii Rozwoju

Organem nadzorującym realizację Strategii Rozwoju jest Rada Gminy. Poza funkcją nadzorczą, kompetencją Rady Gminy jest uchwalenie zmian w Strategii Rozwoju. Odpowiedzialnym za wykonanie ujętych w Strategii założeń jest Burmistrz Kietrza. Będzie on realizował zapisy Strategii poprzez:

1. nadzór nad realizacją działań operacyjnych w oparciu o sprawozdania i bieżące wnioski Zespołu ds. monitorowania Strategii powołanego zarządzeniem Burmistrza Kietrza;
2. podejmowanie czynności, zmierzających do zapewnienia środków finansowych na przyjęte do realizacji działania operacyjne, a w szczególności: uwzględnianie zadań wynikających ze Strategii w projekcie budżetu Gminy oraz pozyskiwanie pozabudżetowych źródeł finansowania, np. funduszy z programów unijnych, środków pochodzących od inwestorów zewnętrznych itp.;
3. nawiązanie współpracy z partnerami w realizacji działań operacyjnych, wymagających zaangażowania innych podmiotów, między innymi organów samorządowych gmin polskich i czeskich, powiatów, samorządu województwa, instytucji naukowych i państwowych, instytucji administracji publicznej, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców.

Ośrodkami koordynującymi współpracę w poszczególnych obszarach tematycznych będą stosowne wydziały merytoryczne Urzędu Gminy, realizujące zadania w ramach współpracy instytucjonalnej na rzecz realizacji Strategii Rozwoju Gminy Kietrz. Istnienie takiej współpracy jest niezmiernie istotne ze względu na uzyskiwanie globalnych korzyści dla gminy w formie: polepszenia kanałów informacyjnych, wymiany doświadczeń i przeglądu aktualnej sytuacji, a także wzmacniania wzajemnej mobilizacji i partnerstwa społecznego.

9.2 Monitorowanie Strategii Rozwoju

Monitorowanie wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Kietrz jest podstawowym warunkiem celów określonych w tym dokumencie. Monitoring ten służyć ma kontroli postępu realizacji kierunków działań oraz konkretnych zadań, weryfikacji osiągniętych rezultatów i porównywaniu ich zgodności z celami strategicznymi. Z upływem czasu istotnym działaniem będzie również ocena sytuacji zewnętrznej i ocena założeń, które mogą się dezaktualizować w związku ze zmianami w otoczeniu.

Proces monitorowania polegał będzie na systematycznym obserwowaniu zmian zachodzących w ramach celów wytyczonych w Strategii. Podstawowym celem monitoringu jest uzyskanie mierzalnych wyników progresji osiągnięcia celów Strategii. Odpowiedzialnym za monitorowanie Strategii będzie powołany przez Burmistrza Kietrza Zespół d.s. monitorowania Strategii Rozwoju. W oparciu o zapisy Strategii Burmistrz określi szczegółowe terminy wykonania poszczególnych zadań oraz liczbowe wskaźniki osiągania zakładanych efektów w ujęciu rocznym i docelowym. Poprzez dobór właściwych wskaźników, mierzalnych i dostępnych w statystyce publicznej lub w wewnętrznym systemie sprawozdawczości Urzędu Gminy, możliwe będzie efektywne monitorowanie procesu wdrażania Strategii Rozwoju. Podstawą monitorowania efektywności wdrażania zapisów Strategii będą mierniki określone w przyjętych do realizacji celach strategicznych.

9.3 Ocena realizacji Strategii Rozwoju

W szerokim aspekcie ewaluacja dotyczy realizacji strategii oraz jej wpływu na wszelkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego. Ewaluacja musi także odpowiadać na pytanie, w jakim stopniu strategia rozwiązuje realne problemy gminy. W wąskim aspekcie ewaluacja koncentruje się na realizacji poszczególnych elementów Strategii Rozwoju, przy czym kryteriami oceny zapisów strategii są:

- wskaźniki realizacji celów i zadań strategii;
- rozwiązywanie problemów (wyzwań przyjętych w strategii);
- realizacja wizji rozwoju Gminy.

W celu zapewnienia wsparcia merytorycznego oraz uspołecznienie procesu ewaluacji Strategii Rozwoju, Burmistrz Kietrza powoła kilkusobowy Zespół d.s. Strategii, złożony z przedstawicieli władz samorządowych, środowisk naukowych, gospodarczych oraz organizacji pozarządowych.

Zespół ds. Strategii we współpracy z Zespołem ds. monitorowania raz na cztery lata w oparciu o zapisy Strategii dokona analizy realizacji zadań strategicznych na podstawie rocznych raportów przygotowywanych przez Zespół ds. monitorowania. Burmistrz Kietrza będzie przedkładał Radzie Gminy corocznie sprawozdania z realizacji celów strategicznych z rozbiem na cele operacyjne i zadania. Burmistrz, we współpracy z Zespołem ds. Strategii będzie również identyfikował potrzeby zmian zapisów Strategii w oparciu o wnioski wydziałów, jednostek organizacyjnych oraz wyniki analizy stanu powiatu i posumowania realizacji Strategii. Propozycje weryfikacji Strategii przedstawiane będą Radzie Gminy.